

REPUBLIC OF KOSOVO - Vlada e Kosovës - Government of Kosovo MINISTRIA E BUEKËSISË - Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural MINISTRIE DE L'AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT Arkivi Qendror - Centralna Arhiva - Central Archive	
Nr./Br./No.	424
Nr. i fq./Br. Str./No. pg.	97
Data/Datimi/Date	01.02.2019
PRISTINE PRISTINA PRISTINA	

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede Sumarstva I Ruralnog Razvoja - Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

---

UDHËZIM ADMINISTRATIV (MBPZHR) - NR. 09/2019
PËR KËRKESAT E HIGJENËS SË USHQIMIT PËR KAFSHË

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (MAFRD) - NO. 09/2019
ON FEED HYGIENE REQUIREMENTS

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MPŠRR) - BR. 09/2019
O ZAHTEVIMA HIGIJENE HRANE ZA ŽIVOTINJE

<p>Ministri i Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural,</p> <p>Në mbështetje të nenit 34 paragrafi 4, neni 48 paragrafi 1 të Ligji Nr.03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.49/25.03.2009), neni 6 paragrafi 6.1 (b), neni 22, 23 dhe 40 Ligjit Nr.2004/21 për Veterinarinë, (Gazeta Zyrtare Nr.18/01/11/2007), dhe neni 8 nën paragrafi 1.4 të Rregullores Nr.02/2011 për Fushat dhe Përgjegjësitë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive si dhe neni 38 paragrafi 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011 (Gazeta Zyrtare, Nr.15, 12.09.2011),</p> <p>Nxjerr:</p> <p>UDHËZIM ADMINISTRATIV (MBPZHR) - NR. 09/2019 PËR KËRKESAT E HIGJENËS SË USHQIMIT PËR KAFSHË</p> <p>Neni 1 Qëllimi</p> <p>Ky udhëzim administrativ përcakton rregullat e përgjithshme për higjenën e ushqimit për kafshë, kushtet për sigurimin e gjurmëshmërisë, regjistrimin dhe</p>	<p>The Minister of the Ministry of Agriculture Forestry and Rural Development,</p> <p>Pursuant to Article 34 paragraph 4, Article 48 paragraph 1 of the Law No.03/L-016 on Food (Official Gazette of the Republic of Kosovo No. 49/25.03.2009), Article 6 paragraph 6.1 (b), Article 22, 23 and 40 Law No.2004/21 on Veterinary, (Official Gazette No. 18/01/11/2007), and Article 8 sub paragraph 1.4 of the Regulation No.02/2011 on the Administrative Responsibilities and Fields of the Prime Minister office and Ministries as well as Article 38 paragraph 6 of the Regulation No. 09/2011 of Rules and Procedure of the Government of the Republic of Kosovo No. 09/2011 (Official Gazette, No. 15, 12.09.2011),</p> <p>Issues:</p> <p>ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (MAFRD) - NO. 09/2019 LAYING DOWN FEED HYGIENE REQUIREMENTS</p> <p>Article 1 Subject matter</p> <p>This administrative instruction lays down general rules on feed hygiene, conditions ensuring traceability of feed and conditions for registration and approval of</p>	<p>Ministar Ministarstva Poljoprivrede Šumarstva i Ruralnog Razvoja,</p> <p>Na osnovu člana 34.stav 4., člana 48.stav1. Zakona o hrani br.03/L-016 (Službeni list Republike Kosovo br. 49/25.03.2009), člana 6.stav 6.1 (b), člana 22, 23 i 40. Zakona Br.2004/21 o veterinarstvu (Službeni list Republike Kosovo br.18/01/11/2007), i člana 8 podstav 1.4.Uredbe br. 02/2011 o administrativnim dužnostima i oblastima kabineta premijera i ministarstava, kao i člana 38. stav 6. Uredbe br. 09/2011 Vlade Republike Kosova. 09/2011 (Službeni list, br. 15, 12.09.2011),</p> <p>Usvaja:</p> <p>ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MPŠRR) - BR. 09/2019 O ZAHTEVIMA HIGIJENE HRANE ZA ŽIVOTINJE</p> <p>Član 1 Predmet</p> <p>Ovo administrativno uputstvo utvrđuje opšta pravila o higijeni hrane za životinje, uslove koji obezbeđuju sledljivost hrane za životinje i uslove za registraciju i</p>
--	--	---

<p>aprovimin e operatoëve te biznesit që mirren me ushqimin për kafshë.</p> <p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>1. Dispozitat e këtij udhëzimi administrativ janë të detyrueshme për:</p> <p>1.1. Operatorët e biznesit që merren me ushqim për kafshë në të gjitha fazat, duke përfshirë prodhimin primar të ushqimit, dhe vendosjen e ushqimit për kafshë në treg;</p> <p>1.2. të ushqyerit e kafshëve të cilat prodhojnë ushqim për njerëz;</p> <p>1.3. importet dhe eksportet e ushqimit për kafshë.</p> <p>2. Ky udhëzim administrativ nuk zbatohet për:</p> <p>2.1. prodhimtari private të ushqimit për kafshë në ekonomitë familjare: kafshë të cilat prodhojnë ushqim të mbajtura për konsumim privat në ekonomitë familjare; dhe për kafshët të cilat nuk mbahen për prodhimin e ushqimit për konsum për njerëz;</p> <p>2.2. të ushqyerit e kafshëve të cilat prodhojnë ushqim të mbajtura për</p>	<p>establishments.</p> <p style="text-align: center;">Article 2 Scope</p> <p>1. This administrative instruction shall apply to:</p> <p>1.1. the activities of feed business operators at all stages, from and including primary production of feed, up to and including, the placing of feed on the market;</p> <p>1.2. the feeding of food-producing animals;</p> <p>1.3. imports and exports of feed.</p> <p>2. This administrative instruction shall not apply to:</p> <p>2.1. the private domestic production of feed: for food-producing animals kept for private domestic consumption; and for animals not kept for food production;</p> <p>2.2. the feeding of food-producing animals kept for private domestic</p>	<p>odobrenje objekata.</p> <p style="text-align: center;">Član 2 Područje primene</p> <p>1. Ovo administrativno uputstvo se primenjuje na:</p> <p>1.1 poslovanje subjekata u poslovanju hranom za životinje u svim fazama, počevši od primarne proizvodnje hrane za životinje do i uključujući stavljanje na tržište hrane za životinje;</p> <p>1.2. ishranu životinja koje se koriste za proizvodnju hrane;</p> <p>1.3. uvoz i izvoz hrane za životinje.</p> <p>2. Ovo administrativno uputstvo se ne primenjuje na:</p> <p>2.1. proizvodnju hrane za životinje za potrebe vlastitog domaćinstva: za životinje koje se koriste za proizvodnju hrane za potrebe vlastitog domaćinstva; i za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane;</p> <p>2.2. ishranu životinja koje se koriste za proizvodnju hrane za potrebe vlastitog</p>
---	--	---

<p>konsum vendor në ekonomitë familjare apo për aktivitetet të përcaktuara në neni 2 paragrafi 2.3 të Rregullores 11/2011 për Higjienën e Produkteve Ushqimore.</p>	<p>consumption or for activities mentioned in Article 2 par. 2.3 of the Regulation No. 11/2011 on Hygiene of Food Stuffs.</p>	<p>domaćinstva ili za delatnosti iz člana 2 stav 2.3 Uredbe br. 11/2011 o Higijeni Prehrambenih Proizvoda.</p>
<p>2.3. të ushqyerit e kafshëve të cilat nuk mbahen për prodhimin e ushqimit;</p>	<p>2.3. the feeding of animals not kept for food production;</p>	<p>2.3. ishranu životinja koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane;</p>
<p>2.4. furnizimin e drejtëpërdrejtë të sasive të vogla të prodhimit primar të ushqimit për kafshë, nga prodhuesi, në fermat lokale për përdorim në ato ferma;</p>	<p>2.4. the direct supply of small quantities of primary production of feed at local level by the producer to local farms for use on those farms;</p>	<p>2.4 direktno snabdevanje manjim količinama hrane za životinje iz primarne proizvodnje od strane proizvođača na lokalnom nivou lokalnih poljoprivrednih gazdinstava za upotrebu na tim gazdinstvima;</p>
<p>2.5. shitja me pakicë e ushqimit për kafshët e shoqërimet.</p>	<p>2.5. the retailing of pet food.</p>	<p>2.5 maloprodaju hrane za kućne ljubimce.</p>
<p>Neni 3 Përkufizimet</p>	<p>Article 3 Definitions</p>	<p>Član 3 Pojmovi</p>
<p>1. Shprehjet e përdorura në këtë udhëzim administrativ kanë këto kuptime:</p>	<p>1. The definitions used in this administrative instruction have the following meanings:</p>	<p>1. Pojmovi upotrebljeni u ovom administrativnom uputctvo imaju sledeće značenje:</p>
<p>1.1. “Higjiena e ushqimit për kafshë” nënkupton masat dhe kushtet e nevojshme për të kontrolluar hazardin dhe për të siguruar përshtatshmërinë e ushqimit për kafshë për konsum të kafshëve, duke marrë parasysh destinimin e tij;</p>	<p>1.1. “Feed hygiene” means the measures and conditions necessary to control hazards and to ensure fitness for animal consumption of a feed, taking into account its intended use;</p>	<p>1.1. „Higijena hrane za životinje” znači mere i uslovi potrebni za kontrolu rizika i obezbeđivanje prikladnosti hrane za životinje u ishrani životinja, u skladu s njenom predviđenom upotrebom.</p>

<p>1.2. “Operatori i biznesit me ushqim për kafshë” nënkupton personin fizik apo juridik, vendor apo të huaj, përgjegjës për të siguruar që kërkesat e këtij udhëzimi administrativ janë të plotësuar në kuadër të biznesit të ushqimit për kafshë nën kontrollin e tyre;</p> <p>1.3. “Aditivët e ushqimit për kafshë” nënkuptojnë substancat mikroorganizmat ose pergatitjet, të ndryshme nga lënda ushqyese dhe pergatitje, të cilat janë shtuar qëllimisht në ushqim apo ujë, për të rritur performancën të, një ose më shumë nga funksioneve si ne vijim:</p> <p>1.3.1 të ndikojnë në mënyrë të favorshme në karakteristikat e ushqimit për kafshë,</p> <p>1.3.2 të ndikojnë në mënyrë të favorshme në karakteristikat e produkteve të kafshëve,</p> <p>1.3.3 të ndikojnë në mënyrë të favorshme në ngjyrën e peshqve dhe zogjve ornamentale,</p> <p>1.3.4 të përmbush nevojat nutritive të kafshëve,</p>	<p>1.2. “Feed business operator” means the natural or legal person responsible for ensuring that the requirements of the present administrative instruction are met within the feed business under their control;</p> <p>1.3. “Feed additives” means substances, microorganisms or preparations, other than feed material and premixtures, which are intentionally added to feed or water, in order to perform, in particular, one or more of the following functions:</p> <p>1.3.1 favourably affect the characteristics of feed,</p> <p>1.3.2 favourably affect the characteristics of animal products,</p> <p>1.3.3 favourably affect the colour of ornamental fish and birds,</p> <p>1.3.4 satisfy the nutritional needs of animals,</p>	<p>1.2. “Subjekt u poslovanju hranom za životinje” znači fizička ili pravna osoba odgovorna da obezbedi da se zahtevi iz ovog administrativnog uputstva ispunjavaju unutar poslovanja hranom za životinje kojim upravlja;</p> <p>1.3. ”Aditivi za hranu za životinje” podrazumevaju supstance, mikroorganizme ili preparate, osim hraniva i premiksa, koji se namerno dodaju u hranu ili vodu, kako bi se izvršila, naročito, jedna ili više sledećih funkcija:</p> <p>1.3.1 povoljno uticati na karakteristike hrane za životinje,</p> <p>1.3.2 povoljno uticati na karakteristike životinjskih proizvoda,</p> <p>1.3.3 povoljno uticati na boju dekorativnih ribica i ptica,</p> <p>1.3.4 zadovoljiti nutritivne potrebe životinja,</p>
---	--	---

<p>1.3.5 gjat rritjes së kafshëve të mos kenë ndikim negativ në mjedis,</p>	<p>1.3.5 favourably affect the environmental consequences of animal production,</p>	<p>1.3.5 povoljno uticati na ekološke posledice uzgoja životinja,</p>
<p>1.3.6 të ndikojnë në mënyrë të favorshme në prodhimtarinë e kafshëve, përformancë apo mirëqenien, në veçanti duke ndikuar në florën gastrointestinale ose në tretshmërinë e ushqimeve për kafshë, apo</p>	<p>1.3.6 favourably affect animal production, performance or welfare, particularly by affecting the gastro-intestinal flora or digestibility of feedingstuffs, or</p>	<p>1.3.6 povoljno uticati na uzgoj životinja, proizvodnju ili dobrobit životinja, posebno na želučano-crevnu floru ili svarljivost hrane za životinje, ili</p>
<p>1.3.7 të kenë efekt koksidiostatik apo histomonostatik;</p>	<p>1.3.7 have a coccidiostatic or histomonostatic effect;</p>	<p>1.3.7 imati kokcidiostatično i histomonostatično dejstvo;</p>
<p>1.4. “Ndërmarrje” nënkupton çdo operator të biznesit të ushqimit për kafshë;</p>	<p>1.4. “Establishment” means any unit of a feed business;</p>	<p>1.4. “Objekat” znači svaka jedinica poslovanja hranom za životinje;</p>
<p>1.5. “Autoriteti kompetent” nënkupton Agjencinë e Ushqimit dhe Veterinarisë.</p>	<p>1.5. “Competent authority” means Food and Veterinary Agency.</p>	<p>1.4. “Nadležni organ” znači Agencija za hranu iveterinu.</p>
<p>1.6. “Prodhimi primar i ushqimit për kafshë” nënkupton prodhimin e produkteve bujqësore, duke përfshirë në veçanti rritjen, korrijen, mjeljen, mbarështimin e kafshëve - para therjes së tyre apo peshkimit që rezulton ekskluzivisht në produktet të cilat nuk i nënshtrohen ndonjë procesi tjetër pas kapjes së tyre, grumbullimit përveç trajtimit të thjeshtë fizik.</p>	<p>1.6. “Primary production of feed” means the roduction of agricultural products, including in particular growing, harvesting, milking, rearing of animals - prior to their slaughter or fishing resulting exclusively in products which do not undergo any other operation following their harvest, collection or capture, apart from simple physical treatment.</p>	<p>1.5. „Primarna proizvodnja hrane za životinje” znači proizvodnja poljoprivrednih proizvoda, uključujući uzgoj, žetvu, mužu, uzgoj životinja - pre klanja ili ribolov, isključivo za dobijanje proizvoda koji nakon žetve, ubiranja ili ulova ne podležu nijednom drugom postupku osim jednostavne fizičke obrade.</p>

<p>2. Shprehjet tjera të përcaktuara në këtë udhëzim administrativ kanë të njëjtin kuptim siç janë në Ligjin Nr. 03/L-016 për Ushqimin.</p>	<p>2. For the purposes of this administrative instruction, the definitions specified in the Law on Food No. 03/L-016 shall also apply.</p>	<p>2. Za potrebe ovog administrativnog uputstva koriste se takode pojmovi iz Zakona br. 03/L-016 o hrani.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 4 Obligimet e përgjithshme</p>	<p style="text-align: center;">Article 4 General obligations</p>	<p style="text-align: center;">Član 4 Opšte obaveze</p>
<p>1. Operatorët e biznesit me ushqim për kafshë duhet të sigurojnë të gjitha fazat e prodhimit, përpunimit dhe shpërndarjes që janë nën kontrollin e tyre janë kryer në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe praktikave të mira. Ata duhet të sigurojnë veçanërisht që të përmbushin kërkesat përkatëse të higjienës, të përcaktuara në këtë udhëzim administrativ.</p> <p>2. Kur ushqehen kafshët të cilat prodhojnë ushqim, fermerët duhet të marrin masa dhe të adaptojnë procedurat në mënyrë që rrezikun nga kontaminimet biologjike kimike dhe fizike të ushqimit, kafshët dhe produktet e kafshëve ta mbajnë në nivelin sa më të ulët.</p>	<p>1. Feed business operators shall ensure that all stages of production, processing and distribution under their control are carried out in accordance with legislation in force and good practice. They shall ensure in particular that they satisfy the relevant hygiene requirements laid down in this administrative instruction.</p> <p>2. When feeding food-producing animals, farmers shall take measures and adopt procedures to keep the risk of biological, chemical and physical contamination of feed, animals and animal products as low as reasonably achievable.</p>	<p>1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju obezbediti da se sve faze proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njihovim nadzorom sprovode u skladu sa zakonodavstvom na snazi i dobrom praksom. Posebno moraju obezbediti da se ispunjavaju relevantni higijenski zahtevi utvrđeni u ovom administrativnom uputstvu.</p> <p>2. Pri ishrani životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, subjekti moraju preduzeti mere i sprovoditi postupke kako bi opasnost od biološke, hemijske i fizičke kontaminacije hrane za životinje, životinja i životinjskih proizvoda sveli na najmanji mogući nivo.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 5 Obligimet të veçanta</p>	<p style="text-align: center;">Article 5 Specific obligations</p>	<p style="text-align: center;">Član 5 Posebne obaveze</p>
<p>1. Për veprimet në nivelin e prodhimit primar të ushqimit për kafshë dhe veprimet të lidhura si:</p> <p>1.1. transporti, ruajtja dhe trajtimi i produkteve primare në vendin e</p>	<p>1. For operations at the level of primary production of feed and the following associated operations:</p> <p>1.1. transport, storage and handling of primary products at the place of</p>	<p>1. Za postupke na nivou primarne proizvodnje hrane za životinje i s njima povezane postupke:</p> <p>1.1. prevoz, skladištenje i postupanje s primarnim proizvodima na mestu</p>

<p>prodhimit;</p> <p>1.2. veprimet e transportit për të dërguar produktet primare nga vendi i prodhimit deri në një ndërmarrje;</p>	<p>production;</p> <p>1.2. transport operations to deliver primary products from the place of production to an establishment;</p>	<p>proizvodnje;</p> <p>1.2. poslove prevoza pri isporuci primarnih proizvoda od mesta proizvodnje do objekta;</p>
<p>1.3. përzierjen e ushqimit të kafshëve për kërkesat ekskluzive për fermat e tyre, pa përdorimin e aditivëve ose parapërzierjet e aditivëve me përjashtim të aditivëve të sillazhit, operatorët e biznesit me ushqim për kafshë duhet të veprojnë në përputhje me dispozitat në Shtojcen I të këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>2. Për veprimet e tjera përveç atyre nga paragrafi 1 i këtij neni, duke përfshirë përzierjen e ushqimit për kafshë për kërkesat ekskluzive në fermat e tyre kur përdoren aditivët ose parapërzierjet të aditivëve me përjashtim të aditivëve të sillazhit, operatorët e biznesit me ushqim për kafshë duhet të veprojnë në përputhje me Shtojcen II të këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>3. Operatorët e biznesit me ushqimin për kafshë duhet:</p> <p>3.1. të jenë në përputhje me kriteret e veçanta mikrobiologjike;</p> <p>3.2. të marrin masa ose ti adaptojnë</p>	<p>1.3. mixing of feed for the exclusive requirements of their own holdings without using additives or premixtures of additives with the exception of silage additives, feed business operators shall comply with the provisions in Annex I this administrative instruction.</p> <p>2. For operations other than those referred to in paragraph 1, including mixing of feed for the exclusive requirements of their own holdings when using additives or premixtures of additives with the exception of silage additives, feed business operators shall comply with the provisions in Annex II this administrative instruction</p> <p>3. Feed business operators shall:</p> <p>3.1 comply with specific microbiological criteria;</p> <p>3.2 take measures or adopt procedures</p>	<p>mešanje hrane za životinje isključivo za potrebe vlastitih poljoprivrednih gazdinstava bez upotrebe aditiva u hrani za životinje ili premiksa osim silažnih aditiva u hrani za životinje, subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju poštovati odredbe iz Aneksa I ovog administrativnog uputstva</p> <p>2. Za postupke, osim postupaka iz stava 1, uključujući mešanje hrane za životinje isključivo za potrebe vlastitog poljoprivrednog gazdinstva pri upotrebi aditiva u hrani za životinje ili premiksa, osim silažnih aditiva u hrani za životinje, subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju poštovati odredbe iz Aneksa II ovog administrativnog uputstva.</p> <p>3. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju:</p> <p>3.1. se pridržavati posebnih mikrobioloških kriterijuma;</p> <p>3.2. preduzimati mere ili usvajati</p>

<p>procedurat e nevojshme për të arritur qëllimin.</p> <p>4. Operatorët e biznesit me ushqimin për kafshë mund të shfrytzojnë udhëzuesit e përcaktuar në nenin 20 dhe 21 të këtij udhëzimi administrativ për t'i ndihmuar ata me detyrimet e tyre.</p> <p>5. Fermerët të cilët i ushqejnë kafshët që prodhojnë ushqim, duhet të veprojnë në përputhje me dispozitat e përcaktuara në Shtojcen III të këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>6. Operatorët e biznesit me ushqimin për kafshë dhe fermerët do të marrin dhe përdorin ushqimin për kafshë vetëm nga operatorët të cilat janë të regjistruar ose të aprovuar në përputhje me këtë udhëzim administrativ.</p> <p style="text-align: center;">Neni 6 Analiza e hazardit dhe pikat kritike të kontrollit (HACCP)</p> <p>1. Operatorët e biznesit me ushqim për kafshë, që kryejnë veprime tjera nga ato të përcaktuara në nenin 5 paragrafi 1 të këtij udhëzimi administrativ duhet të fuqizojnë, zbatojnë dhe mirëmbajnë një procedurë apo procedura të përhershme me shkrim, të bazuar në parimet e HACCP.</p>	<p>necessary to meet specific targets.</p> <p>4. Feed business operators may use the guides provided for in Articles 20-21 to this administrative instruction to help them comply with their obligations under this administrative instruction.</p> <p>5. Farmers shall comply with the provisions set out in Annex III to this administrative instruction when feeding food-producing animals.</p> <p>6. Feed business operators and farmers shall only source and use feed from establishments which are registered and/or approved in accordance with this administrative instruction.</p> <p style="text-align: center;">Article 6 Hazard analysis and critical control points (HACCP) system</p> <p>1. Feed business operators carrying out operations other than those referred to in Article 5 paragraph 1 to this administrative instruction shall put in place, implement and maintain a permanent written procedure or procedures based on the HACCP principles.</p>	<p>postupke potrebne za postizanje posebnih ciljeva.</p> <p>4. Subjekti u poslovanju hranom za životinjemogu primenjivati vodiče iz članova 20-21 ove Uredbe kao pomoć pri ispunjavanju svojih obaveza prema ovom administrativnom uputstvu.</p> <p>5. Pri ishrani životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, poljoprivrednici se moraju pridržavati odredaba određenih u Aneksu III ovog administrativnog uputstva.</p> <p>6. Subjekti u poslovanju hranom za životinje i poljoprivrednici smeju nabavljati i upotrebljavati hranu za životinje samo iz objekata koji su registrovani i/ili odobreni u skladu s ovim administrativnom uputstvom..</p> <p style="text-align: center;">Član 6 Sistem analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka (HACCP)</p> <p>1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje koji sprovode postupke, osim onih iz člana 5 stav 1 ovog administrativnog uputstva, moraju izraditi, sprovesti i stalno održavati pisane postupke ili postupke koji se temelje na načelima HACCP-a.</p>
---	--	--

<p>2. Parimet nga paragrafin 1 janë si në vijim:</p> <p>2.1. identifikimi i çdo hazardi që duhet të parandalohet, eliminohet ose reduktohet në nivele të pranueshme;</p> <p>2.2. identifikimi i pikave kritike të kontrollit shkall pas shkalle ose hapat në të cilët kontrolli është thelbësor për të parandaluar ose eliminuar një rrezik ose për ta zvogëluar atë në nivele të pranueshme;</p> <p>2.3. vendosja e kufijve kritik në pikat kritike të kontrollit të cilat ndajnë pranueshmërinë nga papranueshmëria, për parandalimin, eliminimin ose reduktimin e rreziqeve të identifikuara;</p> <p>2.4. krijimi dhe zbatimi i procedurave efektive të monitorimit në pikat kritike të kontrollit;</p> <p>2.5. vendosja e veprimeve korrigjuese kur monitorimi tregon se një pikë e kontrollit kritik nuk është nën kontroll;</p> <p>2.6. vendosja e procedurave për të verifikuar që masat e përcaktuara në paragrafet 2.1. deri 2.5 të këtij neni janë të plota dhe që punojnë në mënyrë efektive. Procedurat e verifikimit duhet</p>	<p>2. The principles referred to in paragraph 1 are the following:</p> <p>2.1. identify any hazards that must be prevented, eliminated or reduced to acceptable levels;</p> <p>2.2. identify the critical control points at the step or steps at which control is essential to prevent or eliminate a hazard or reduce it to acceptable levels;</p> <p>2.3. establish critical limits at critical control points which separate acceptability from unacceptability, for the prevention, elimination or reduction of identified hazards;</p> <p>2.4. establish and implement effective monitoring procedures at critical control points;</p> <p>2.5. establish corrective action when monitoring indicates that a critical control point is not under control;</p> <p>2.6. establish procedures to verify that the measures outlined in paragraph 2.1. to 2.5. are complete and working effectively. Verification procedures shall be carried out regularly;</p>	<p>2. Načela iz stava 1 su sledeća:</p> <p>2.1. identifikovati svaku opasnost koja se mora sprečiti, ukloniti ili smanjiti na prihvatljivu meru;</p> <p>2.2. identifikovati kritične kontrolne tačke u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u kojima je nadzor neophodan kako bi se rizik sprečio ili uklonio ili se smanjio na prihvatljivu meru;</p> <p>2.3. utvrditi kritične granice na kritičnim kontrolnim tačkama koje odvajaju prihvatljivost od neprihvatljivosti kad je reč o sprečavanju, uklanjanju ili smanjenju utvrđenih rizika;</p> <p>2.4. utvrditi i sprovesti efektivne postupke praćenja na kritičnim kontrolnim tačkama;</p> <p>2.5. uvesti korektivne mere kad praćenje ukaže da kritična tačka nije pod nadzorom;</p> <p>2.6. uspostaviti postupke za proveru kako bi se verifikovalo jesu li mere iz stav od 2.1. do 2.5. potpuno i deluju li efektivno. Postupci provere moraju se sprovoditi redovno.</p>
---	---	--

<p>të kryhen rregullisht;</p> <p>2.7. hartimi i dokumenteve dhe regjistrave në përputhje me natyrën dhe madhësinë e bizneseve me ushqim për kafshë për të demonstruar zbatimin efektiv të masave të përcaktuara në paragrafet 2.1. deri 2.6. të këtij neni.</p> <p>3. Në rast të ndonjë ndryshimi në një produkt, proces ose në ndonjë fazë të prodhimit, përpunimit, ruajtjes dhe shpërndarjes, operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të rishqyrtojnë procedurën e tyre dhe të bëjnë ndryshimet e nevojshme.</p> <p>4. Si pjesë e sistemit të procedurave të përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni, operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë mund të përdorin udhëzuesit për praktikën e mirë së bashku me udhëzuesit për zbatimin e HACCP, të zhvilluar në përputhje me nenin 20 të këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>5. Masat për lehtësimin e zbatimit të këtij neni, duke përfshirë edhe bizneset e vogla, mund të miratohen në përputhje me legjislacionin e zbatueshem.</p> <p style="text-align: center;">Neni 7 Dokumentet që kanë të bëjnë me sistemin HACCP</p>	<p>2.7. establish documents and records commensurate with the nature and size of the feed businesses to demonstrate the effective application of the measures set out in paragraph 2.1. to 2.6.</p> <p>3. When any modification is made in a product, process or any stage of production, processing, storage and distribution, feed business operators shall review their procedure and make the necessary changes.</p> <p>4. As part of the system of procedures referred to in paragraph 1, feed business operators may use guides to good practice in conjunction with guides on the application of HACCP, developed in accordance with Article 20 to this administrative instruction.</p> <p>5. Measures to facilitate the implementation of this Article, including for small businesses, may be adopted in accordance with legislation in force.</p> <p style="text-align: center;">Article 7 Documents concerning the HACCP system</p>	<p>2.7. prikupiti dokumente i uspostaviti evidenciju koja je srazmerna prirodi i veličini poslovanja hranom za životinje kako bi se pokazala efektivnu primenu mera iz stave od 2.1. do 2.6.</p> <p>3. Kod bilo koje promene proizvoda, procesa ili bilo koje faze proizvodnje, prerade, skladištenja i distribucije, subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju preispitati svoj postupak i uvesti potrebne promene.</p> <p>4. Kao deo sistema postupaka iz stava 1, subjekti u poslovanju hranom za životinje mogu primenjivati vodiče dobre prakse zajedno s vodičima o primeni HACCP-a, razvijenim u skladu s članom 20. Ovog administrativnog uputstva.</p> <p>5. Mere za lakšu implementaciju ovog člana, uključujući i manja preduzeća, mogu se doneti u skladu sa zakonodavstvom na snazi.</p> <p style="text-align: center;">Član 7 Dokumentacija o sistemu HACCP-a</p>
--	--	--

<p>1. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë do të:</p> <p>1.1. sigurojnë autoritetit kompetent me dëshmi për përputhjen e tyre me nenin 6 në formën e kërkuar nga autoriteti kompetent;</p> <p>1.2. sigurojnë që çdo dokument që përshkruan procedurat e zhvilluara në përputhje me nenin 6 është i përditësuar në çdo kohë.</p> <p>2. Autoriteti kompetent duhet të merrë në konsideratë natyrën dhe madhësinë e biznesit të ushqimit për kafshë kur rregullon kërkesat për formën e përcaktuar në paragrafin 1.1 të këtij neni.</p>	<p>1. Feed business operators shall:</p> <p>1.1. provide the competent authority with evidence of their compliance with Article 6 in the form requested by the competent authority;</p> <p>1.2. ensure that any documents describing the procedures developed in accordance with Article 6 are up-to-date at all times.</p> <p>2. The competent authority shall take into account the nature and size of the feed business when fixing requirements as to the form referred to in paragraph 1.1 to this Article.</p>	<p>1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju:</p> <p>1.1 dostaviti nadležnom organu odatke o poštovanju člana 6 u obliku u kojem nadležno telo to zatraži;</p> <p>1.2 obezbediti da su svi dokumenti u kojima se opisuju postupci izrađeni u skladu s članom 6 u svakom trenutku ažurirani.</p> <p>2. Nadležni organ uzima u obzir prirodu i opseg poslovanja pri utvrđivanju zahteva navedenog u stavu 1.1 o vog člana.</p>
<p style="text-align: center;">Article 8 Përgjegjësitë e operatorëve të biznesit të ushqimit për kafshë</p> <p>1. Operatorët e biznesit me ushqimin për kafshë në të gjitha fazat e prodhimit, përpunimit dhe shpërndarjes brenda bizneseve nën kontrollin e tyre duhet të sigurojnë që ushqimi për kafshë të plotësoj kërkesat e legjislacionit në fuqi që janë relevante për aktivitetet e tyre dhe duhet të verifikojnë se këto kërkesa janë plotësuar.</p> <p>2. Nëse operatori i biznesit të ushqimit për</p>	<p style="text-align: center;">Article 8 Responsibilities for feed business operators</p> <p>1. Feed business operators at all stages of production, processing and distribution within the businesses under their control shall ensure that feeds satisfy the requirements of legislation in force which is relevant to their activities and shall verify that such requirements are met.</p> <p>2. If a feed business operator considers or</p>	<p style="text-align: center;">Član 8 Obaveze subjekata u poslovanju hranom za životinje</p> <p>1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u okviru svojih preduzeća moraju obezbediti da hrana za životinje ispunjava zahteve zakonodavstva na snazi koji su relevantni za njihove aktivnosti i moraju verifikovati da su takvi zahtevi ispunjeni.</p> <p>2. U slučaju da subjekat u poslovanju</p>

<p>kafshë konsideron ose ka arsye se ushqimi për kafshë i cili është importuar, prodhuar, përpunuar ose shpërndarë nuk i plotëson kushtet e sigurisë së ushqimit për kafshë, menjëherë do të iniciojë procedurat për tërheqjen e ushqimit të kafshëve nga tregu dhe do të informoj autoritetin kompetent:</p> <p>2.1. Në këto rrethana, në pajtim me nenin 9 paragrafin 3 të këtij udhëzimi administrativ kur dyshon se një seri e prodhimit apo dërgesës nuk i plotëson kërkesat për sigurinë e ushqimit për kafshë, ai ushqim do të asgjësohet, përveç nëse autoriteti kompetent vendos ndryshe:</p> <p>2.2. Operatori duhet të informojë në mënyrë efektive dhe të saktë furnizuesit e ushqimit për kafshë për arsyen e tërheqjes së tij, dhe nëse është e nevojshme, kthimi i këtyre produkteve tashmë të furnizuara tek operatori kur masa të tjera nuk janë të mjaftueshme për të arritur një nivel të lartë të mbrojtjes së shëndetit.</p> <p>3. Operatori i biznesi me ushqimin për kafshë, përgjegjës për veprimtaritë e shitjes me pakicë ose të shpërndarjes që nuk ka ndikim në paketimin, etiketimin, sigurinë ose integritetin e ushqimit për kafshë, brenda kufijve të veprimtarive përkatëse, duhet të iniciojë procedurat për</p>	<p>has reason to believe that a feed which it has imported, produced, processed, manufactured or distributed does not satisfy the feed safety requirements, it shall immediately initiate procedures to withdraw the feed in question from the market and inform the competent authorities thereof:</p> <p>2.1. In these circumstances, or in the case of Article 9 paragraph 3 of this administrative instruction where the batch lot or consignment does not satisfy the feed safety requirement, that feed shall be destroyed, unless the competent authority is satisfied otherwise:</p> <p>2.2. The operator shall effectively and accurately inform users of the feed of the reason for its withdrawal, and if necessary, recall from them products already supplied when other measures are not sufficient to achieve a high level of health protection.</p> <p>3. A feed business operator responsible for retail or distribution activities which do not affect the packaging, labelling, safety or integrity of the feed shall, within the limits of its respective activities, initiate procedures to withdraw from the market products not in compliance with the feed-</p>	<p>hranom za životinje smatra ili ima razlog da veruje da hrana za životinje koju je uvezao, proizveo, preradio ili distribuisao ne ispunjava zahteve bezbednosti hrane za životinje, odmah pokreće postupak povlačenja te hrane za životinje sa tržišta i obaveštava nadležni organ:</p> <p>2.1. U takvim okolnostima, ili u slučaju člana 9 stav 3 ovog administrativnog uputstva, kada serija ili pošiljka ne ispunjava uslove za bezbednost hrane za životinje, ta hrana za životinje se uništava, osim ako nadležni organ ne odluči drugačije;</p> <p>2.2. Subjekt efektivno i tačno informiše korisnike hrane za životinje o razlogu za njeno povlačenje i, ako je potrebno, opoziva već isporučene proizvode kada druge mere nisu dovoljne za postizanje visokog nivoa zdravstvene zaštite.</p> <p>3. Subjekt u poslovanju hranom za životinje u maloprodaji ili distribucijskoj aktivnosti koja nema direktan uticaj na pakovanje, etiketiranje, bezbednost hrane za životinje ili na celovitost hrane za životinje, u granicama svoje aktivnosti, pokreće postupak povlačenja s tržišta</p>
--	---	--

<p>tërheqjen e produkteve që nuk janë në përputhje me kërkesat e sigurisë së ushqimit për kafshë nga tregu dhe do të kontriboj për sigurinë e ushqimit për kafshë, duke dhënë informacione relevante, të nevojshme për të gjurmuar ushqimin për kafshë, duke bashkëpunuar në veprimet e ndërmarra nga prodhuesit, përpunuesit dhe/ose autoritetet kompetente.</p>	<p>safety requirements and shall participate in contributing to the safety of food by passing on relevant information necessary to trace a feed, cooperating in the action taken by producers, processors, manufacturers and/or the competent authorities.</p>	<p>proizvoda koji ne ispunjavaju zahteve bezbednosti hrane za životinje i učestvuje u doprinosu bezbednosti hrane za životinje tako što prosleđuje odgovarajuće informacije koje su neophodne za sledljivost hrane za životinje nadležnim organima, te sarađuje u preduzimanju radnji zajedno s proizvođačima, prerađivačima i/ili nadležnim organima.</p>
<p>4. Operatori i biznesit me ushqim për kafshë duhet menjëherë të informojë autoritetin kompetent nëse ai konsideron ose ka arsye të besojë se ushqimi i kafshëve që është i vendosur në treg nuk i plotëson kërkesat e sigurisë ushqimore. Ai duhet të informojë autoritetin kompetent për veprimet e ndërmarra për të parandaluar rrezikun që rrjedh nga përdorimi i këtij ushqimi për kafshë dhe nuk duhet të parandalojë ose dekurajoj cilindo person që do të veprojë në bazë të ligjislacionit në fuqi dhe praktikës ligjore, me autoritetin kompetent ku kjo mund të parandalojë, zvogëlojë ose eliminojë rrezikun që rrjedh nga ushqimi për kafshë.</p>	<p>4. A feed business operator shall immediately inform the competent authority if it considers or has reason to believe that a feed which it placed on the market may not satisfy the feed safety requirements. It shall inform the competent authority of the action taken to prevent risk arising from the use of that feed and shall not prevent or discourage any person from cooperating, in accordance with national law and legal practice, with the competent authority, where this may prevent, reduce or eliminate a risk arising from a feed.</p>	<p>4. Subjekat u poslovanju hranom za životinje, odmah obaveštava nadležni organ u slučaju da smatra ili ima razlog da veruje da hrana za životinje koju je stavio na tržište ne ispunjava zahteve bezbednosti hrane za životinje. Subjekat u poslovanju hranom za životinje obaveštava nadležne organe o preduzetim radnjama za sprečavanje rizika koji proizilazi iz upotrebe te hrane za životinje i ne sprečava niti obeshrabruje drugu osobu od saradnje s nadležnim organima, u skladu s nacionalnim zakonom i pravnom praksom, kada to može sprečiti, smanjiti ili ukloniti rizik koji proizilazi iz hrane za životinje.</p>
<p>5. Operatorët e biznesit me ushqim për kafshë duhet të bashkëpunojnë me autoritetet kompetente për veprimet e ndërmarra në mënyrë që të shmangen rreziqet që paraqiten nga ushqimi për kafshë të cilin ata furnizojnë ose kanë</p>	<p>5. Feed business operators shall collaborate with the competent authority on action taken in order to avoid risks posed by a feed which they supply or have supplied.</p>	<p>5. Subjekat u poslovanju hranom za životinje sarađuje s nadležnim organima u radnjama koje se preduzimaju kako bi se izbegao ili smanjio rizik koji potiče od hrane za životinje kojom on snabdeva ili je snabdevao tržište.</p>

<p>furnizuar.</p> <p style="text-align: center;">Neni 9 Kërkesat e sigurisë së ushqimit për kafshë</p>	<p style="text-align: center;">Article 9 Feed safety requirements</p>	<p style="text-align: center;">Član 9 Uslovi za utvrđivanje bezbednosti hrane za životinje</p>
<p>1. Ushqimi për kafshë nuk vendoset në treg ose të ushqehen kafshët të cilat përdoren për prodhim të ushqimt nëse është i pasigurt.</p> <p>2. Ushqimi për kafshë konsiderohet të jetë i pasigurt për destinimin e tij, nëse do të:</p> <p style="padding-left: 40px;">2.1. ketë efekt negativ në shëndetin e njerëzve apo kafshëve;</p> <p style="padding-left: 40px;">2.2. ndikojë që kafshët të prodhojnë ushqim të pasigurt për konsum njerëzor.</p> <p>3. Kur një ushqim për kafshë identifikohet se nuk i plotëson kërkesat e sigurisë së ushqimit për kafshë dhe është pjesë e një serie të prodhimit apo dërgesës së llojit të njëjtë të ushqimit sipas klasës ose përshkrimit, konsiderohet se i gjithë ushqimi në atë seri të prodhimit apo dërgesë të llojit të njëjtë të ushqimit është aq i prekur, përveç nëse është bërë një vlerësim i hollësishëm ku nuk ka pasë dëshmi se pjesa tjetër e asaj serie të prodhimit apo dërgesës nuk arrin të</p>	<p>1. Feed shall not be placed on the market or fed to any food producing animal if it is unsafe.</p> <p>2. Feed shall be deemed to be unsafe for its intended use if it is considered to:</p> <p style="padding-left: 40px;">2.1 have an adverse effect on human or animal health;</p> <p style="padding-left: 40px;">2.2 make the food derived from food-producing animals unsafe for human consumption.</p> <p>3. Where a feed which has been identified as not satisfying the feed safety requirement is part of a batch, lot or consignment of feed of the same class or description, it shall be presumed that all of the feed in that batch, lot or consignment is so affected, unless following a detailed assessment there is no evidence that the rest of the batch, lot or consignment fails to satisfy the feed safety requirement.</p>	<p>1. Hranu za životinje koja nije bezbedna nije dopušteno stavljati na tržište, niti njome hraniti životinje za proizvodnju hrane.</p> <p>2. Hrana za životinje se smatra nebezbednom za svoju predviđenu upotrebu ako:</p> <p style="padding-left: 40px;">2.1. ima štetno dejstvo na zdravlje ljudi ili životinja;</p> <p style="padding-left: 40px;">2.2. čini hranu dobijenu od životinja za proizvodnju hrane nebezbednom za ljudsku ishranu.</p> <p>3. U slučaju kada je nebezbedna hrana za životinje deo jedne proizvodne partije, serije ili pošiljke istovrsne hrane za životinje po kategoriji i opisu, smatra se da je sva hrana za životinje te proizvodne partije, serije ili pošiljke takođe nebezbedna, osim ako se detaljnom procenom ne utvrdi da nema dokaza da ostatak partije, serije ili pošiljke ne ispunjava zahteve bezbednosti hrane za životinje.</p>

<p>plotësojë kërkesat e sigurisë së ushqimit për kafshë.</p> <p>4. Ushqimi i kafshëve i cili është në përputhje me legjislacionin në fuqi i cili rregullon sigurinë e ushqimit të kafshëve, do të konsiderohet të jetë i sigurtë përse i përket aspekteve të mbuluara nga dispozitat e veçanta të legjislacionit në fuqi.</p> <p>5. Pajtueshmëria e ushqimit për kafshë me dispozitat e veçanta të zbatueshme për të ushqyerit, nuk i pengon autoritetet kompetente që të marrin masat e duhura për të vendosur kufizime mbi vendosjen e tij në treg ose për të kërkuar tërheqjen e tij nga tregu kur ekzistojnë arsyet për të dyshuar se, pavarësisht nga përshtatshmëria ushqimi është i pasigurt.</p>	<p>4. Feed that complies with specific legislation in force governing feed safety shall be deemed to be safe in so far as the aspects covered by the specific national provisions are concerned.</p> <p>5. Conformity of a feed with specific provisions applicable to that feed shall not bar the competent authorities from taking appropriate measures to impose restrictions on it being placed on the market or to require its withdrawal from the market where there are reasons to suspect that, despite such conformity, the feed is unsafe.</p>	<p>4. Hrana za životinje koja je u skladu s posebnim odredbama zakonodavstva na snazi kojima se uređuje sigurnost hrane za životinje smatra se sigurnom s obzirom na aspekte koji su pokriveni tim odredbama zakonodavstva na snazi.</p> <p>5. Uskladenost hrane za životinje sa posebnim odredbama koje se na nju primenjuju ne sprečava nadležne organe da preduzmu odgovarajuće mere kako bi ograničili stavljanje te hrane za životinje na tržište ili zatražili njeno povlačenje s tržišta ako postoje razlozi za sumnju u sigurnost te hrane za životinje, bez obzira na tu njenu uskladenost.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 10 Gjurmueshmëria</p> <p>1. Gjurmimi i ushqimit për kafshë, dhe çdo substancë tjetër që synohet të jetë ose pritet të përfshihet në ushqimin për kafshë, duhet të vendoset në të gjitha fazat e prodhimit, përpunimit dhe shpërndarjes.</p> <p>2. Operatorët e biznesit me ushqimin për kafshë duhet të jenë në gjendje të identifikojnë çdo person nga i cili janë</p>	<p style="text-align: center;">Article 10 Traceability</p> <p>1. The traceability of feed and any other substance intended to be, or expected to be, incorporated into a feed shall be established at all stages of production, processing and distribution.</p> <p>2. Feed business operators shall be able to identify any person from whom they have been supplied with a feed or any substance</p>	<p style="text-align: center;">Član 10 Sledljivost</p> <p>1. Sledljivost hrane za životinje i svake druge supstance koja je namenjena ugradnji ili se može očekivati da će se ugraditi u hranu za životinje utvrđuje se u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije.</p> <p>2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju biti u mogućnosti identifikovati svaku osobu koja ih je</p>

<p>furnizuar me ushqim për kafshë apo substancë që synohet të jetë ose pritet të përfshihet në ushqim për kafshë.</p>	<p>intended to be, or expected to be, incorporated into a feed.</p>	<p>snabdela hranom za životinje ili svakom drugom supstancom koja je namenjena ugradnji ili se može očekivati da će se ugraditi u hranu za životinje.</p>
<p>3. Operatorët e biznesit me ushqimin për kafshë duhet të kenë sisteme dhe procedura për të identifikuar bizneset e tjera të cilët janë furnizuar me produktet e tyre. Ky informacion duhet të vihet në dispozicion autoriteteve kompetente sipas kërkesës.</p>	<p>3. Feed business operators shall have in lacesystems and procedures to identify the other businesses to which their products have been supplied. This information shall be made available to the competent authority on demand.</p>	<p>3. Subjekti u poslovanju hranom za životinje uspostavlja sisteme i postupke za identifikaciju drugih subjekata kojima su isporučivali svoje proizvode. Ova informacija je dostupna nadležnim organima na njihov zahtev.</p>
<p>4. Ushqimi për kafshë i cili vendoset në treg apo që ka gjasa të vendoset në treg brenda territorit të Kosovës, duhet të etiketohet ose identifikohet në mënyrë adekuate për të lehtësuar gjurmueshmërinë e tij, nëpërmjet dokumentacionit ose informacionit relevant në përputhje me kërkesat përkatëse të dispozitave të veçanta.</p>	<p>4. Feed which is placed on the market or is likely to be placed on the market in the territory of Kosovo shall be adequately labelled or identified to facilitate its traceability, through relevant documentation or information in accordance with the relevant requirements of more specific provisions.</p>	<p>4. Hrana za životinje koja se stavlja na tržište ili je verovatno da će se staviti na tržište na teritoriju Kosova odgovarajuće je označena ili na drugi način identifikovana kako bi se omogućila sledljivost putem odgovarajuće dokumentacije ili drugih informacija u skladu s odgovarajućim zahtevima konkretnijih odredaba.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 11 Kontrollet zyrtare, njoftimi dhe regjistrimi</p>	<p style="text-align: center;">Article 11 Official controls, notification and registration</p>	<p style="text-align: center;">Član 11 Službena kontrola, prijava i registracija</p>
<p>1. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të bashkëpunojnë me autoritetet kompetente.</p>	<p>1. Feed business operators shall cooperate with the competent authority.</p>	<p>1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju sarađivati s nadležnim organima.</p>
<p>2. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të:</p>	<p>2. Feed business operators shall:</p>	<p>2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju:</p>

<p>2.1 njoftojnë autoritetin përkatës kompetent për çdo ndërmarje nën kontrollin e tyre, aktiv në çdo fazë të prodhimit, përpunimit, ruajtjes, transportimit ose shpërndarjes së ushqimit për kafshë, në formën e kërkuar nga autoriteti kompetent me qëllim të regjistrimit;</p> <p>2.2 sigurojnë autoritetit kompetent informacion të përditësuar për çdo objekt nën kontrollin e tyre siç është përcaktuar në nën paragrafin 2.1. të këtij neni, duke përfshirë njoftimin e autoritetit kompetent për çdo ndryshim të rëndësishëm të aktiviteteve dhe çdo mbyllje të ndonjë ndërmarje ekzistuese.</p>	<p>2.1 notify the appropriate competent authority of any establishments under their control, active in any of the stages of production, processing, storage, transport or distribution of feed, in the form required by the competent authority with a view to registration;</p> <p>2.2 provide the competent authority with up-to-date information on any establishments under their control as referred to in paragraph 2.1., including notifying the competent authority of any significant change in activities and any closure of an existing establishment.</p>	<p>2.1 prijaviti odgovarajućem nadležnom organu svaki objekat koji je pod njihovim nadzorom, koji deluje u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade, skladištenja, prevoza ili distribucije hrane za životinje u obliku u kojem to nadležni organ traži radi registracije;</p> <p>2.2 dostaviti nadležnom organu ažurirane podatke o svakom objektu koji je pod njihovim nadzorom iz stave 2.1., uključujući prijavljivanje nadležnom organu svake veće promene delatnosti i svakog zatvaranja postojećeg objekta.</p>
<p>3. Autoriteti kompetent duhet të përditësoj dhe mirëmbaj regjistërat e ndërmarrjeve.</p> <p style="text-align: center;">Neni 12 Aprovimi i objekteve të biznesit me ushqimin për kafshë</p> <p>1. Operatorët e biznesit me ushqimin për kafshë duhet të sigurojnë që ndërmarjet nën kontrollin e tyre të përfshira nga ky udhëzim administrativ i aprovuar nga autoriteti kompetent, nëse:</p> <p>1.1. Ndërmarjet e tilla kryejnë një nga aktivitetet si në vijim:</p>	<p>3. The competent authority shall maintain a register or registers of establishments.</p> <p style="text-align: center;">Article 12 Approval of feed business establishments</p> <p>1. Feed business operators shall ensure that establishments under their control and covered by this administrative instruction are approved by the competent authority, where:</p> <p>1.1 such establishments carry out one of the following activities:</p>	<p>3. Nadležni organ vodi registar ili registre objekata u poslovanju hranom za životinje.</p> <p style="text-align: center;">Član 12 Odobranje objekata u poslovanju hranom za životinje</p> <p>1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje obezbeđuju da objekte pod njihovim nadzorom obuhvaćene ovom administrativnom uputstvom odobri nadležni organ u slučaju kada:</p> <p>1.1. se u takvim objektima obavlja jedna od sledećih delatnosti:</p>

<p>1.1.1. prodhimi dhe/ose vendosja në treg e aditivëve të ushqimit për kafshë rregullohet me legjislacion të veçant për aditiv dhe ligjislacionin përkatës për plasim në treg dhe përdorim të ushqimit për kafshë të përcaktuara në Shtojcen IV të Kapitullin 1 të këtij udhëzimi administrativ;</p>	<p>1.1.1. manufacturing and/or placing on the market of feed additives covered by specific legislation on feed additives or products covered by specific legislation on the placing on the market and use of feed and referred to in Annex IV, Chapter 1 to this administrative instruction;</p>	<p>1.1.1. proizvodnja i/ili stavljanje na tržište aditiva za hranu za životinje koji su obuhvaćeni određenim zakonodavstvom o aditivima za hranu za životinje ili proizvoda koji su obuhvaćeni određenim zakonodavstvom o stavljanju na tržište i upotrebi hrane za životinje i navedeni su u Aneksu IV poglavlju 1. ovog administrativnog uputstva;</p>
<p>1.1.2. prodhimin dhe/ose vënien në treg e premiksave të përgatitura duke përdorur aditivët e ushqimit për kafshë të përcaktuara në Shtojcen IV të Kapitullit 2 të këtij udhëzimi administrativ;</p>	<p>1.1.2 manufacturing and/or placing on the market of premixtures prepared using feed additives referred to in Annex IV, Chapter 2 to administrative instruction;</p>	<p>1.1.2. proizvodnja i/ili stavljanje na tržište premiksa pripremljenih upotrebom aditiva u hrani za životinje navedenih u Aneksu IV poglavlju 2. ovog administrativnog uputstva;</p>
<p>1.1.3. prodhimin për vendosjen në treg, apo prodhimet me kërkesa ekskluzive për ndërmarrjet e tyre, ushqime të përbëra, duke përdorur aditivët e ushqimit për kafshë ose premiksate që përmbajnë aditivët e ushqimit për kafshë, të përcaktuara në Shtojcen IV Kapitullin 3 të këtij udhëzimi administrativ;</p>	<p>1.1.3. manufacturing for placing on the market, or producing for the exclusive requirements of their holdings, compound feeding stuffs using feed additives or premixtures containing feed additives and referred to in Annex IV, Chapter 3 to this administrative instruction;</p>	<p>1.1.3. proizvodnja i/ili stavljanje na tržište ili proizvodnja isključivo za potrebe vlastitog poljoprivrednog gazdinstva krmnih smeša upotrebom aditiva za hranu za životinje ili premiksa koji sadrže aditive za hranu za životinje navedene u Aneksu IV poglavlju 3. ovog administrativnog uputstva;</p>
<p>1.1.4. prodhimin e ushqimeve të kafshëve me përmbajtje të medikamenteve;</p>	<p>1.1.4. manufacturing of medicated feeding stuffs;</p>	<p>1.1.4. proizvodnja medicirane hrane za životinje;</p>
<p>1.1.5. prodhimin dhe/ose vendosjen në treg e aditivëve të</p>	<p>1.1.5. manufacture and/or place on the market feed additives of the</p>	<p>1.1.5. proizvodnja i/ili stavljanje na tržište aditiva za hranu za životinje</p>

<p>ushqimit për kafshë të kategorisë 'koksidostatike dhe histomonostatike'</p>	<p>category "coccidiostats and histomonostats".</p>	<p>kategorije „kokcidostatici i histomonostatici”.</p>
<p>2. Ndërmarrjet të cilat bëjnë një apo më shumë nga aktivitetet në vazhdim për të vendosur në treg produktet për përdorim në ushqim të kafshëve:</p> <p>2.1. përpunimi i vajit të papërpunuar të perimeve përveç të atyre që janë në kuadër të Rregullores Nr. 11/2011 për higjienën e produkteve ushqimore;</p> <p>2.2. Prodhimet kimike të acideve yndyrore;</p> <p>2.3. Prodhimet e Biodizelit;</p> <p>2.4. Përzierjet e yndyrav.</p> <p>Neni 13 Kërkesat</p>	<p>2. Establishments carrying out one or more of the following activities to place on the market products for use in feed:</p> <p>2.1. processing of crude vegetable oil except those under the scope of Regulation No. 11/2011 on hygiene of foodstuffs;</p> <p>2.2. oleochemical manufacturing of fatty acids;</p> <p>2.3. manufacturing of biodiesel;</p> <p>2.4. fat blending.</p> <p>Article 13 Requirements</p>	<p>2. Objekti koji sprovode jednu ili više od sledećih aktivnosti kako bi stavili na tržište proizvode namenjene za upotrebu u hrani za životinje:</p> <p>2.1. prerada sirovog biljnog ulja osim njihovih pod Uredbom br. 11/2011 o higijeni prehrambenih namirnica;</p> <p>2.2. oleohemijska proizvodnja masnih kiselina;</p> <p>2.3. proizvodnja biodizela;</p> <p>2.4. mešanje masti.</p> <p>Član 13 Uslovi</p>
<p>1. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë nuk veprojnë pa:</p> <p>1.1. regjistrimin siç përcaktohet në nenin 11 të këtij udhëzimi administrativ; apo</p> <p>1.2. aprovimin, kur kërkohet në përputhje me nenin 14 të këtij udhëzimi administrativ.</p>	<p>1. Feed business operators shall not operate without:</p> <p>1.1. registration as provided for in Article 11 to this administrative instruction; or</p> <p>1.2. approvals, when required in accordance with Article 14 to this administrative instruction.</p>	<p>Subjekti u poslovanju hranom za životinje ne smeju poslovati bez:</p> <p>1.1. registracije, predviđene u članu 11. Ovog administrativnog uputstva; ili</p> <p>1.2. odobrenja, kada se ono traži u skladu s članom 14. ovog administrativnog uputstva.</p>

<p style="text-align: center;">Neni 14 Aprovimi i Ndërmarjeve</p> <p>1. Autoriteti kompetent aprovon ndërmarjet vetëm nëse pas vizitës në terren dhe para fillimit të çdo aktiviteti, është konstatuar se i plotëson kërkesat përkatëse të këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>2. Autoriteti kompetent mund të jap aprovim të kushtëzuar në qoftë se nga vizita në terren duket se ndërmarja i plotëson të gjitha kërkesat e infrastrukturës dhe paisjeve. Aprovimi i plotë do të ipet vetëm nëse, mbas vizitës së re në terren e cila duhet të bëhet brenda tre muajve nga dhënia e aprovimit të kushtëzuar, rezulton se ndërmarja i plotëson kërkesat e tjera të përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni. Nëse është bërë progres i qartë, por ndërmarja akoma nuk i plotëson të gjitha këto kërkesa, autoriteti kompetent mund të vazhdojë aprovimin e kushtëzuar. Megjithatë, aprovimi i kushtëzuar nuk duhet të kalojë periudhën prej gjashtë (6) muajsh.</p>	<p style="text-align: center;">Article 14 Approval of establishments</p> <p>1. The competent authority shall approve establishments only where an on-site visit, prior to start-up of any activity, has demonstrated that they meet the relevant requirements of this administrative instruction.</p> <p>2. The competent authority may grant conditional approval if it appears, from the on-site visit, that the establishment meets all the infrastructure and equipment requirements. It shall grant full approval only if it appears, from a new on-site visit carried out within three months of granting conditional approval, that the establishment meets the other requirements referred to in paragraph 1 to this Article. If clear progress has been made, but the establishment still does not meet all of these requirements, the competent authority may prolong conditional approval. However, conditional approval shall not exceed a total of six (6) months.</p>	<p style="text-align: center;">Član 14 Odobrenje objekata</p> <p>1. Nadležni organ odobrava objekte samo kad se posetom na licu mesta pre započinjanja neke delatnosti pokaže da objekti ispunjavaju odgovarajuće zahteve iz ovog administrativnog uputstva.</p> <p>2. Nadležni organ može izdati uslovno odobrenje ako se na licu mesta pokaže da objekat ispunjava sve uslove koji se odnose na infrastrukturu i opremu. Trajno odobrenje izdaje se samo ako nova poseta na licu mesta koja se obavlja u roku od tri meseca od izdavanja uslovnog odobrenja pokaže da objekat ispunjava sve uslove iz stava 1. ovog člana. Ako dođe do očiglednog napretka, a objekat još uvek ne ispunjava sve uslove, nadležni organ može produžiti uslovno odobrenje. Međutim, uslovno odobrenje ne sme prekoračiti rok od ukupno šest (6) meseci.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 15 Pezullimi i regjistrimit ose aprovimit</p> <p>1. Autoriteti kompetent pezullon</p>	<p style="text-align: center;">Article 15 Suspension of registration or approval</p> <p>1. The competent authority shall</p>	<p style="text-align: center;">Član 15 Privremena obustava registracije ili odobrenja</p> <p>1. Nadležni organ privremeno obustavlja</p>

<p>përkohësisht regjistrimin ose aprovimin e ndërmarjes për një, apo disa ose të gjitha aktivitetet e tij, kur tregohet se ndërmarja nuk i plotëson kushtet të cilat duhet të zbatohen për këto aktivitete. Një pezullim i tillë do të zgjasë derisa ndërmarja përsëri i plotëson këto kushte. Kur kushtet e tilla nuk plotësohen brenda një viti atëherë, zbatohet neni 16 i këtij udhëzimi administrativ.</p> <p style="text-align: center;">Neni 16 Revokimi i regjistrimit ose aprovimit</p> <p>1. Autoriteti kompetent revokon regjistrimin ose aprovimin e një ndërmarje për një ose më shumë aktivitete të tij, kur:</p> <p>1.1. ndërmarja ndërpreu një ose më shumë aktivitete të tij;</p> <p>1.2. tregohet se ndërmarja nuk i ka plotësuar kushtet e zbatueshme për veprimtarinë e tij, për një periudhë një vjeçare;</p> <p>1.3. identifikohen mangësi serioze ose është dashur të ndaloj prodhimin në ndërmarje në mënyrë të përsëritur dhe operatori i biznesit të ushqimit për kafshë nuk është ende në gjendje të ofrojë garanci adekuate lidhur me prodhimin e ardhshëm.</p>	<p>temporarily suspend the registration or the approval of an establishment for one, more or all of its activities, where it is shown that the establishment no longer fulfils the conditions applicable to those activities. Such suspension shall last until the establishment again meets those conditions. Where such conditions are not met within one year, Article 16 to this administrative instruction shall apply.</p> <p style="text-align: center;">Article 16 Revocation of registration or approval</p> <p>1. The competent authority shall revoke the registration or the approval of an establishment, for one or more of its activities, where:</p> <p>1.1. the establishment ceases one or more of its activities;</p> <p>1.2. it is shown that the establishment has not fulfilled the conditions applicable to its activities, for a period of one year;</p> <p>1.3. it identifies serious deficiencies or has had to stop production at an establishment repeatedly and the feed business operator is still not able to provide adequate guarantees regarding future production.</p>	<p>registraciju objekta ili odobrenje dato objektu za obavljanje jedne ili više njegovih delatnosti u slučaju kada se utvrdi da objekat više ne ispunjava uslove koji se odnose na te delatnosti. Takva privremena obustava traje sve dok objekat opet ne ispuni te uslove. Ako se u roku od jedne godine uslovi ne ispune, primenjuje se član 16. ovog administrativnog uputstva.</p> <p style="text-align: center;">Član 16 Opoziv registracije ili odobrenja</p> <p>1. Nadležni organ opoziva registraciju ili odobrenje objekta za obavljanje jedne ili više njegovih delatnosti u slučaju kada:</p> <p>1.1. objekat prestane obavljati jednu ili više svojih delatnosti;</p> <p>1.2. se utvrdi da objekat u periodu od jedne godine ne ispunjava uslove koji se primenjuju na delatnosti koje obavlja;</p> <p>1.3. se utvrde ozbiljni nedostaci ili kada se u više navrata mora zaustaviti proizvodnja u objektu, a subjekat u poslovanju hranom za životinje i dalje ne može dati odgovarajuće garancije za buduću proizvodnju.</p>
---	---	---

<p align="center">Neni 17 Ndryshimet në regjistrimin ose aprovimin e një ndërmarje</p>	<p align="center">Article 17 Amendments to registration or approval of an establishment</p>	<p align="center">Član 17 Izmene registracije ili odobrenja objekta</p>
<p>Sipas kërkesës, autoriteti kompetent ndryshon regjistrimin ose aprovimin e një ndërmarje, ku është vërtetuar se ka kapacitete për të zhvilluar aktivitete shtesë, përveç të atyre për të cilat është e regjistruar ose aprovuar për herë të parë ose që i zëvendësojnë ato.</p>	<p>Upon request, the competent authority shall amend the registration or approval of an establishment, where it has demonstrated its capacity to develop activities which are additional to those for which it was first registered or approved, or which replace them.</p>	<p>Nadležni organ, na zahtev menja registraciju ili odobrenje objekta u slučaju kada objekat dokaže svoju sposobnost za obavljanje dodatnih delatnosti uz one za koje je registrovan ili odobren ili za delatnosti koje zamenjuju te delatnosti.</p>
<p align="center">Neni 18 Lirimi nga vizitat në terren</p>	<p align="center">Article 18 Exemption from on-site visits</p>	<p align="center">Član 18 Izuzete od posete na licu mesta</p>
<p>1. Operatorët e bizneseve të cilat veprojnë të vetme si tregëtare, të cilat nuk i mbajnë produktet në ndërmarjet e tyre janë të liruara nga vizita në terren nga autoriteti kompetent siç përcaktohet me nenin 14 të këtij udhëzimi administrativ.</p>	<p>1. Feed businesses which act solely as traders, without holding the products on their premises are exempted from the on-site visit by the competent authority as required by Article 14 of this administrative instruction.</p>	<p>1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje koji posluju isključivo kao trgovci i koji ne drže proizvode u svojim prostorima su izuzeti od posete na licu mesta od strane nadležnog organa iz člana 14. Oveog administrativnog uputstva.</p>
<p>2. Bizneset e tilla të ushqimit të kafshëve duhet t'i paraqesin autoritetit kompetent një deklaratë, që ushqimi për kafshë i vendosur në treg nga ata përmbushë kushtet sipas këtij udhëzimi administrativ.</p>	<p>2. Such feed businesses shall submit to the competent authority a declaration, that the feeds placed on the market by them comply with the conditions of this administrative instruction.</p>	<p>2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju nadležnom organu dati izjavu, da hrana za životinje koju stavljaju na tržište ispunjava uslove ovog administrativnog uputstva.</p>
<p align="center">Neni 19 Lista e objekteve të regjistruara dhe të aprovuara</p>	<p align="center">Article 19 List of registered and approved establishments</p>	<p align="center">Član 19 Spisak registrovanih i odobrenih objekata</p>
<p>1. Për çdo aktivitet, autoriteti kompetent</p>	<p>1. For each activity, the competent authority</p>	<p>1. Nadležni organ, za objekte koje je</p>

<p>duhet të mbajë një regjister apo lista kombëtare të ndërmarrjeve që janë regjistruar në përputhje me nenin 11 të këtij udhëzimi administrativ.</p>	<p>shall record in a national list the establishments it has registered in accordance with Article 11 to this administrative instruction.</p>	<p>registrovao u skladu s članom 11. ovog administrativnog uputstva vodi Nacionalni spisak ili spiskove sa svakom registrovanom delatnošću.</p>
<p>2. Ndërmarrjet e miratuara nga autoriteti kompetent në përputhje me nenin 12 regjistrohen në një listë kombëtare, sipas një numri identifikues individual.</p>	<p>2. Establishments approved by the competent authority in accordance with Article 12 to this administrative instruction shall be recorded in a national list, under an individual identifying number.</p>	<p>2. Objekti koje je nadležni organ odobrio u skladu s članom 12 ove Uredbe upisuju se u Nacionalni spisak, pod pripadajućim brojem odobrenja.</p>
<p>3. Autoriteti kompetent bënë përditësimin e të dhënave të ndërmarrjeve në listat e referuara në paragrafët 1 dhe 2 në përputhje me vendimet e përcaktuara në nenet 15, 16 dhe 17 në këtij udhëzimi administrativ për të pezulluar, revokuar ose ndryshuar regjistrimin apo aprovimin.</p>	<p>3. Competent authority shall keep updated the records of establishments in the lists referred to in paragraphs 1 and 2 to this Article in accordance with the decisions referred to in Articles 15, 16 and 17 to administrative instruction to suspend, revoke or amend registration or approval.</p>	<p>3. Nadležni organ vodi ažuriranu evidenciju o objektima u spiskovima iz stava 1. i 2. ovog člana u skladu s odlukama iz članova 15., 16. i 17. ovog administrativnog uputstva da privremeno obustave, opozovu ili izmene registraciju ili odobrenje.</p>
<p>4. Lista e përcaktuar në paragrafin 2 të këtij neni duhet të hartohet në përputhje me modelin sipas Shtojces V, Kapitulli I. të këtij udhëzimi administrativ.</p>	<p>4. The list referred to in paragraph 2 to this Article must be drawn up in accordance with the model set out in Annex V, Chapter I to this administrative instruction</p>	<p>4. Spisak iz stava 2. ovog člana mora se izraditi u skladu s obrascem određenim u Aneksu V, poglavlje I ovog administrativnog uputstva.</p>
<p>5. Numri identifikues i përcaktuar në paragrafin 2 të këtij neni duhet të jetë në formën sipas Shtojces V, Kapitulli II. të këtij udhëzimi administrativ</p>	<p>5. The identifying number referred to in paragraph 2 to this Article shall be in the form set out in Annex V, Chapter II to this administrative instruction.</p>	<p>5. Broj odobrenja iz stava 2. ovog člana je u obliku koji je određen u Aneksu V, poglavlje II ovog administrativnog uputstva.</p>
<p>6. Autoriteti kompetent në dispozicion për publikun listat e ndërmarrjeve të përcaktuara në paragrafin 1 dhe 2 për herë të parë 12 muaj pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi administrativ. Listat e hartuara</p>	<p>6. Competent authority shall make available to the public the lists of establishments referred to in paragraph 1 and 2 to this Article for the first time 12 months after entering into force this administrative instruction.</p>	<p>6. Nadležni organ daje na raspolaganje javnosti spisak objekata iz stava 1. i 2. ovog člana prvi put nakon 12 meseci od stupanja na snagu ovog administrativnog uputstva. Sastavljeni spiskovi uzimaju u obzir izmene</p>

do të perditosen gjatë tërë vitit.	instruction. The compiled lists shall take into account the amendments made during the year.	počinjene tokom godine.
Neni 20 Hartimi, shpërndarja dhe përdorimi i udhëzuesve	Article 20 Development, dissemination and use of guides	Član 20 Izrada, distribucija i korišćenje uputstava
<p>1. Autoriteti kompetent do të inkurajojë hartimin e udhëzuesve për praktikën e mirë në sektorin e ushqimit të kafshëve dhe për zbatimin e parimeve të HACCP.</p> <p>2. Operatorët e biznesit të ushqimit të kafshëve mund të përdorin këto udhëzime në baza vullnetare.</p>	<p>1. The Competent authority shall encourage the development of guides to good practice in the feed sector and for the application of HACCP principles.</p> <p>2. Feed business operators may use these guides voluntarily</p>	<p>1. Nadležni organ ohrabruje izradu uputstava dobre prakse u području hrane za životinje i za primenu načela HACCP-a.</p> <p>2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje ta uputstva mogu upotrebljavati dobrovoljno.</p>
Neni 21 Udhëzuesit kombëtar për praktikën e mirë	Article 21 National guides	Član 21 Nacionala uputstva za dobru praksu
<p>1. Pas hartimit të udhëzuesve për praktikën e mirë, ato i shpërndahen operatorëve të biznesit të ushqimit për kafshë:</p> <p>1.1. në bashkëpunim me autoritetin kompetent dhe përfaqësuesit e palëve, intereset e të cilëve mund të prekën në mënyrë substanciale.</p> <p>1.2. duke pasur parasysh kodet relevante të praktikës së Codex Alimentarius; dhe</p>	<p>1. Guides to good practice are developed and amended by feed business sectors and disseminated to feed business sectors:</p> <p>1.1. in consultation with representatives of parties whose interests may be substantially affected, such as competent authority and user groups;</p> <p>1.2. having regard to relevant codes of practice of the Codex Alimentarius; and</p>	<p>1. Uputstva za dobru praksu izrađuju i dopunjuju i distribuiraju subjekti u poslovanju hranom za životinje:</p> <p>1.1. u saradnji s predstavnicima zainteresovanih stranki, poput nadležnog organa i korisničkih grupa;</p> <p>1.2. uzimajući u obzir Codex alimentarius; i</p>

<p>1.3. kur ato kanë të bëjnë me prodhimin primar të ushqimit për kafshë, duke pasur parasysh kërkesat e përcaktuara në Shtojcën I të këtij udhëzimi administrativ.</p>	<p>1.3. when they concern primary production of feed, having regard to the requirements set out in Annex I this administrative instruction.</p>	<p>1.3. kad se odnose na primarnu proizvodnju hrane za životinje uzimajući u obzir zahteve određene u Aneksu I. ovog administrativnog uputstva.</p>
<p>2. Autoriteti kompetent bënë vlerësimin e udhëzuesëve për të siguruar që janë:</p> <p>2.1 hartuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni;</p> <p>2.2 përmbajtja e tyre është praktike për sektorët të cilëve u referohen; dhe</p> <p>2.3 të përshtatshme si udhëzues për sektorin përkatës dhe në përputhje me nenet 4, 5 dhe 6 të këtij udhëzimi administrativ.</p> <p style="text-align: center;">Neni 22 Importet</p> <p>1. Operatorët e biznesit me ushqim për kafshë të cilët importojnë ushqimin e kafshëve nga vendet tjera sigurojnë që importi të bëhet vetëm në përputhje me kushtet si në vijim:</p> <p>1.1. Vendi i dërgimit regjistrohet në BE listën, të vendeve nga të cilat lejohet importimi i ushqimit;</p>	<p>2. Competent authority shall assess national guides to ensure that:</p> <p>2.1 they have been developed in accordance with paragraph 1 to this Article;</p> <p>2.2 their contents are practicable for the sectors to which they refer; and</p> <p>2.3 they are suitable as guides for compliance with Articles 4, 5 and 6 of this administrative instruction in the sectors and/or for the feeds concerned.</p> <p style="text-align: center;">Article 22 Imports</p> <p>1. Feed business operators importing feed from other countries shall ensure that importation takes place only in accordance with the following conditions:</p> <p>1.1. the country of dispatch is and EU member state country or the country appears on a EU list of countries from which imports of feed are permitted;</p>	<p>2. Nadležni organ će proceniti nacionalne vodiče kako bi obezbedio:</p> <p>2.1 da su izrađeni u skladu sa stavom 1 ovog člana;</p> <p>2.2 da im je sadržaj sprovedljiv za područje na koje se odnose; i</p> <p>2.3 da su prikladni kao vodiči za poštovanje članova 4. 5. i 6. Ovog administrativnog uputstva za dotični sektor i/ili hranu za životinje.</p> <p style="text-align: center;">Član 22 Uvoz</p> <p>1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje koji uvoze hranu za životinje iz drugih zemalja moraju obezbediti da se uvoz odvija samo u skladu sa sledećim uslovima:</p> <p>1.1. zemlja otpreme je jedna od zemalja članica EU ili zemlja koja se nalazi na EU spisku zemalja iz kojih je uvoz hrane za životinje dozvoljen;</p>

<p>1.2. Ndërmarjet dërguese regjistrohen në listat e hartuara dhe të përditsuara nga vendet e të cilave u lejohet importimi i ushqimit të kafshëve;</p>	<p>1.2. the establishment of dispatch appears on a list, drawn up and kept updated by the country of establishments from which imports of feed are permitted;</p>	<p>1.2. objekat otpreme nalazi se na spisku koji sastavlja i ažurira zemlja otpreme, na kojem su navedeni objekti iz kojih je uvoz hrane za životinje dozvoljen;</p>
<p>1.3. ushqimi për kafshë i cili është prodhuar nga ndërmarja dërguese ose nga një ndërmarje tjetër që është regjistruar në listën e cila referohet në paragrafin 1.2. të këtij neni ose në territorin e Republikës së Kosovës; dhe</p> <p>1.4 . që ushqimi për kafshë i plotëson:</p> <p>1.4.1. kërkesat e përcaktuara në këtë udhëzim administrativ dhe në legjislacionin në fuqi që përcakton rregullat për ushqimin për kafshë; ose</p> <p>1.4.2. ku ekziston një marrëveshje specifike ndërmjet Republikës së Kosovës dhe vendit eksportues, me kërkesat e përmbajtura në të.</p> <p>2. Modeli i certifikatës së importit miratohet nga autoriteti kompetent.</p>	<p>1.3. feed was produced by the establishment of dispatch or by another establishment appearing on the list referred to in paragraph 1.2. or in the territory of Republic of Kosovo;and</p> <p>1.4. the feed satisfies:</p> <p>1.4.1. the requirements laid down in this administrative instruction and in any other legislation laying down rules for feed; or</p> <p>1.4.2. Where a specific agreement between the Republic of Kosovo and the exporting country exists, the requirements contained therein.</p> <p>2. A model import certificate shall be adopted by the Competent authority.</p>	<p>1.3. hrana za životinje proizvedena je u objektu otpreme ili u drugom objektu koji se nalazi na spisku iz stava 1.2. ovog člana ili je proizvedena na teritoriju Republike Kosova; i</p> <p>1.4. hrana za životinje ispunjava:</p> <p>1.4.1. zahteve utvrđene u ovom administrativnom upustvo i bilo kojem drugom zakonodavstvu kojim se utvrđuju pravila za hranu za životinje; ili</p> <p>1.4.2. Zahteve sadržane u sporazumu između Republike Kosova i zemlje izvoznice, akotakav sporazum postoji.</p> <p>2. Obrazac uvoznog sertifikata usvajanadležni organ.</p>
<p>Neni 23 Eksportet</p>	<p>Article 23 Exports</p>	<p>Član 23 Izvoz</p>
<p>1. Ushqimi për kafshë i cili prodhohet në</p>	<p>1. Feed, including feed for animals not kept</p>	<p>1. Hrana za životinje koja se proizvodi</p>

<p>Kosovë përfshirë edhe ushqimin për kafshë të cilat nuk mbahen për prodhimin e ushqimit i cili dedikohet për treg në vendet e tjera duhet ti plotësoj kërkesat si në vijim:</p>	<p>for food production, which is produced in the Kosovo for placing on the market in other countries, must satisfy the following:</p>	<p>naKosovu, uključujući hranu za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane, za stavljanje na tržište u drugim zemljama, mora ispunjavati sledeće:</p>
<p>1.1. Ushqimet e kafshëve të eksportuara ose ri-eksportuara nga Kosova për vendosjen në tregun e vendeve tjera duhet të jenë në përputhje me kërkesat përkatëse të legjislacionit në fuqi për ushqimin e kafshëve, përveç nëse kërkohet ndryshe nga autoritetet e vendit importues ose të përcaktuara me ligjet, rregulloret, standardet, Kodet e praktikës dhe procedurat e tjera ligjore dhe administrative që mund të jenë në fuqi në vendin importues.</p>	<p>1.1. Feed exported or re-exported from the Kosovo for placing on the market of some other country shall comply with the relevant requirements of feed legislation, unless otherwise requested by the authorities of the importing country or established by the laws, regulations, standards, codes of practice and other legal and administrative procedures as may be in force in the importing country.</p>	<p>1.1. Hrana za životinje kojase izvoziili ponovo izvozi sa Kosova za plasiranje na tržište u drugoj zemlji mora biti u skladu sa odgovarajućim zahtevima zakonodavstva za hranu za životinje, osim ako organi vlasti zemlje uvoznice nisu drugačije zahtevali ili je ustanovljeno zakonima, propisima, standardima, kodovima prakse i drugim pravnim i administrativnim postupcima koji mogu biti na snazi u zemlji uvoznici.</p>
<p>1.2. Në rrethana të tjera, përveç në rastet kur ushqimet janë të dëmshme për shëndetin ose ushqimet e kafshëve janë të pasigurta, ushqimi i kafshëve mund të eksportohet ose ri-eksportohet vetëm nëse autoriteti kompetent i vendit të destinacionit është dakorduar shprehimisht, pasi të jetë plotësisht i informuar për arsyet se për cilat rrethana në të cilat ushqimi ose ushqimii kafshëve i përfshirë nuk mund të vendoseshin në tregun e Kosovës.</p>	<p>1.2. In circumstances other than those set forth in paragraph 1 to this Article, except in the case where feeds are injurious to health or unsafe, feed can only be exported or re-exported if the competent authorities of the country of destination have expressly agreed, after having been fully informed of the reasons for which and the circumstances in which the food or feed concerned could not be placed on the market in Kosovo.</p>	<p>1.2. U drugim okolnostima, osim onih iz stava 1. ovog člana, osim u slučajevima kada je hrana za životinje štetna po zdravlje ili nebezbedna, ona se može izvoziti ili ponovo izvoziti samo ako su se nadležni organi zemlje odredišta izričito složili, nakon što su bili potpuno obavešteni o razlozima i okolnostima zbog kojih se hrana ili hrana za životinje ne može staviti na tržište na Kosovu.</p>
<p>1.3. Kur dispozitat e një marrëveshje bilaterale të lidhura ndërmjet Kosovës</p>	<p>1.3. Where the provisions of a bilateral agreement concluded between Kosovo</p>	<p>1.3. Kada se primenjuju odredbe bilateralnih sporazuma zaključenih</p>

dhe vendeve tjera janë të zbatueshme, ushqimi i kafshëve i cili eksportohet nga Kosova në ato vende duhet të jenë në përputhje me dispozitat e këtij udhëzimi administrativ.	and some other country are applicable, feed exported from Kosovo to that country shall comply with the said provisions administrative instruction.	između Kosova i neke druge zemlje, hrana za životinje koja se izvozi sa Kosova u tu zemlju mora biti u skladu spomenutim odredbama ovog administrativnog uputstva.
<p style="text-align: center;">Neni 24 Ndryshimet në Shtojca I, II dhe III</p> <p>1. Shtojca I, II dhe III mund të ndryshohen duke marrë parasysh:</p> <p>1.1. zhvillimin e kodeve të praktikave të mira;</p> <p>1.2. përvojën e fituar nga zbatimi i sistemeve të bazuara në HACCP në pajtim me nenin 6 të këtij udhëzimi administrativ;</p> <p>1.3. zhvillimet teknologjike;</p> <p>1.4. këshillat shkencore, veçanërisht vlerësime të reja të rrezikut;</p> <p>1.5. përcaktimi i objektivave të sigurisë së ushqimit për kafshë;dhe</p> <p>1.6. hartimin e kërkesave që kanë të bëjnë me veprimet specifike.</p> <p>2. Këto masa, të hartuara për të ndryshuar elementet jo thelbësore të këtij udhëzimi administrativ, do të miratohen në përputhje</p>	<p style="text-align: center;">Article 24 Amendments to Annexes I, II and III</p> <p>1. Annexes I, II and III may be amended to take account of:</p> <p>1.1 the development of codes of good practice;</p> <p>1.2 the experience gained from the implementation of HACCP-based systems pursuant to Article 6 to this administrative instruction</p> <p>1.3 technological developments;</p> <p>1.4 scientific advice, particularly new risk assessments;</p> <p>1.5 the setting of feed safety targets;and</p> <p>1.6 the development of requirements relating to specific operations.</p> <p>2. Those measures, designed to amend non-essential elements of this administrative instruction, shall be adopted in accordance</p>	<p style="text-align: center;">Član 24 Izmena Aneksa I, II i III</p> <p>1. Aneksi I, II i III mogu se izmeniti kako bi se u obzir uzelo sledeće:</p> <p>1.1. razvoj zakonika dobre prakse;</p> <p>1.2. iskustvo stečeno implementacijom sistemazasnovanog na HACCP-u u skladu sa članom 6. Ovog administrativnog uputstva;</p> <p>1.3. tehnološki razvoj;</p> <p>1.4 naučne savete, posebno nove procene rizika;</p> <p>1.5 utvrđivanje ciljeva sigurnosti hrane za životinje; i</p> <p>1.6 razvoj zahteva koji se odnose na posebne poslove.</p> <p>2. Ove mere, osmišljene za izmenu nesushtinskih elemenata ovog administrativnog uputstva, usvajaju se u</p>

me legjislacionin në fuqi.	with national legislation.	skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.
Neni 25 Derogimet nga Shtojca I, II dhe III	Article 25 Derogations from Annexes I, II and III	Član 25 Odstupanja od Aneksa I, II i III
Derogimet nga Shtojca I, II dhe III mund të miratohen nga autoriteti kompetent për arsye të veçanta, me kusht që këto derogime të mos ndikojnë në arritjen e objektivave të këtij udhëzimi administrativ.	Derogations from Annexes I, II and III may be granted by the competent authority for particular reasons, provided that such derogations do not affect the achievement of the objectives of this administrative instruction.	Odstupanja od Aneksa I, II i III može odobriti nadležni organ iz određenih razloga, pod uslovom da takva odstupanja ne utiču na postizanje ciljeva ovog administrativnog uputstva.
Neni 26 Masat emergjente për ushqimin e kafshëve	Article 26 Emergency measures for feed	Član 26 Hitne mere za hranu za životinje
1. Kur autoriteti kompetent përcakton se ushqimi për kafshë paraqet rrezik serioz për shëndetin e njeriut, shëndetin e kafshëve ose mjedisin dhe që rreziku i tillë nuk mund të menjanohet në mënyrë të përshtatshme, Autoriteti Kompetent, varësisht nga shkalla e rrezikut nderrmer masat si në vijm:	1. When it is determined by the Competent authority that feed is likely to constitute a serious risk to human health, animal health or the environment, and that such risk cannot be contained satisfactorily, Competent Authority shall immediately adopt one or more of the following measures, depending on the gravity of the situation:	1. Kada nadležni organ utvrdi da hrana za životinje predstavlja ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi, zdravlje životinja i okolinu, i da se takva opasnost ne može otkloniti na odgovarajući način, nadležni organ odmah usvaja jednu ili više od sledećih mera, u zavisnosti od stepena opasnosti:
1.1. në rastin e ushqimit për kafshë me origjinë vendore:	1.1.in the case of feed of national origin:	1.1.u slučaju hrane za životinje domaćeg porekla:
1.1.1. pezullimin e plasimit në treg ose përdorimin e ushqimit;	1.1.1. suspension of the placing on the market or use of the feed in question;	1.1.1. privremena zabrana stavljanja hrane za životinje na tržište ili upotrebe te hrane za životinje;

1.1.2. përcakton kushte të veçanta për ushqimin e kafshëve;	1.1.2. laying down special conditions for the feed in question;	1.1.2. utvrđivanje posebnih uslova za pomenutu hranu za životinje;
1.1.3. çdo masë tjetër të përkohshme dhe të përshtatshme;	1.1.3. any other appropriate interim measure;	1.1.3. ostale odgovarajuće privremene mere;
1.2. në rastin e importit të ushqimit të kafshëve:	1.2. in the case of imported feed:	1.2 u slučaju uvezene hrane za životinje:
1.2.1. pezullimi i importeve të ushqimit për kafshë nga vendi apo pjesa e tij dhe, kur është e nevojshme edhe nga vendet e tranzitit;	1.2.1 suspension of imports of the feed in question from all or part of the country concerned and, where applicable, from the country of transit;	1.2.1. privremena zabrana uvoza hrane za životinje iz cele ili dela dotične države i ako je potrebno, iz države tranzita;
1.2.2. përcaktimi i kushteve të veçanta për ushqimin për kafshë, nga të gjitha pjeset e vendit, dhe	1.2.2 laying down special conditions for the feed in question from all or part of the country concerned; and	1.2.2. utvrđivanje posebnih uslova za navedenu hranu za životinje iz cele ili dela zemlje izvoznice; i
1.2.3. çdo masë tjetër e përkohshme dhe e përshtatshme.	1.2.3 any other appropriate interim measure.	1.2.3. ostale odgovarajuće privremene mere.
2. Kur serioziteti i rrezikut i përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni është konfirmuar me analizën e riskut, autoriteti kompetent urdhëron masa të përhershme për ndalimin e vendosjes në treg të ushqimit	2. When severity of the risk referred to in paragraph 1 of this Article is confirmed by risk analysis, the competent authority shall order a permanent measure prohibiting the placing on the market of feed in question.	2. Kada je ozbiljnost rizika iz stava 1. ovog člana potvrđena analizom rizika, nadležni organ naređuje trajnu meru kojom se zabranjuje stavljanje u promet dotične hrane za životinje.
Neni 27 Dispozitat përfundimtare	Article 27 Final provisions	Član 27 Završne odredbe
1. Pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi	1. All feed business operators applying for	1. Svi subjekti u poslovanju Hranom za

administrativ të gjithë operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë të cilët aplikojnë për regjistrim apo aprovim duhet ti përmbushin kërkeat e përcaktuara të këtij udhëzimi administrativ	the registration or approval of new establishments after the entry into force of this administrative instruction must comply with the requirements laid down in this administrative instruction.	zivotinje koji podnesu zahtev za registraciju ili odobrenje novih objekata nakon stupanja na snagu ovog administrativnog uputstva moraju da budu u skladu sa zahtevima utvrđenim ovim administrativnom uputstvom.
<p>2. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë mund të vazhdojnë të kryejnë aktivitetet deri në (6) gjashtë muaj nga dita e hyrjes në fuqi e këtij udhëzimi administrativ, me kusht që të parashtrojnë aplikacionin për regjistrim apo aprovim në pajtim me dispozitat e këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>3. Për objektet për të cilat operatorët e biznesit kërkojnë regjistrim së bashku me aplikacionin për regjistrim, janë të obliguar të parashtrojnë edhe deklaratën e përputhshmërisë sipas nenit 12 paragrafit 1 të këtij udhëzimi administrative.</p> <p style="text-align: center;">Neni 28</p> <p>Pjesë përbërëse të këtij udhëzimi administrativ janë Shtojcat I deri V.</p>	<p>2. All feed businesses that operates may continue to perform the activities up to (6) six months from the date of entry into force of this administrative instruction and may submit an application for registration or approval in accordance with the provisions to this administrative instruction.</p> <p>3. For establishments that require registration according to Article 12 paragraph 1 to this administrative instruction, feed businesses are obliged to submit Statement of compliance with the requirements of this administrative instruction together with an application for registration.</p> <p style="text-align: center;">Article 28</p> <p>Annexes I to V to this administrative instruction are an integral part thereof.</p>	<p>2. Svisubjekti hranom za zivotinje koji posluju mogu nastaviti da sprovode aktivnosti do (6) sest meseci nakon stupanja na znazi ovog administrativnog uputstva pad uslovom da podnesu zahtev za registraciju ili odobrenje u skladu sa odredbama ovog administrativnog uputstva.</p> <p>3. Za objekte koji zahtevaju registraciju u skladu sa članom 12. stav 1. Ovog administrativnog uputstva, od subjekata u poslovanju hranom za zivotinje se zahteva da podnesu izjavu o uskladenosti sa zahtevima ove Uredbe zajedno sa prijavom za registraciju.</p> <p style="text-align: center;">Član28</p> <p>Aneksi I do V čine sastavni dio ovog administrativnog uputstva.</p>
<p>Neni 29 Hyrja në fuqi</p>	<p>Article 29 Entry into force</p>	<p>Član 29 Stupanje na snagu</p>

<p>Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga ana e Ministrit.</p> <p> Nenad Rikalo</p> <p>Ministri i Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural</p> <p>27/01/2019</p>	<p>This administrative instruction shall enter into force seven (7) days after the signature of minister.</p> <p> Nenad Rikalo</p> <p>Minister of the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development</p> <p>27/01/2019</p>	<p>Ovo administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja od ministra.</p> <p> Nenad Rikalo</p> <p>Ministar Ministarstva Poljoprivrede Sumarstva i ruralnog Razvoja</p> <p>27/01/2019</p>
---	---	---

SHTOJCA I
PRODHIMI PRIMAR
PJESA A

Kërkesat për bizneset me ushqimin për kafshë në nivelin e prodhimit primar të ushqimit për kafshë të përmendur në nenin 5
(1)

I. Dispozitat e higjienës

1. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë që kryejnë prodhimin primar të ushqimit për kafshë duhet të sigurojnë që operacionet të menaxhohen dhe të kryhen në mënyrë të tillë që të parandalojnë, eliminojnë ose minimizojnë hazardin që mund të rrezikojnë sigurinë e ushqimit për kafshë.
2. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të sigurojnë, aq sa është e mundur, që produktet primare të prodhuara, përgatitura, pastruara, paketuara, ruajtura dhe transportuara nën përgjegjësinë e tyre të jenë të mbrojtur nga kontaminimi dhe prishja.
3. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të përmbushin detyrimet e përcaktuara në pikat 1 dhe 2 duke respektuar dispozitat përkatëse legjislative kombëtare që kanë të bëjnë me kontrollin e hazardeve, duke përfshirë:
  - 3.1. masat për kontrollimin e hazardit të kontaminimit siç janë ato që dalin nga ajri, toka, uji, fertilizuesve, produkteve mbrojtjes të bimëve, biocidet, produktet medicinale veterinarë dhe trajtimi dhe asgjësimi i mbeturinave, dhe
  - 3.2. masat që lidhen me shëndetin e bimëve, shëndetin e kafshëve dhe mjedisin që kanë implikime për sigurinë e ushqimit të kafshëve, përfshirë programet për monitorimin dhe kontrollin e zoonozave dhe agjentëve zoonotikë.
4. Në rastet kur është e përshtatshme, operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të marrin masat adekuate, në veçanti:
  - 4.1. për të mbajtur të pastër dhe, kur është e nevojshme pas pastrimit, të dezinfektojnë në mënyrë të përshtatshme objektet, pajisjet, kontejnerët, arkat dhe mjetet e transportit të përdorura për prodhimin, përgatitjen, klasifikimin, paketimin, ruajtjen dhe transportimin e ushqimit për kafshë;
  - 4.2. për të siguruar, aty ku është e nevojshme, higjiena e prodhimit, kushtet e transportit dhe ruajtjes, si dhe pastërtinë e ushqimit për kafshë;
  - 4.3. për të përdorur ujë të pastër kurdo që është e nevojshme për të parandaluar kontaminimet nga hazardet;

4.4. për të parandaluar kontaminimin nga hazardet që vijnë nga kafshët dhe demtuesit e tjerë;

4.5. për të ruajtur dhe trajtuar mbeturinat dhe substancat e rrezikshme, veç e veç në mënyrë të sigurt, që të parandalohet kontaminimi i ushqimit nga hazardet;

4.6. për të siguruar se materialet e paketimit nuk janë burim i kontaminimit të ushqimit nga hazardet;

4.7. për të marrë në konsideratë rezultatet e çdo analize relevante të kryer në mostrat e marra nga produktet primare ose mostrat tjera relevante për sigurinë e ushqimit për kafshë.

II. Mbajtja e regjistrave

1. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të mbajnë shënime në lidhje me masat e vendosura për të kontrolluar hazardet, në mënyrë të përshtatshme dhe për një periudhë kohore, në proporcion me natyrën dhe madhësinë e biznesit me ushqimin për kafshë. Operatorët e biznesit me ushqimin për kafshë duhet të jenë në dispozicion të gjitha shenimeve relevante autoritetit kompetent.

2. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet, në veçanti, të mbajnë shënime për:

1.1. çdo përdorim të produkteve për mbrojtje bimore dhe biocideve;

1.2. përdorimin e farave gjenetike të modifikuara;

1.3. çdo dukuri të demtuesve ose sëmundjeve që mund të ndikojnë në sigurinë e produkteve primare;

1.4. rezultatet e analizave të kryera në mostrat e marra nga produktet primare ose nga mostrat tjera të marra për qëllime diagnostikuese që kanë rëndësi për sigurinë e ushqimit për kafshë;

1.5. burimi dhe sasia e çdo hyrjeje të ushqimit dhe destinacioni dhe sasia për çdo dalje të ushqimit.

3. Personat e tjerë, si veterinerët, agronomët dhe teknikët e fermës, mund të ndihmojnë operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë me mbajtjen e regjistrave relevante për aktivitetet që ata kryejnë në fermë.

PJESA B

Rekomandime për udhëzuesit për praktikë të mire

1. Kur hartohen udhëzimet kombëtare të referuara në Nenet 20-21 të kësaj Rregulloreje, ato duhet të përmbajnë udhëzime mbi praktikën emira për kontrollin e hazardeve në prodhimin primar të ushqimit për kafshë.
2. Udhëzuesit për praktika të mira përfshijnë informacionin e duhur për hazardet që paraqiten në prodhimin primar të ushqimit për kafshë dhe veprimet për të kontrolluar hazardet, duke përfshirë masat relevante të përcaktuara në legjislacionin kombëtar ose në programet kombëtare, siç janë:
  - 2.1 Kontrolli i kontaminimit si mykotoksinat, metalet e rënda, materiale radioaktive;
  - 2.2 përdorimi i ujit, mbetjeve organike dhe fertilizuesve;
  - 2.3 përdorimi korrekt dhe i saktë i produkteve për mbrojtjen e bimëve dhe biocideve si dhe gjurmueshmërinë e tyre;
  - 2.4 përdorimi korrekt dhe i saktë të produkteve medicinale veterinarë dhe aditivëve të ushqimit për kafshë dhe gjurmueshmërinë e tyre;
  - 2.5 përgatitja, ruajtja dhe gjurmueshmëria e materialeve për ushqim për kafshë;
  - 2.6 asgjësimi i duhur i karkasave të kafshëve të ngordhura dhe mbeturinave;
  - 2.7 masat mbrojtëse për të parandaluar dukurinë e sëmundjeve ngjitëse të transmetueshme tek kafshët përmes ushqimit për kafshë dhe çdo obligim për të njoftuar autoritetin kompetent;
  - 2.8 procedurat, praktikën dhe metodat për të siguruar që ushqimi është prodhuar, përgatitur, paketuar, ruajtur dhe transportuar në kushte adekuate higjienike, duke përfshirë pastrimin efektiv dhe kontrollin e dëmtuesve;
  - 2.9 detajet të ndërlidhura me mbajtjen e regjistrave.

SHTOJCA II

Kërkesat për bizneset e ushqimit për kafshë, përveç atyre në nivelin e prodhimit primar të ushqimit për kafshë të përmendur në nenin 5 (1)

I. PËRKUFIZIMET

II.

Për qëllimet e këtij Shtojca, do të zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

1. “numri serik” nënkupton një sasi të identifikueshme të ushqimit të përcaktuar që ka karakteristika të përbashkëta, të tilla si origjina, varietet, lloji i paketimit, paketuesi, dërguesi ose etiketimi, dhe, në rastin e një procesi prodhimi, një njësi prodhimi nga një stabiliment i vetëm duke përdorur parametra të njëtrajtshëm të prodhimit ose një numër njësisish të tilla, kur prodhohen në mënyrë të vazhdueshme dhe ruhen së bashku;
2. “produktet e nxjerra nga vajrat dhe yndyrat” nënkupton çdo produkt që rrjedh direkt ose indirekt nga vajrat dhe yndyrat e papërpunuara ose të rikuperuara nga përpunimi ose distilimi oleokimik ose bionaftës, rafinimi kimik ose fizik, përveç:

2.1 vajit të rafinuar,

2.2 produkteve e ncjerrura nga vaji i rafinuar, dhe

2.3 aditivët e ushqimit për kafshë;

3. “përzierja e yndyrës” nënkupton prodhimin e ushqimit për kafshë të përbërë ose, në rast të gjithë komponentëve që i përkasin të njëjtës hyrje siç përcaktohet nga legjislacioni specifik në katalogun e materialeve ushqyese që ncjerren nga të njëjtat bime ose specie shtazore, materiale të ushqimit për kafshë duke përzier vajrat e papërpunuara, vajrat e rafinuara, yndyrnat ekafshëve, vajrat e nxjerra nga operatorët e biznesit të ushqimit që përfshihen në fushën e veprimit të Regullorës 11/2011 për higjienën e prodhimeve ushqimore produktet e nxjerra prej tyre për të prodhuar një vaj ose yndyrë të përzier, me përjashtim të:

3.1 ruajtja vetëm e grumbullit të njëpasnjëshëm, dhe

3.2 përzierja ekskluzive e vajrave të rafinuar;

4. “vaj ose yndyra e rafinuara” nënkupton vaj ose yndyrë që është nënshtruar procesit të rafinimit siç përcaktohet nga legjislacioni specifik në katalogun e materialeve ushqyese.

II. OBJEKTET DHE PAISJET

1. Objektete përpunimit dhe ruajtjes së ushqimit për kafshë, paisjet, kontejnerët, kafazet, mjetet e transportit dhe hapsirat përreth tyre duhet të mbahen të pastra dhe të zbatohen programe efektive të kontrollit të dëmtuesve.
2. Vendorsja, dizanjimi, ndërtimi dhe madhësia e objekteve dhe pajisjeve do të:
  - 2.1 lejojnë pastrimin dhe/ose dezinfektimin adekuat;
  - 2.2 të jenë të tilla që të minimizojnë rrezikun e gabimeve dhe të shmangin kontaminimin, kontaminimin e kryqëzuar dhe çdo efekt negativ në përgjithësi në sigurinë dhe cilësinë e produkteve. Makineritë që vijnë në kontakt me ushqimin duhet të thahen pas çdo procesi të pastrimit.
3. Hapsirat dhe pajisjet që do të përdoren për operacionet e përzierjes dhe/ose prodhimit duhet t'i nënshtrohen kontrolleve të përshtatshme dhe të rregullta, në përputhje me procedurat e shkruara të paracaktuara nga prodhuesi për produktet.
  - 3.1 Të gjitha peshoret dhe pajisjet matëse të përdorura në prodhimin e ushqimeve për kafshë duhet të jenë të përshtatshme për gamën e peshave ose volumeve që duhet të maten dhe duhet të testohen për saktësi rregullisht.
  - 3.2 Të gjithë mikserat të përdorura në prodhimin e ushqimeve për kafshë duhet të jenë të përshtatshme për gamën e peshave ose volumeve që do të përzihen dhe duhet të jenë në gjendje të prodhojnë përzierje dhe tretësira homogjenetë përshtatshme. Operatorët duhet të demonstrojnë efektivitetin e mikserit sa i përket homogjenitetit.
4. Objektet duhet të kenë ndriçim adekuat natyror dhe / ose artificial.
5. Objektet e kullimit duhet të jenë të përshtatshme për qëllimin e synuar; ato duhet të projektohen dhe ndërtohen për të shmangur rrezikun e ndotjes së ushqimeve për kafshë.
6. Uji i përdorur në prodhimin e ushqimit për kafshë duhet të mos jetë me cilësi të përshtatshme për kafshët; gypat për ujë duhet të jenë të lira nga materialet inerte.
7. Ujrat e hedhura hedhurinat dhe ujrat e shijut duhet të rrjedhin në atë mënyrë që të mos ndikojnë në paisjet dhe sigurinë e cilësisë së ushqimit për kafshë. Prishjet dhe pluhuri duhet të mbikqyren në atë mënyrë për të parandalohet vershimi nga dëmtuesit.

8. Dritaret dhe hapjet tjera duhet, kur është e nevojshme, të vendosen rrjeta të padepërtueshme kundër dëmtuesve. Dyert duhet të mbyllen mire dhe të jenë të padepërtueshme kundër dëmtuesve kur të mbyllen.

9. Kur është e nevojshme, tavanet dhe paisjet e ndyshme të vjerrura duhet të dizajnohen, ndërtohen dhe mbarohen, për të parandaluar akumulimin e papastërtisë dhe për të zvogëluar kondensimin, rritjen e mykut të padëshirueshëm dhe përhapjen e grimcave që mund të afektojnë sigurinë dhe cilësinë e ushqimit për kafshë.

10. Ndërmarjet që kryejnë një ose më shumë aktivitetet të ndryshme për të vendosur produktet në treg për përdorim në ushqim të kafshëve, i nënshtrohen miratimit në përputhje me nenin 12te kësaj Rregulloreje:

10.1 përpunimi i vajit të papërpunuar bimor përveç atyre që janë në kuadër të Rregullores;

10.2 prodhimi oleokimik i acideve yndyrore;

10.3 prodhimi i bionaftës;

10.4 përzierja e yndyrave.

III. PERSONELI

Bizneset e ushqimit për kafshë duhet të kenë staf të mjaftueshëm të aftësuar dhe kualifikuar të nevojshme për prodhimin e produkteve në fjalë. Një skemë organizative që përcakton kualifikimet (p.sh. diploma, përvoja profesionale) dhe përgjegjësitë e stafit mbikëqyrës ku përshkrimet vihen në dispozicion autoriteteve kompetente përgjegjëse për inspektim. I gjithë stafi duhet të informohet në mënyrë të qartë me shkrim për detyrat, përgjegjësitë dhe kompetencat e tyre, sidomos kur bëhet ndonjë ndryshim, në mënyrë që të arrihet cilësia e dëshiruar e produktit.

IV. PRODHIMI

1. Duhet të përcaktohet një person i kualifikuar dhe përgjegjës për prodhimin.

2. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të sigurojnë që fazat e ndryshme të prodhimit të kryhen sipas procedurave të paracaktuara dhe udhëzimeve me shkrim që synojnë përcaktimin, kontrollin dhe zotërimin e pikave kritike të procesit të prodhimit.

3. Duhet të ndërmerren masa teknike ose organizative për të shmangur ose minimizuar, sipas nevojës, çdo kontaminim të kryqëzuar dhe gabimeve. Duhet të ketë mjete të mjaftueshme dhe të përshtatshme për kryerjen e kontrolleve gjatë prodhimit.

4. Prania e substancave të padëshirueshme dhe të ndaluar në ushqimin për kafshë dhe ndotësve të tjerë sa i përket shëndetit publik dhe shëndetit të kafshëve duhet të monitorohen dhe duhet të vendosen strategji adekuate të kontrollit për të minimizuar rrezikun.

5. Mbeturinat dhe materialet që nuk janë të përshtatshme si ushqim për kafshë duhet të izoloohen dhe identifikohen. Çdo material i tillë që përmban nivele të rrezikshme të barnave veterinare, ndotësve ose rreziqeve të tjera duhet të asgjësohen në një mënyrë të përshtatshme dhe të mos përdoren si ushqim për kafshë.

6. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të marrin masa adekuate për të siguruar gjurmimin efektiv të produkteve.

7. Ndërmarrjet për përzierjen e yndyrnave që vendosin produktet e destinuara në treg për ushqim të kafshëve duhet të mbajnë të gjitha produktet të ndara fizikisht nga produktet e destinuara për qëllime të tjera përveç nëse ato produktet janë në pajtueshmëri:

7.1. me kërkesat e kësaj Rregulloreje ose të Nenit 5 (2) të Rregullores Nr. 11/2011 për higjienën e produkteve ushqimore, dhe

7.2. me Aneksin II të Rregullores 43/2013 që përcakton nivelet maksimale të ndotësve të caktuar në produktet ushqimore dhe substancat e padëshiruara në ushqimet e kafshëve.

8. Etiketimi i produkteve duhet të tregojë qartë nëse ato janë të destinuara për ushqim të kafshëve ose për qëllime të tjera. Nëse një numër identifikues i caktuar i një produkti është deklaruar si jo i destinuar për përdorim të ushqimit për kafshë, kjo deklaratë nuk duhet të ndryshohet më pas nga një operator në një fazë të mëvonshme të zinxhirit.

9. Etiketimi i materialeve të ushqimit për kafshë sipas sipas legjislacionit specifik për vendosjen në treg dhe përdorimin e ushqimit për kafshë duhet të përdorë, kur është e mundur, emërtimet e përcaktuara në legjislacioni specifik në katalogun e materialeve ushqyese.

V. KONTROLLI I CILËSISË

1. Kur është e përshtatshme, duhet të përcaktohet një person i kualifikuar përgjegjës për kontrollin e cilësisë.

2. Bizneset e ushqimit për kafshë duhet, si pjesë e një sistemi të kontrollit të cilësisë, të kenë qasje në një laborator me staf dhe pajisje adekuate.

3. Plani i kontrollit të cilësisë duhet të hartohet me shkrim dhe të zbatohet, duke përfshirë në veçanti, kontrollet mbi pikat kritike të procesit të prodhimit, procedurat e marrjes së mostrave dhe frekuencat, metodat e analizës dhe frekuencën e tyre, pajtueshmërinë me specifikimet - dhe destinacionin në rastin e mospërputhjes - nga materialet e përpunuara tek produktet finale.

4. Dokumentacioni që ka të bëjë me lëndët e para të përdorura në produktet finale duhet të mbahet nga prodhuesi për të siguruar gjurmueshmërinë. Dokumentacioni i tillë duhet të jetë në dispozicion autoriteteve kompetente për një periudhë të përshtatshme të përdorimit për produktet që janë të vendosur në treg. Përveç kësaj, mostrat e ingridiencve dhe të çdo grumbulli të produkteve të prodhuara dhe të vendosura në treg ose të secilës pjesë specifike të prodhimit (në rastin e prodhimit të vazhdueshëm) duhet të merren në sasi të mjaftueshme duke përdorur një procedurë të paracaktuar nga prodhuesi dhe të ruhen, në mënyrë që të sigurohet gjurmueshmëria (në mënyrë të rregullt në rastin e prodhimit vetëm për nevojat e prodhuesit). Mostra duhet të vulosen dhe etiketohen për identifikim të lehtë; Ato duhet të ruhen në kushte të cilat pengojnë ndonjë ndryshim në përbërjen e mostrës ose ndonjë falsifikim. Ato duhet të mbahen në dispozicion autoriteteve kompetente për një periudhë të përshtatshme të përdorimit për të cilin ushqimi për kafshë është vendosur në treg. Në rastin e ushqimit për kafshë për kafshët që nuk mbahen për prodhimin e ushqimit, prodhuesi i ushqimeve për kafshë duhet të mbajë vetëm mostrat e produktit të përfunduar.

VI. MONITORIMI I DIOKSINIT PËR VAJRAT, YNDYRNAT DHE PRODUKTET TË DERIVUARA

1. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë që vendosin në treg, yndyrna, vajra ose produkte që rrjedhin prej tyre të destinuara për përdorim në ushqim për kafshë, përfshirë ushqimin e përbërë të kafshëve, duhet të analizojnë ato produkte në laboratorët e akredituar për shumën e dioksinave dhe PCB-ve (bifenilet të poliklorinuara) në përputhje me legjislacion specifik që percakton metodat e marrjes së mostrave dhe analizave për kontrollin zyrtar të ushqimit për kafshë.

2. Për të plotësuar sistemin HACCP të operatorit të biznesit me ushqim për kafshë, analizat e përmendura në pikën 1 duhet të kryhen se paku sips frekuencave të mëposhtme (nëse nuk specifikohen më tej, një grumbull i produkteve që duhet të analizohen nuk duhet të kalojë 1 000 ton):

2.1 Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë që procesojnë yndyrna dhe vajra bimore të papërpunuara:

2.1.1 100% e grumbujve të produkteve të nxjerra nga vajra dhe yndyrna meorigjinë bimore, me përjashtim të atyre që vijnë:

2.1.1.1 glicerinë,

2.1.1.2 lecitin,

2.1.1.3 goma, (material ngjites i dale nga bimët),

2.1.1.4 produktet të përmendur në 2.1.2.;

2.1.2 vajra acide nga rafinimi kimik, materiali nga i cili prodhohet sapuni, pajisjet ndihmëse të filtrave të përdorura, argjila zbardhuese e përdorur dhe grumbujt hyrëse të vajit të kokosit të papërpunuar duhet të analizohen dhe dokumentohen si pjesë e sistemit HACCP.

2.2 Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë që prodhojnë yndyrë të kafshëve duke përfshirë përpunuesit e yndyrës së kafshëve:

2.2.1 një analizë reprezentative për 5 000 ton me një minimum prej një analize reprezentative në vit për yndyrën e kafshëve dhe produktet e nxjerra prej saj që i përkasin materialit të kategorisë 3, siç është përcaktohet me legjislacionin specifik që përcakton rregullat shëndetësore në lidhje me nënproduktet e kafshëve dhe produktet e prejardhura që nuk janë të destinuara për konsum njerëzorose nga një objekt i miratuar në përputhje me Nenin 5 të Rregullores (12/2011) përcakton rregullat specifike mbi higjienën e ushqimit me origjinë shtazore.

2.3 Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë që prodhojnë vaj peshku:

2.3.1 100% e grumbujve të vajit të peshkut nëse është prodhuar nga:

2.3.1.1 produkte që rrjedhin nga vaji i peshkut përveç vajit të rafinuar të peshkut;

2.3.1.2 vendi ku rriten peshqit për qëllime tregtarepa histori të monitorimit, me origjinë të paspecifikuar ose nga Deti Baltik;

2.3.1.3 nënproduktet e peshkut nga objektet që prodhojnë peshq për konsum njerëzor që nuk janë miratuar nga BE;

2.3.1.4 speciet të kaltërtamerluc ose haring e madhe;

2.3.2 100% e grumbujve dalëse të produkteve të nxjerrura nga vaji i peshkut përveç vajit të peshkut të rafinuar;

2.3.3 një analizë representative për 2 000 ton në lidhje me vajin e peshkut që nuk referohet në 2.3.1.;

2.3.4 vaj peshku i dekontaminuar nga një trajtim i miratuar zyrtarisht siç përcaktohet nga legjislacioni specifik për vendosjen në treg dhe përdorimin e ushqimit dhe në legjislacionin specifik që përcakton kriteret e pranueshmërisë për proceset e detoksifikimit të aplikuara për produktet e dedikuara për ushqimin për kafshëdo të analizohen dhe dokumentohen si pjesë e sistemit HACCP.

2.4 Industria oleokimike e cila plasohet ushqimin për kafshë në treg:

2.4.1 100% e grumbujve hyrëse të yndyrave të kafshëve që nuk mbulohen nga pika 2.2. ose 2.8., vaj peshku që nuk mbulohet nga pika 2.3. ose 2.8., vajrat dhe yndrat e përfuara nga operatorët e biznesit të ushqimit që përfshihen në fushën e veprimit të Rregullores Nr. 11/2011 për higjienën e produkteve ushqimore dhe të yndyrave dhe vajrave të përziera;

2.4.2 100% e grumbujve të produkteve të nxjerra nga vajrat dhe yndyrat e vendosura si ushqim për kafshë në treg, përveç si vijon:

2.4.2.1 glicerinë,

2.4.2.2 acidet yndyrore të pastra të distiluara nga ndarja,

2.4.2.3 produktet të referuara në 2.4.3.;

2.4.3 acidet yndyrore nga ndarja të papërpunuara, acidet yndyrore esterifikuara me glicerinë, mono dhe digliceridet e acideve yndyrore, kripërat e acideve yndyrore dhe grumbujt hyrëse të vajit të papërpunuar kokosit do të analizohen dhe dokumentohen si pjesë e sistemit të HACCP.

2.5 Industria e bionaftës që vendos ushqimin për kafshë në treg:

2.5.1 100% e grumbujve hyrëse të yndyrave të kafshëve që nuk mbulohen nga pika 2.2. ose 2.8., vaj peshku që nuk mbulohet nga pika 2.3. ose 2.8., vajrat dhe yndrat e përfuara nga operatorët e biznesit të ushqimit që përfshihen në fushën e veprimit të Rregullores Nr. 11/2011 mbi higjienën e produkteve ushqimore dhe të yndyrave dhe vajrave të përziera;

2.5.2 100% e grumbujve të produkteve të nxjerra nga vajrat dhe yndyrat e vendosura si ushqim për kafshë në treg, përveç si vijon:

2.5.2.1 glicerinë,

2.5.2.2 lecitin,

2.5.2.3 goma, (material ngjites i dale nga bimët) (Gomë celuloze),

2.5.2.4 produktet të përmendura në 2.5.3.;

2.5.3 Vajrat acid nga rafinimi kimik, materiali nga i cili prodhohet sapuni dhe vaji i kokosit i papërpunuar duhet të analizohen dhe dokumentohen si pjesë e sistemit HACCP.

2.6 Objektet e përzierjes së yndyrës:

2.6.1 100% e grumbujve hyrëse të vajit të papërpunuar të kokosit, yndyrna shtazore që nuk mbulohen nga pika 2.2. ose 2.8., vaj peshku që nuk mbulohet nga pika 2.3. ose 2.8., vajrat dhe yndrat e përfituara nga operatorët e biznesit të ushqimit që përfshihen në fushën e veprimit të Rregullores Nr. 11/2011 i higjienës e produkteve ushqimore dhe yndyrmat dhe vajrat e përziera dhe produktet e nxjerra nga vajrat dhe yndyrat, me përjashtim të atyre që vijnë:

2.6.1.1 glicerinë

2.6.1.2 lecitin,

2.6.1.3 goma, (material ngjites i dale nga bimët) (Gomë celuloze),

2.6.1.4 produktet e përmendura në 2.6.2.;

2.6.2 vajrat acid nga rafinimi kimik, acide yndyrore nga ndarja të papërpunuara, acidet yndyrore nga ndarja të pastra të distiluara dhe materiali nga i cili prodhohet sapunit duhet të analizohen dhe dokumentohen si pjesë e sistemit HACCP;ose

2.6.3 100% e grumbullit të yndyrave të përziera dhe vajrave të destinuara për ushqim të kafshëve. Operatori i biznesit të ushqimit për kafshëduhet të deklarojë tek autoriteti kompetent se cilën alternativë ai e zgjedhë.

2.7 Prodhuesit e ushqimit të përbërë të kafshëve për kafshët që prodhojnë ushqime përveç nga ato të përfshira në pikën 2.6.:

2.7.1 100% e grumbujve hyrëse të vajit të kokosit të papërpunuar, yndyrna shtazore që nuk mbulohen nga pika 2.2. ose 2.8., vaj peshku që nuk mbulohet nga pika 2.3. ose 2.8., vajrat dhe yndrat e mbuluara nga operatorët e biznesit të ushqimit që përfshihen në fushën e veprimit të Rregullores Nr. 11/2011 mbi higjienën e produkteve ushqimore, yndyrnat dhe vajrat e përziera dhe produktet e nxjerra nga vajrat dhe yndyrat, me përjashtim të atyre që vijnë:

2.7.1.1 glicerinë,

2.7.1.2 lecitin,

2.7.1.3 goma, (material ngjites i dale nga bimët) (Gomë celuloze),

2.7.1.4 produktet e referuara në 2.7.2.;

2.7.2 vajra acide nga rafinimi kimik, acide yndyrorenga ndarja të papërpunuara nga ndarja, acidet yndyrorenga ndarja të pastra të distiluara; mjetet e filtrimit, argjilazbardhuese dhe materiali nga i cili prodhohet sapunit do të analizohen dhe dokumentohen si pjesë e sistemit HACCP;

2.7.3 1% të grumbujve që i përket prodhimit të ushqimit të kafshë që përmbanë produkte të përmendura në 2.7.1. dhe 2.7.2.

2.8 Importuesit që vendosin në tregushqimin për kafshë si në vijim:

2.8.1 100% të grumbujve të importuar të vajit të kokosit të papërpunuar, yndyrave shtazore, vajrave të peshkut, vajrave dhe yndyrave të përfituara nga operatorët e biznesit me ushqim, yndyrnat dhe vajrat e përziera, tokoferolet e nxjerrur nga vaji bimor dhe tokoferol acetat i bërë prej tyre dhe produktet e nxjerra nga vajrat dhe yndyrat, përveç atyre në vijim:

2.8.1.1 glicerinë,

2.8.1.2 lecitin,

2.8.1.3 goma, (Gomë celuloze),

2.8.1.4 produktet e përmendura në 2.8.2;

2.8.2 vajrat acidik nga rafinimi kimik, acide yndyrore të papërpunuara nga ndarja, acidet yndyrore të pastra të distiluara nga ndarja dhe materialet nga i cili prodhohet sapuni duhet të analizohen dhe dokumentohen si pjesë e sistemit HACCP.

3. Nëse mund të demonstrohet se një ngarkesë homogjene është më e madhe se madhësia maksimale e grumbullit sipas pikës 2 dhe se është mostruar në mënyrë të reprezentative, atëherë rezultatet e analizës së mostrës së marrë dhe të vulosur në mënyrë të duhur do të konsiderohen të pranueshme.

4. Kur një operator biznesi me ushqimin për kafshë ka dëshmi në formë dokumenti që një grumbull i produktit ose të gjithë përbërësit e një grumbulli të një produkti të përmendur në pikën 2 që hyjnë në objektin e tij janë analizuar në një fazë më të hershme të prodhimit, përpunimit ose shpërndarjes, operatori do të lirohet nga detyrimi për të analizuar këtë grumbull.

5. Çdo grumbull i produkteve të analizuar në përputhje me pikën 2 duhet të shoqërohet me dëshmi në formë dokumenti që këto produkte, ose të gjithë përbërësit e saj, janë analizuar ose janë dorëzuar për analizë në një laborator të akredituar të referuar në pikën 1, me përjashtim të grumbujve të produkteve të referuara në pikën 2.1.2., 2.2.1., 2.3.3., 2.3.4., 2.4.3., 2.5.3., 2.6.2., 2.7.2. dhe 2.8.2. Prova e analizës duhet në mënyrë të qartë të lidhë shpërndarjen me grumbullin ose grumbujt e testuara. Kjo lidhje duhet të përshkruhet në dokumentacionin e sistemit të gjurmimit në fuqi në hapsirat e furnizuesit. Në veçanti, kur dërgesa është marrë nga më shumë se një grumbull ose përbërës, prova dokumentuese që do të sigurohet do të jetë një provë për secilën nga komponentët e dërgesës. Në rastin kur testimi kryhet në produktin në largim, prova për të cilën produkti është analizuar do të jetë raporti analitik. Çdo dërgesë e produkteve të referuara në pikën 2.2.1. ose 2.3.3. duhet të shoqërohet me dëshmi se këto produkte janë në përputhje me kërkesat e pikës 2.2.1. ose 2.3.3. Nëse kërkohet, prova e analizës që përfshin grumbullin ose grumbujt e dorëzuara duhet t'i dërgohet marrësit kur operatori merr analizën nga laboratorët e autorizuar.

6. Nëse të gjitha grumbujt hyrës të produkteve të referuara në pikën 2.7.1. që hyjnë në procesin e prodhimit janë analizuar në përputhje me kërkesat e kësaj Rregulloreje dhe nëse mund të sigurohet që procesi i prodhimit, trajtimi dhe ruajtja nuk e rrisin kontaminimin me dioksin, operatori i biznesit të ushqimit për kafshë do të lirohet nga detyrimi për të analizuar produktin në largim dhe në vend të kësajdo të analizojë atë sipas sistemit HACCP.

7. Kur një operator biznesi me ushqim për kafshë kërkon një laborator për të kryer një analizë, siç referohet në pikën 1, ai udhëzon laboratorin që të komunikojë rezultatet e kësaj analize tek autoriteti kompetent në rast se kufijtë dioksinavetë përcaktuara në pikat 1 dhe 2 nëPjesën V të Aneksit II të RREGULLORES (GRK) Nr. 43/2013 e cila përcakton nivelin maksimal të kontaminantve të caktuar në ushqim dhe substancave të padëshiruara në ushqimet e kafshëve janë tejkaluar.

Dëshmitë duhet të sigurohen që laboratori të kryejë analizat në përputhje me legjislacion specifik që përcakton metodat e marrjes së mostrave dhe analizave për kontrollin zyrtar të ushqimit për kafshë.

VI. RUAJTJA DHE TRANSPORTI

1. Ushqimet e përpunuara të kafshëve duhet të ndahen nga materialet ushqimore të papërpunuara të kafshëve dhe aditivët, me qëllim që të shmangen kontaminimet e kryqëzuara të ushqimeve të përpunuara të kafshëve; duhet të përdoren materialet e duhura paketuese.
2. Ushqimi për kafshë duhet të ruhet dhe të transportohet në kontejnerë të përshtatshëm. Ato do të ruhen në vende të projektuara, të përshtatura dhe të mirëmbajtura për të siguruar kushte të mira të ruajtjes, në të cilat kanë qasje vetëm personat e autorizuar nga operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë.
3. Ushqimet për kafshë duhet të ruhen dhe të transportohen në mënyrë që të jenë teidentifikueshme lehte, në mënyrë që të shmangen ngatërrimet ose kontaminimin e kryqëzuar dhe të parandalohet përkeqësimi.
4. Kontejnerët dhe pajisjet e përdorura për transportin, ruajtjen, bartjen, trajtimin dhe matësit e ushqimit për kafshë duhet të mbahen të pastra. Do të futen programe të pastrimit dhe gjurmëte detergjentëve dhe dezinfektuesve do të minimizohen.
5. Çdo dëmtime të jashtme duhet të minimizohen dhe të mbahet nën kontroll për të zvogëluar pushtimin nga dëmtuesit.
6. Kur është e përshtatshme, temperaturat duhet të mbahen sa më të ulëta për të shmangur kondensimin dhe dëmtimet.
7. Kontejnerët që shërbejnë për ruajtjen ose transporttë yndyrave të përzier, vajra me origjinë bimore ose produkte të nxjerra nga ato të destinuara për përdorim në ushqim për kafshë nuk duhet të përdoren për transportin ose ruajtjen e produkteve të ndryshme nga këto, përveç nëse produktet përputhen me kërkesat e:

7.1 kësaj Rregullorejeose apo nenit 5(2) të Rregullores 11/2011 mbi higjienën e produkteve ushqimore dhe,

7.2 Aneksit II të Rregullores (GRK) Nr. 43/2013i cili përcakton nivelet maksimale të kontaminatve të caktuar në ushqimet dhe substancat e padëshirueshme në ushqimet e kafshëve.

Ato do të mbahen të ndara nga çdo ngarkesë tjetër ku ekziston rreziku i kontaminimit.

Kur përdorimi i veçantë nuk është i mundur, kontejnerët duhet të pastrohen në mënyrë efektive që të largojnë çdo gjurmë e ndonjë produkti nëse këto kontejnerë janë përdorur më parë për produktet që nuk plotësojnë kërkesat e:

7.3 kjo Rregullore ose e nenit 5 (2) të Rregullores Nr. 11/2011 për higjienën e produkteve ushqimore, dhe

7.4 Aneksit II të Rregullores (GRK) Nr. 43/2013 i cili përcakton nivelet maksimale të kontaminatve të caktuar në ushqimet dhe substancat e padëshirueshme në ushqimet e kafshëve.

Yndyrnat e kafshëve të kategorisë 3, siç është përcaktohet me legjislacionin specifik që përcakton rregullat shëndetësore në lidhje me nënproduktet e kafshëve dhe produktet e prejardhura që nuk janë të destinuara për konsum njerëzor, të destinuara për përdorim në ushqim për kafshë duhet të ruhen dhe të transportohen në përputhje me atë Rregullore.

VII. MBAJTJA E REGJISTRAVE

1. Të gjithë operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë, duke përfshirë ata që veprojnë të vetëm si tregtar pa mbajtjen e produktit në hapësirat e tyre, duhet të mbajnë në regjistër të dhëna relevante, detajet mbi blerjen, prodhimin dhe shitjet për gjurmim efektiv nga marrja deri në dorëzim, duke përfshirë eksportin deri në destinacion final.
2. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë, me përjashtim të atyre që veprojnë vetëm si tregtar pa mbajtjen e produktit në hapësirat e tyre, duhet të mbajnë në regjistër:

2.1 Dokumentacioni që ka të bëjë me procesin e prodhimit dhe kontrollit.

Bizneset e ushqimit për kafshë duhet të kenë një sistem të dokumentacionit të dizajnuar për të përcaktuar dhe siguruar zotërimin e pikave kritike në procesin e prodhimit dhe për të krijuar dhe zbatuar një plan të kontrollit të cilësisë. Ata duhet të mbajnë rezultatet e kontrolleve relevante. Ky grumbull i dokumenteve duhet të mbahet në mënyrë që të jetë e mundur të gjurmohet historia e prodhimit të çdo grumbulli të produkteve të vendosura në qarkullim dhe të vendoset përgjegjësia, nëse paraqiten ankesat.

2.2 Dokumentacion në lidhje me gjurmueshmërinë, në veçanti:

2.2.1 për aditivët e ushqimit për kafshë:

2.2.1.1 natyrën dhe sasinë e aditivëve të prodhuar, datat përkatëse e prodhimit dhe, kur është e mundur, numrin e grumbullit ose të pjesës specifike të prodhimit, në rast të prodhimit të vazhdueshëm,

2.2.1.2 emrin dhe adresën e ndërmarrjes ku janë dërguar aditivët, natyrën dhe sasinë e aditivëve të dërguar dhe, sipas rastit, numrin e grumbullit ose të pjesës specifike të prodhimit, në rast të prodhimit të vazhdueshëm;

2.2.2 përproduktet e mbuluar nga legjislacioni specifik në lidhje me produktet e caktuara të përdorura në ushqimin për kafshë:

2.2.2.1 natyrën dhe sasinë e produkteve të prodhuara, datat përkatëse të prodhimit dhe, kur është e mundur, numrin e grumbullit ose të pjesës specifike të prodhimit, në rast të prodhimit të vazhdueshëm,

2.2.2.2 emrin dhe adresën e ndërmarrjes ose shfrytëzuesve (ndërmarrjet ose fermerët) të cilëve u janë dorëzuar këto produkte, së bashku me detajet e natyrës dhe sasisë së produkteve të dërguara dhe, kur është e përshtatshme, numrin e grumbullit ose të pjesës specifike të prodhimit, në rast të prodhimit të vazhdueshëm;

2.2.3 për parapërzierjet:

2.2.3.1 emrin dhe adresën e prodhuesit ose furnizuesit e aditivëve, natyrën dhe sasinë e aditivëve të përdorur dhe, kur është e përshtatshme, numrin e grumbullit ose të pjesës specifike të prodhimit, në rast të prodhimit të vazhdueshëm,

2.2.3.2 datën e prodhimit të parapërzierjes dhe numrin e grumbullit kur është e përshtatshme,

2.2.3.3 emrin dhe adresën e ndërmarrjes në të cilin është dërguar parapërzierja, datën e dërgimit, natyrën dhe sasinë e parapërzierjes së dorëzuar dhe numrin e grumbullit kur është e përshtatshme.

2.2.4 për ushqimin e përbërë të kafshëve/ materialet e ushqimit të kafshëve:

2.2.4.1 emrin dhe adresën e prodhuesve ose furnizuesve të aditivëve/ parapërzirjeve, apo dërguesve natyrën dhe sasinë e parapërzierave të përdorura, me numrin e serisë kur është e përshtatshme,

2.2.4.2 emrin dhe adresën e furnizuesve të materialeve të ushqimit të kafshëve dhe ushqimeve plotësuese të kafshëve dhe datën e dërgesës,

2.2.4.3 llojin, sasinë dhe formulimin e ushqimit të përbërë të kafshëve,

2.2.4.4 natyrën dhe sasinë e materialeve të ushqimit për kafshë ose të ushqimeve përbërë për kafshë, të përgatitura bashkë me datën e prodhimit dhe emrin dhe adresën e blerësit (p.sh. fermerët, operatorët e tjerë të biznesit të ushqimit për kafshë).

VIII. ANKESAT DHE TERHEQJA I PRODUKTEVE

1. Operatorët e biznesit të ushqimit për kafshë duhet të zbatojnë një sistem për regjistrimin dhe përpunimin e ankesave.
2. Ata do të vendosin, kur kjo të jetë e nevojshme, një sistem për tërheqjen e menjëhershme të produkteve nga rrjeti ishpërndarjes. Ata do të përcaktojnë me anë të procedurave të shkruara destinacionin e çdo produkti të rikthyer, dhe para se produktet e tilla të vendosen mbrapa në qarkullim, ato duhet t'i nënshtrohen një rivlerësimi të kontrollit të cilësisë.

SHTOJCA III
PRAKTIKAT E MIRA TË USHQYERIT TË KAFSHËVE
I. PASTRIMI SHPËRNDARJES

Kullotja në tokat bujqësore duhet të menaxhohet në atë mënyrë që të minimizoj kontaminimin e ushqimeve me origjinë shtazore nga hazardet fizike, biologjike ose kimike.

Kur është e mundëshmedhe e përshtatshme, duhet të respektohet një periudhë e mjaftueshme e pushimit, para se të lejohen bagëtitë të kullosin në kullota, bimë dhe mbetje bimore midis kullosës në menyre rotative për të minimizuar kontaminimin ekryqëzuar biologjik nga plehu, kur ekziston një problem potencial i mundshëm dhe për të siguruar që periudhat e pushimit të zbatohet pas aplikimeve kimike bujqësore që mbetennën vëzhgim.

II. KËRKESAT PËR STALLAT DHE PAJISJET PËR TË USHQYERIT

Njësia e prodhimit të kafshëve duhet të projektohet në mënyrë që të mund të pastrohet në mënyrë adekuate. Njësia e prodhimit të kafshëve dhe pajisjet e ushqyerjes duhet të pastrohen tërësisht dhe rregullisht për të parandaluar çdo mbledhje të hazardeve. Kimikalet e përdorura për pastrimin dhe sanitimin duhet të përdoren sipas udhëzimeve dhe të ruhen larg nga zonat e ushqimit për kafshë dhe të ushqyerjes.

Sistemi i kontrollit të dëmtuesve duhet të vendoset në atë mënyrë për të kontrolluar hyrjen e dëmtuesve në njësinë e prodhimit të kafshëve me qëllim të minimizimit të mundësisë së kontaminimit të ushqimit të kafshëve apomaterialeve të shtrojës së tyre ose njësive të kafshëve.

Objektet dhe pajisjet për ushqyerjen duhet të mbahen të pastra. Duhet të vendoset sistemi i rregullt për të largimin e plehut, mbeturinat dhe burimet e tjera të mundshme të kontaminimit të ushqimit për kafshë.

Ushqimi i kafshëve dhe materiali për shtrojë që përdoret në njësinë e prodhimit të kafshëve duhet të zavendësohet shpesh që të mos lejohet krijimi i mykut.

III. TË USHQYERIT

1. Ruajtja

Ushqimet për kafshë duhet të ruhen veçmas nga kimikatet dhe produktet e tjera të ndaluara për ushqimin e kafshëve. Hapësirat dhe kontejnerët e ruajtjes duhet të mbahen të pastra dhe të thata dhe të zbatohen masat e duhura të kontrollit të dëmtuesve kur është e

nevojshme. Hapësirat dhe kontejnerët e ruajtjes duhet të pastrohen rregullisht për të shmangur kontaminimin e kryqëzuar të panevojshëm.

Farërat duhet të ruhen siç duhet dhe në mënyrë të tillë që të mos jenë të arritshme për kafshët.

Ushqimi për kafshë i cili përmban substance mjeksore dhe ushqimet për kafshë, i destinuarë për kategori të ndryshme ose specie të kafshëve duhet të ruhen në mënyrë të tillë që të zvogëlojnë rrezikun e ushqyerjes së kafshëve që nuk janë të targetuara.

2. Shpërndarja

Sistemi i shpërndarjes së ushqimit në fermë duhet të sigurojë që ushqimi i duhur të dërgohet në destinacionin e duhur. Gjatë shpërndarjes dhe ushqyerjes, ushqimi duhet të trajtohet në atë mënyrë që të sigurohet që të mos kontaminohen nga hapsirat dhe pajisjet. Ushqimet e kafshëve duhet të ruhen veçmas nga ushqimet të cilat përmbajn substance mjeksore për të parandaluar kontaminimin.

Mjetet e transportit të ushqimit për kafshë dhe pajisjet e ushqimit duhet të pastrohen periodikisht, veçanërisht kur përdoren për të dërguar dhe shpërndarë ushqimin me medikamente.

IV. USHQIMI PËR KAFSHË DHE UJI

Uji për pije ose për akuakulturë duhet të jetë me cilësi të përshtatshme për kafshët që prodhohen. Kur ka arsye për shqetësim për kontaminimin e kafshëve ose produkteve shtazore nga uji, duhet të merren masa për të vlerësuar dhe minimizuar rreziqet.

Pajisjet e ushqimit dhe ujitjes duhet të projektohen, ndërtohen dhe vendosen në atë mënyrë që ndotja e ushqimit dhe ujit të minimizohet. Sistemet e ujitjes duhet të pastrohen dhe mirëmbahen rregullisht, aty ku është e mundur.

PERSONELI

Personi përgjegjës për ushqimin dhe trajtimin e kafshëve duhet të ketë aftësinë, njohurinë dhe kompetencën e kërkuar.

SHTOJCA IV

KAPITULLI 1

1. Aditivët e autorizuar sipas veçantë legjislacini specifik për aditiveve ne ushqim për kafshë

1.1 Aditivët nutritive: të gjithë aditivët në grup,

1.2 Aditivët zooteknike: të gjithë aditivët në grup,

1.3 Aditivët teknologjike: ‘antioksidantët’ sipas legjislacini specifik për aditiveve ne ushqim për kafshë: vetëm ata me përmbajtje fikse maksimale,

1.4 Aditivët sensorë: ‘ngjyrues’ sipas legjislacini specifik për aditiveve ne ushqim për kafshë: karotenoidet dhe ksantofilet.

2. Produktet e mbuluara nga legjislacioni specifik të veçantë për disa produkte që përdoren në kafshë ushqimore:

2.1 Proteinat e marra nga mikroorganizmat që i përkasin grupit të baktereve, majave, algave, kërpudhave të ulëta: të gjitha produktet në grup (me përjashtim të nëngrupit “Majave të kultivuara në substrate me origjinë shtazore ose bimore”)

2.2 Bashkëprodhimet e prodhimit të aminoacideve nëpërmjet fermentimit: të gjitha produktet në grup

KAPITULLI 2

1. Aditivët e autorizuar sipas sipas legjislacini specifik për aditiveve ne ushqim për kafshë:

1.1 Aditivët zooteknike: ‘aditivët e tjerë zooteknikë’ sipas legjislacinit specifik për aditiveve ne ushqim për kafshë,

1.2 Antibiotikët: të gjithë aditivët,

1.3 Koksidozat dhe histomonostatikët: të gjithë aditivët,

1.4 Nxitësit e rritjes: të gjithë aditivët;

1.5 Aditivët nutritiv:

1.6 Vitaminat, provitaminat dhe substancat kimike të përcaktuara mirë që kanë një efekt të ngjashëm) sipas legjislativës specifike për aditiveve në ushqim për kafshë: A dhe D,

1.7 “përbërjet e elementeve gjurmë” sipas legjislativës specifike për aditiveve në ushqim për kafshë: Cu dhe Se.

KAPITULLI 3

1. Aditivët e autorizuar sipas legjislativës specifike me rregullat specifike të përdorimit të aditiveve në ushqim për kafshë:

2. Aditivët zooteknike: ‘aditivë të tjerë zooteknikë’ sipas legjislativës specifike për aditiveve në ushqim për kafshë:

2.1 Antibiotikët: të gjithë aditivët

2.2 Koksidiozat dhe histomonostatikët: të gjithë aditivët, nxitësit e rritjes: të gjithë aditivët.

SHTOJCA V

KAPITULLI I

Lista e bizneseve te aprovuara me ushqim për kafshë (shiko tabelën)

KAPITULLI II

Numri i identifikimit duhet të ketë strukturën si më poshtë:

1. karakteri 'α' nëse është miratuar biznesi me ushqimin për kafshë;
2. ISO kodii Shtetit;
3. numri kombëtar i referencës, maksimum tetë karaktere alfanumerike

1	2	3	4	5
Numri Identifikues Identifikacioni broj	Aktiviteti Delatnost	Emri I Bisnesit Naziv subjekta	Adresa Adresa	Vërejtje Napomena
(1) Emri i biznesit Emri i ushqimit të kafshëve Naziv subjekta Naziv hrane za životinje (2) Adresa e biznesit të ushqimit të Kafshëve Adresa subjekta u poslovanju hranom za životinje				

ANNEX I
PRIMARY PRODUCTION
PART A

Requirements for feed businesses at the level of primary production of feed referred to in Article 5(1)

I. Hygiene provisions

1. Feed business operators responsible for primary production of feed shall ensure that operations are managed and carried out in such a way as to prevent, eliminate or minimise hazards with the potential to compromise feed safety.
2. Feed business operators shall ensure, as far as possible, that primary products produced, prepared, cleaned, packed, stored and transported under their responsibility are protected against contamination and spoilage.
3. Feed business operators shall meet the obligations set out in points 1 and 2 by complying with appropriate national legislative provisions relating to the control of hazards, including:
  - 1.1.measures to control hazardous contamination such as that arising from the air, soil, water, fertilisers, plant protection products, biocides, veterinary medicinal products and handling and disposal of waste, and
  - 1.2.measures relating to plant health, animal health and the environment that have implications for feed safety, including programmes for the monitoring and control of zoonoses and zoonotic agents.
2. Where appropriate, feed business operators shall take adequate measures, in particular:
  - 2.1.to keep clean and, where necessary after cleaning, to disinfect in an appropriate manner, facilities, equipment, containers, crates and vehicles used for producing, preparing, grading, packing, storing and transporting feed;
  - 2.2.to ensure, where necessary, hygienic production, transport and storage conditions for, and the cleanliness of, feed;
  - 2.3.to use clean water whenever necessary to prevent hazardous contamination;
  - 2.4.to prevent, as far as possible, animals and pests from causing hazardous contamination;
  - 2.5.to store and handle wastes and hazardous substances, separately and securely, so as to prevent hazardous contamination;
  - 2.6.to ensure that packaging materials are not a source of hazardous contamination of feed;
  - 2.7.to take account of the results of any relevant analyses carried out on samples taken from primary products or other samples relevant to feed safety

II. Record-keeping

1. Feed business operators shall keep records relating to measures put in place to control hazards, in an appropriate manner and for an appropriate period, commensurate with the nature and size of the feed business. Feed business operators must make relevant information contained in these records available to the competent authority.
2. Feed business operators must, in particular, keep records on:
  - 2.1 any use of plant protection products and biocides;
  - 2.2 use of genetically modified seeds;
  - 2.3 any occurrence of pests or diseases that may affect the safety of primary products;
  - 2.4 the results of any analyses carried out on samples taken from primary products or other samples taken for diagnostic purposes that have importance for feed safety;
  - 2.5 the source and quantity of each input of feed and the destination and quantity for each output of feed.
3. Other persons, such as veterinarians, agronomists and farm technicians, may assist the feed business operators with the keeping of records relevant to the activities they carry out on the farm.

PART B

Recommendations for guides to good practice

1. Where national guides referred to in Articles 20-21 of this Regulation are drawn up, they shall contain guidance on good practices for the control of hazards in primary production of feed.
2. Guides to good practices shall include appropriate information on hazards arising in primary production of feed and actions to control hazards, including relevant measures set out in national legislation or in national programmes, such as:
  - 2.1 the control of contamination such as mycotoxins, heavy metals, radioactive material;
  - 2.2 the use of water, organic waste and fertilisers;
  - 2.3 the correct and appropriate use of plant protection products and biocides and their traceability;

- 2.4 the correct and appropriate use of veterinary medicinal products and feed additives and their traceability;
- 2.5 the preparation, storage and traceability of feed materials;
- 2.6 the proper disposal of dead animals, waste and litter;
- 2.7 protective measures to prevent the introduction of contagious diseases transmissible to animals through feed and any obligation to notify the competent authority thereof;
- 2.8 procedures, practices and methods to ensure that feed is produced, prepared, packed, stored and transported under appropriate hygienic conditions, including effective cleaning and pest-control;
- 2.9 details relating to record-keeping.

ANNEX II

Requirements for feed businesses other than at the level of primary production of feed referred to in Article 5 (1)

I. DEFINITIONS

For the purposes of this Annex, the following definitions shall apply:

1. “batch” means an identifiable quantity of feed determined to have common characteristics, such as origin, variety, type of packaging, packer, consignor or labelling, and, in the case of a production process, a unit of production from a single plant using uniform production parameters or a number of such units, when produced in continuous order and stored together;
2. “products derived from oils and fats” means any product derived directly or indirectly from crude or recovered oils and fats by oleochemical or biodiesel processing or distillation, chemical or physical refining, other than:
  - 2.1 the refined oil,
  - 2.2 products derived from refined oil, and
  - 2.3 feed additives;
3. “fat blending” means manufacturing of compound feed or, in case of all components belonging to the same entry as defined by the specific legislation on catalogue of feed materials which are derived from the same plant or animal species, of feed materials by mixing crude oils, refined oils, animal fats, oils recovered from food business operators falling within the scope of Regulation No 11/2011 on hygiene of foodstuffs or products derived thereof to produce a blended oil or fat, with the exception of the:
  - 3.1 sole storage of consecutive batches, and
  - 3.2 exclusive mixing of refined oils;
4. “refined oil or fat” means oil or fat that has undergone the process of refining as defined by the specific legislation on catalogue of feed materials.

II. FACILITIES AND EQUIPMENT

1. Feed processing and storage facilities, equipment, containers, crates, vehicles and their immediate surroundings shall be kept clean, and effective pest control programmes shall be implemented.
2. The lay-out, design, construction and size of the facilities and equipment shall:
  - 2.1 permit adequate cleaning and/or disinfection;
  - 2.2 be such as to minimise the risk of error and to avoid contamination, cross-contamination and any adverse effects generally on the safety and quality of the products. Machinery coming into contact with feed shall be dried following any wet cleaning process.
3. Facilities and equipment to be used for mixing and/or manufacturing operations shall undergo appropriate and regular checks, in accordance with written procedures pre-established by the manufacturer for the products.
  - 3.1 All scales and metering devices used in the manufacture of feeds shall be appropriate for the range of weights or volumes to be measured and shall be tested for accuracy regularly.
  - 3.2 All mixers used in the manufacture of feeds shall be appropriate for the range of weights or volumes being mixed, and shall be capable of manufacturing suitable homogeneous mixtures and homogeneous dilutions. Operators shall demonstrate the effectiveness of mixers with regard to homogeneity.
4. Facilities must have adequate natural and/or artificial lighting.
5. Drainage facilities must be adequate for the purpose intended; they must be designed and constructed to avoid the risk of contamination of feeding stuffs.
  1. Water used in feed manufacture shall be of suitable quality for animals; the conduits for water shall be of an inert nature.
  2. Sewage, waste and rainwater shall be disposed of in a manner which ensures that equipment and the safety and quality of feed is not affected. Spoilage and dust shall be controlled to prevent pest invasion.

3. Windows and other openings must, where necessary, be proofed against pests. Doors must be close-fitting and proofed against pests when closed.
4. Where necessary, ceilings and overhead fixtures must be designed, constructed and finished to prevent the accumulation of dirt and to reduce condensation, the growth of undesirable moulds and the shedding of particles that can affect the safety and quality of feed.
5. Establishments carrying out one or more of the following activities to place on the market products for use in feed shall be subject to approval in accordance with Article 12 to this Regulation:
  - 5.1.processing of crude vegetable oil except those under the scope of the Regulation;
  - 5.2.oleochemical manufacturing of fatty acids;
  - 5.3.manufacturing of biodiesel;
  - 5.4.fat blending.

III. PERSONNEL

Feed businesses must have sufficient staff possessing the skills and qualifications necessary for the manufacture of the products concerned. An organisation chart setting out the qualifications (e.g. diplomas, professional experience) and responsibilities of the supervisory staff must be drawn up and made available to the competent authorities responsible for inspection. All the staff must be informed clearly in writing of their duties, responsibilities and powers, especially when any change is made, in such a way as to obtain the desired product quality.

IV. PRODUCTION

1. A qualified person responsible for production must be designated.
2. Feed business operators must ensure that the different stages of production are carried out according to preestablished written procedures and instructions aimed at defining, checking and mastering the critical points in the manufacturing process.

3. Technical or organisational measures must be taken to avoid or minimise, as necessary, any cross-contamination and errors. There must be sufficient and appropriate means of carrying out checks in the course of manufacture.
4. The presence of prohibited feed undesirable substances and other contaminants in relation to human or animal health shall be monitored, and appropriate control strategies to minimise the risk shall be put in place.
5. Waste and materials not suitable as feed should be isolated and identified. Any such materials containing hazardous levels of veterinary drugs, contaminants or other hazards shall be disposed of in an appropriate way and not used as feed.
6. Feed business operators shall take adequate measures to ensure effective tracing of the products.
7. Fat blending establishments placing products intended for feed on the market shall keep all products intended for feed physically separated from products intended for other purposes unless the latter products comply:
  - 7.1. with the requirements of this Regulation or of Article 5 (2) of Regulation No 11/2011 on hygiene of foodstuffs, and
  - 7.2. with Annex II to Regulation No. 43/2013 laying down maximum levels of certain contaminants in foodstuffs and undesirable substances in animal feedingstuffs.
8. The labelling of the products shall clearly indicate whether they are intended for feed or other purposes. If a certain batch of a product is declared not intended for feed use, this declaration shall not be subsequently altered by an operator at a later stage of the chain.
9. The labelling of feed materials according to specific legislation on the placing on the market and use of feed should use, where available, the denominations as laid in specific legislation on catalogue on feed materials.

V. QUALITY CONTROL

1. Where appropriate, a qualified person responsible for quality control must be designated.
2. Feed businesses must, as part of a quality control system, have access to a laboratory with adequate staff and equipment.
3. A quality control plan must be drawn up in writing and implemented, to include, in particular, checks on the critical points in the manufacturing process, sampling procedures and frequencies, methods of analysis and their frequency, compliance with the specifications – and the destination in the event of non-compliance – from processed materials to final products.

4. Documentation relating to the raw materials used in final products must be kept by the manufacturer in order to ensure traceability. Such documentation must be available to the competent authorities for a period appropriate for the use to which the products are placed on the market. In addition, samples of ingredients and of each batch of products manufactured and placed on the market or of each specific portion of production (in the case of continuous production) must be taken in sufficient quantity using a procedure pre-established by the manufacturer and be retained, in order to ensure traceability (on a regular basis in the case of manufacture solely for the manufacturer's own needs). The samples must be sealed and labelled for easy identification; they must be stored under conditions which prevent any abnormal change in the composition of the sample or any adulteration. They must be kept at the disposal of the competent authorities for a period appropriate to the use for which the feed is placed on the market. In the case of feedingstuffs for animals not kept for food production, the manufacturer of the feedingstuff must only keep samples of the finished product.

VI. DIOXIN MONITORING FOR OILS, FATS AND DERIVED PRODUCTS

1. Feed business operators placing on the market fats, oils or products derived thereof intended for use in feed, including compound feed, shall analyse those products in accredited laboratories for the sum of dioxins and dioxin-like PCBs in accordance with specific legislation laying down the methods of sampling and analysis for the official control of feed.
2. To supplement the feed business operator's HACCP system, the analyses referred to in point 1 shall be carried out with at least the following frequencies (if not further specified, a batch of products to be analysed shall not exceed 1 000 tonnes):

2.1 Feed business operators processing crude vegetable fats and oils:

2.1.1 100 % of the batches of the products derived from oils and fats of vegetable origin, except for the following:

2.1.1.1 glycerine,

2.1.1.2 lecithin,

2.1.1.3 gums,

2.1.1.4 products referred to in 2.1.2.;

2.1.2 acid oils from chemical refining, soap stocks, used filter aids, used bleaching earth and incoming batches of crude coconut oil shall be analysed and documented as part of the HACCP system.

2.2 Feed business operators producing animal fat including animal fat processors:

2.2.1 one representative analysis per 5 000 tonnes with a minimum of one representative analysis per year of animal fat and products derived thereof belonging to category 3 material, as laid down in specific legislation laying down health rules as regards animal by-products and derived products not intended for human consumption or from an establishment approved in accordance with Article 5 of Regulation (12/2011) laying down specific rules on hygiene of food of animal origin.

2.3 Feed business operators producing fish oil:

2.3.1 100 % of the batches of fish oil if it is produced from:

2.3.1.1 products derived from fish oil other than refined fish oil;

2.3.1.2 fisheries with no monitoring history, of unspecified origin or from the Baltic Sea;

2.3.1.3 fish by-products from establishments manufacturing fish for human consumption that are not EU approved;

2.3.1.4 blue whiting or menhaden;

2.3.2 100 % of the outgoing batches of products derived from fish oil other than refined fish oil;

2.3.3 one representative analysis per 2 000 tonnes as regards fish oil not referred to in 2.3.1.;

2.3.4 fish oil decontaminated by an officially approved treatment as defined by specific legislation on the placing on the market and use of feed, and in specific legislation defining acceptability criteria for detoxification processes applied to products intended for animal feed shall be analysed and documented as part of the HACCP system.

2.4 Oleochemical industry placing feed on the market:

2.4.1 100 % of incoming batches of animal fats not covered by point 2.2. or 2.8., fish oil not covered by point 2.3. or (h), oils and fats recovered from food business operators falling within the scope of Regulation No. 11/2011 on hygiene of foodstuffs and of blended fats and oils;

2.4.2 100 % of the batches of products derived from oils and fats placed as feed on the market, except for the following:

2.4.2.1 glycerine,

2.4.2.2 pure distilled fatty acids from splitting,

2.4.2.3 products referred to in 2.4.3.;

2.4.3 crude fatty acids from splitting, fatty acids esterified with glycerol, mono and diglycerides of fatty acids, salts of fatty acids and incoming batches of crude coconut oil shall be analysed and documented as part of the HACCP system.

2.5 Biodiesel industry placing feed on the market:

2.5.1 100 % of incoming batches of animal fats not covered by point 2.2. or 2.8., fish oil not covered by point 2.3. or 2.8., oils and fats recovered from food business operators falling within the scope of Regulation No. 11/2011 on hygiene of foodstuffs and of blended fats and oils;

2.5.2 100 % of the batches of products derived from oils and fats placed as feed on the market, except for the following:

2.5.2.1 glycerine,

2.5.2.2 lecithin,

2.5.2.3 gums,

2.5.2.4 products referred to in 2.5.3.;

2.5.3 acid oils from chemical refining, soap stocks and crude coconut oil shall be analysed and documented as part of the HACCP system.

2.6 Fat blending establishments:

2.6.1 100 % of incoming batches of crude coconut oil, animal fats not covered by point 2.2. or 2.8., fish oil not covered by point 2.3. or 2.8., oils and fats recovered from food business operators falling within the scope of Regulation No. 11/2011 on hygiene of foodstuffs, blended fats and oils and products derived from oils and fats, except for the following:

2.6.1.1 glycerine,

2.6.1.2 lecithin,

2.6.1.3 gums,

2.6.1.4 products referred to in 2.6.2.;

2.6.2 acid oils from chemical refining, crude fatty acids from splitting, pure distilled fatty acids from splitting and soap stocks shall be analysed and documented as part of the HACCP system; or

2.6.3 100 % of the batches of blended fats and oils intended for feed.

The feed business operator shall declare to the competent authority which alternative he chooses.

2.7 Producers of compound feed for food producing animals other than those covered by point 2.6.:

2.7.1 100 % of incoming batches of crude coconut oil, animal fats not covered by point 2.2. or 2.8., fish oil not covered by point 2.3. or 2.8., oils and fats recovered from food business operators falling within the scope of Regulation No. 11/2011 on hygiene of foodstuffs, blended fats and oils and products derived from oils and fats, except for the following:

2.7.1.1 glycerine,

2.7.1.2 lecithin,

2.7.1.3 gums,

2.7.1.4 products referred to in 2.7.2.;

2.7.2 acid oils from chemical refining, crude fatty acids from splitting, pure distilled fatty acids from splitting; filter aids, bleaching earth and soap stocks shall be analysed and documented as part of the HACCP system;

2.7.3 % of the batches as regards manufactured compound feed containing products referred to in 2.7.1. and 2.7.2.

2.8 Importers placing the following feed on the market:

2.8.1 100 % of imported batches of crude coconut oil, animal fats, fish oils, oils and fats recovered from food business operators, blended fats and oils, tocopherols extracted from vegetable oil and tocopheryl acetate made thereof and products derived from oils and fats, except for the following:

2.8.1.1 glycerine,

2.8.1.2 lecithin,

2.8.1.3 gums,

2.8.1.4 products referred to in 2.8.2;

2.8.2 acid oils from chemical refining, crude fatty acids from splitting, pure distilled fatty acids from splitting and soap stocks shall be analysed and documented as part of the HACCP system.

3. If it can be demonstrated that a homogenous consignment is bigger than the maximum batch size according to point 2 and that it has been sampled in a representative way, then the results of the analysis of the appropriately drawn and sealed sample will be considered acceptable.

4. Where a feed business operator has documentary proof that a batch of a product or all components of a batch of a product as referred to under point 2 entering his establishment has already been analysed at an earlier stage of production, processing or distribution, the feed business operator shall be released from the obligation to analyse this batch.

5. Any batch of products analysed in accordance with point 2 shall be accompanied by documentary proof that these products, or all of its constituent components, have been analysed or have been submitted for analysis to an accredited laboratory referred to in point 1, except for the batches of products referred to in point 2.1.2., 2.2.1., 2.3.3., 2.3.4., 2.4.3., 2.5.3., 2.6.2., 2.7.2. and 2.8.2.

The proof of analysis shall unambiguously link the delivery and the batch or batches tested. This link shall be described in the documented traceability system in place at the premises of the supplier. In particular, when the delivery is obtained from more than one batch or component, the documentary proof to be provided shall be a proof for each of the components of the delivery. In the case where the testing is performed on the outgoing product, the proof that the product has been analysed shall be the analytical report.

Any delivery of products as referred to under point 2.2.1. or 2.3.3. shall be accompanied by a proof that these products are in compliance with the requirements of point 2.2.1. or 2.3.3. If required, the proof of analysis that include the batch or batches delivered must be consigned to the consignee when the operator receives the analysis from the authorised laboratories.

6. If all incoming batches of products referred to in point 2.7.1. entering a production process have been analysed in accordance with the requirements of this Regulation and if it can be assured that the production process, handling and storage does not increase the dioxin contamination, the feed business operator shall be released from the obligation to analyse the outgoing product and instead analyse it according to the HACCP system.

7. Where a feed business operator mandates a laboratory to perform an analysis, as referred to in point 1 he shall instruct the laboratory to communicate the results of that analysis to the competent authority in case the dioxin limits set out in points 1 and 2 of Section V of Annex II to Regulation (GRK) No. 43/2013 laying down maximum levels of certain contaminants in foodstuffs and undesirable substances in animal feedingstuffs are exceeded.

Evidence must be provided that the laboratory performs the analysis in accordance with specific legislation laying down the methods of sampling and analysis for the official control of feed.

VI. STORAGE AND TRANSPORT

1. Processed feeds shall be separated from unprocessed feed materials and additives, in order to avoid any cross-contamination of the processed feed; proper packaging materials shall be used.
2. Feeds shall be stored and transported in suitable containers. They shall be stored in places designed, adapted and maintained in order to ensure good storage conditions, to which only persons authorised by the feed business operators have access.

3. Feeds shall be stored and transported in such a way as to be easily identifiable, in order to avoid any confusion or cross-contamination and to prevent deterioration.
4. Containers and equipment used for the transport, storage, conveying, handling and weighing of feed shall be kept clean. Cleaning programmes shall be introduced, and traces of detergents and disinfectants shall be minimised.
5. Any spoilage shall be minimised and kept under control to reduce pest invasion.
6. Where appropriate, temperatures shall be kept as low as possible to avoid condensation and spoilage.
7. Containers which are to serve for storage or transport of blended fats, oils of vegetable origin or products derived thereof intended for use in feed shall not be used for the transport or storage of products other than these unless the products comply with the requirements of:

7.1 this Regulation or of Article 5(2) of Regulation No 11/2011 on hygiene of foodstuffs, and

7.2 Annex II to Regulation (GRK) No. 43/2013 laying down maximum levels of certain contaminants in foodstuffs and undesirable substances in animal feedingstuffs.

They shall be kept separate from any other cargo where there is a risk of contamination.

Where this separate use is not possible, the containers shall be efficiently cleaned so as to remove any trace of product if those containers were previously used for products not meeting the requirements of:

7.3 this Regulation or of Article 5(2) of Regulation No. 11/2011 on hygiene of foodstuffs, and

7.4 Annex II to Regulation (GRK) No. 43/2013 laying down maximum levels of certain contaminants in foodstuffs and undesirable substances in animal feedingstuffs.

Animal fats of category 3, as laid down in specific legislation laying down health rules as regards animal by-products and derived products not intended for human consumption, intended for use in feed shall be stored and transported in line with that Regulation.

VII. RECORD-KEEPING

1. All feed business operators, including those who act solely as traders without ever holding the product in their facilities, shall keep in a register relevant data, comprising details of purchase, production and sales for effective tracing from receipt to delivery, including export to the final destination.

2. Feed business operators, except those who act solely as dealers without ever holding the product in their facilities, shall keep in a register:

2.1 Documentation relating to the manufacturing process and controls.

Feed businesses must have a system of documentation designed to define and ensure mastery of the critical points in the manufacturing process and to establish and implement a quality control plan. They must keep the results of the relevant controls. This set of documents must be kept so that it is possible to trace the manufacturing history of each batch of products put into circulation and to establish responsibility, if complaints arise.

2.2 Documentation relating to traceability, in particular:

2.2.1 for feed additives:

2.2.2 the nature and quantity of the additives produced, the respective dates of manufacture and, where appropriate, the number of the batch or of the specific portion of production, in the case of continuous manufacture,

2.2.3 the name and address of the establishment to which the additives were delivered, the nature and quantity of the additives delivered and, where appropriate, the number of the batch or of the specific portion of production, in the case of continuous manufacture;

2.3 for products covered by specific legislation concerning certain products used in animal nutrition:

2.3.1 the nature of the products and the quantity produced, the respective dates of manufacture and, where appropriate, the number of the batch or of the specific portion of production, in the case of continuous manufacture,

2.3.2 the name and address of the establishments or users (establishments or farmers) to whom these products have been delivered, together with details of the nature and quantity of the products delivered and, where appropriate, the number of the batch or of the specific portion of production, in the case of continuous manufacture;

2.4 for premixtures:

2.4.1 the name and address of the manufacturers or suppliers of additives, the nature and quantity of the additives used and, where appropriate, the number of the batch or of the specific portion of production, in the case of continuous manufacture,

2.4.2 the date of manufacture of the premixture and the batch number where appropriate,

2.4.3 the name and address of the establishment to which the premixture is delivered, the delivery date, the nature and quantity of the premixture delivered, and the batch number where appropriate.

2.5 for compound feedingstuffs/feed materials:

2.5.1 the name and address of additive/premixture manufacturers or suppliers, the nature and quantity of the premixture used, with the batch number where appropriate,

2.5.2 the name and address of the suppliers of the feed materials and complementary feeds and the delivery date,

2.5.3 the type, quantity and formulation of the compound feed,

2.5.4 the nature and quantity of feed materials or compound feedingstuffs manufactured, together with the date of manufacture, and the name and address of the buyer (e.g. farmer, other feed business operators).

VIII. COMPLAINTS AND PRODUCT RECALL

1. Feed business operators shall implement a system for registering and processing complaints.

They shall put in place, where this proves necessary, a system for the prompt recall of products in the distribution network. They shall define by means of written procedures the destination of any recalled products, and before such products are put back into circulation they must undergo a quality-control reassessment.

ANNEX III
GOOD ANIMAL FEEDING PRACTICE
I. PASTURE GRAZING

The grazing of pastures and croplands shall be managed in a way that minimizes the contamination of foods of animal origin by physical, biological or chemical hazards.

Where appropriate, an adequate rest period shall be observed before allowing livestock to graze on pasture, crops and crop residues and between grazing rotations to minimise biological cross-contamination from manure, where such a potential problem exists, and to ensure that the withholding periods for agricultural chemical applications are observed.

II. REQUIREMENTS FOR STABLE AND FEEDING EQUIPMENT

The animal production unit shall be designed so that it can be adequately cleaned. The animal production unit and feeding equipment shall be cleaned thoroughly and regularly to prevent any build-up of hazards. Chemicals used for cleaning and sanitising shall be used according to instructions and stored away from feed and feeding areas.

A pest control system shall be put in place to control the access of pests to the animal production unit with a view to minimising the possibility of contamination of feed and bedding materials or animal units.

Buildings and feeding equipment shall be kept clean. Systems shall be put in place to regularly remove manure, waste material and other possible sources of contamination of feed.

Feed and bedding material used in the animal production unit shall be frequently changed and not allowed to become mouldy.

III. FEEDING

1. Storage

Feed shall be stored separately from chemicals and other products prohibited for animal feed. Storage areas and containers shall be kept clean and dry and appropriate pest-control measures implemented where necessary. Storage areas and containers shall be cleaned regularly to avoid unnecessary cross-contamination.

Seed shall be stored properly and in such a way that it is not accessible to animals.

Medicated feed and non-medicated feed intended for different categories or species of animals shall be stored such as to reduce the risk of feeding to nontarget animals.

1. Distribution

The on-farm feed distribution system shall ensure that the right feed is sent to the right destination. During distribution and feeding, feed shall be handled in such a way as to ensure that contamination does not occur from contaminated storage areas and equipment. Non-medicated feeds shall be handled separately from medicated feeds to prevent contamination. On-farm feed transport vehicles and feeding equipment shall be cleaned periodically, in particular when used to deliver and distribute medicated feed.

IV. FEED AND WATER

Water for drinking or for aquaculture shall be of appropriate quality for the animals being produced. Where there is cause for concern about contamination of animals or animal products from the water, measures shall be taken to evaluate and minimise the hazards. Feeding and watering equipment must be designed, constructed and placed in such a way that contamination of feed and water is minimised. Watering systems shall be cleaned and maintained regularly, where possible.

PERSONNEL

The person responsible for the feeding and handling of animals shall possess the requisite ability, knowledge and competence.

ANNEX IV

CHAPTER 1

1. Additives authorised pursuant to specific legislation on additives for use in animal nutrition:

1.1 Nutritional additives: all additives in the group,

1.2 Zootechnical additives: all additives in the group,

1.3 Technological additives: 'antioxidants' of specific legislation on additives for use in animal nutrition: only those with a fixed maximum content,

1.4 Sensory additives: 'colorants' of specific legislation on additives for use in animal nutrition: carotenoids and xantophylls.

2. Products covered by specific legislation concerning certain products used in animal nutrition:

2.1 Proteins obtained from micro-organisms belonging to the group of bacteria, yeasts, algae, lower fungi: all products in the group (except subgroup "Yeasts cultivated on substrates of animal or vegetable origin")

2.2 Co-products of the manufacture of amino acids by fermentation: all products in the group

CHAPTER 2

1. Additives authorised under specific legislation on additives for use in animal nutrition:

1.1 Zootechnical additives: 'other zootechnical additives' of specific legislation on additives for use in animal nutrition

1.2 Antibiotics: all additives,

1.3 Coccidiostats and histomonostats: all additives,

1.4 Growth promoters: all additives;

1.5 Nutritional additives:

1.6 Vitamins, provitamins and chemically well defined substances having a similar effect) of specific legislation on additives for use in animal nutrition: A and D,

1.7 'compounds of trace elements') of specific legislation on additives for use in animal nutrition: Cu and Se.

CHAPTER 3

1. Additives authorised under specific legislation on additives for use in animal nutrition:

2. Zootechnical additives; 'other zootechnical additives' of specific legislation on additives for use in animal nutrition

2.1 Antibiotics: all additives

2.2 Coccidiostats and histomonostats: all additives,

Growth promoters: all additives.

ANNEX V
CHAPTER I
List of approved feed businesses
(see table)
CHAPTER II

The identifying number must have the following structure:

1. the character 'α' if the feed business is approved;
2. the ISO code of State;
3. the national reference number, to a maximum of eight alphanumerical characters

1	2	3	4	5
Numri Identifikues Identifikacioni broj	Aktiviteti Delatnost	Emri I Bisnesit Naziv subjekta	Adresa Adresa	Vërejtje Napomena
(1) Emri i biznesit Emri i ushqimit të kafshëve Naziv subjekta Naziv hrane za životinje (2) Adresa e biznesit të ushqimit të Kafshëve Adresa subjekta u poslovanju hranom za životinje				

ANEKS I
PRIMARNA PROIZVODNJA
DEO A

Zahtevi za subjekte u poslovanju hranom za životinje na nivou primarne proizvodnje hrane za životinje iz člana 5(1)
I.Odredbe o higijeni

1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje odgovorni za primarnu proizvodnju hrane za životinje moraju osigurati da se njihovim delovanjem sprečavaju, uklanjaju ili na najmanju moguću meru svode hazardi koji mogu ugroziti sigurnost hrane za životinje.
2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju obezbediti, što je više moguće, da se primarni proizvodi pod njihovim nadzorom, proizvode, pripremaju, čiste, pakuju, skladište i prevoze i da su zaštićeni od kontaminacije i kvarenja.
3. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju ispunjavati obaveze određene u tačkama 1 i 2 postupajući u skladu s odgovarajućim nacionalnim zakonodavnim odredbama koje se odnose na kontrolu hazarda, uključujući:
  - 3.1 mere za kontrolu kontaminacije uzrokovane hazardima, kao npr. one koja potiče iz vazduha, zemlje, vode, đubriva, sredstava za zaštitu bilja, biocida, veterinarskih medicinskih proizvoda te rukovanja otpadom, i
  - 3.2 mere koje se odnose na zdravlje biljaka, zdravlje životinja i na okolinu, a koje utiču na sigurnost hrane za životinje, uključujući programe praćenja i kontrolu zoonoza i njihovih uzročnika.
4. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju primeniti, kada je to potrebno, odgovarajuće mere koje posebno uključuju:
  - 4.1 čišćenje i, kad je to potrebno, odgovarajuću dezinfekciju nakon čišćenja objekata, opreme, kontejnera, sanduka i vozila koji se upotrebljavaju pri proizvodnji, pripremi, razvrstavanju, pakovanju, skladištenju i prevozu hrane za životinje;
  - 4.2 kada je to potrebno, obezbeđivanje higijenskih uslova u proizvodnji, prevozu i skladištenju hrane za životinje te čistoću hrane za životinje;
  - 4.3 kada je to potrebno, upotrebu čiste vode kako bi se sprečila opasnost od kontaminacije;
  - 4.4 sprečavanje, što je više moguće, opasnosti od kontaminacije od strane životinja i štetočina;

4.5 odvojeno i sigurno skladištenje i postupanje otpadom i opasnim materijama, kako bi se sprečila opasnost od kontaminacije;

4.6 osiguranje da materijali za pakovanje nisu izvor kontaminacije hrane za životinje;

4.7 vođenje računa o rezultatima svih važnih analiza sprovedenih na uzorcima uzetim iz primarnih proizvoda ili analiza drugih uzoraka bitnih za sigurnost hrane za životinje.

II. Vođenje evidencije

1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju voditi evidencije koje se odnose na mjere vezane za kontrolu opasnosti na odgovarajući način i za odgovarajuće razdoblje koje je srazmerno vrsti i veličini poslovanja hranom za životinje. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju relevantne informacije iz tih evidencija staviti na raspolaganje nadležnom organu.
2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju posebno voditi evidenciju o:

2.1 svakoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i biocida;

2.2 upotrebi genetski modificovanog semena;

2.3 svakoj pojavi štetočina ili bolesti koja može uticati na sigurnost primarnih proizvoda;

2.4 rezultatima svih analiza sprovedenih na uzorcima uzetim iz primarnih proizvoda ili drugih uzoraka uzetih u dijagnostičke svrhe koji su važni za sigurnost hrane za životinje;

2.5 poreklu i količini sve hrane za životinje prilikom ulaska u objekte te odredištu i količinama sve proizvedene hrane za životinje koja izlazi iz objekata.

Druge osobe, npr. doktori veterinarske medicine, inženjeri agronomije i poljoprivredni tehničari mogu pomagati subjektima u poslovanju hranom za životinje pri vođenju evidencije vezano uz delatnosti koje se obavljaju na gazdinstvu.

DEO B

Preporuke za uputstva od dobroj praksi

1. Nacionalna uputstva iz člana 20-21 ove Uredbe moraju sadržati smernice o dobroj praksi za kontrolu opasnosti u primarnoj proizvodnji hrane za životinje.

2. Smernice za dobru praksu moraju uključivati odgovarajuće informacije o riziku koji proizilazi iz primarne proizvodnje hrane za životinje i mere za kontrolu opasnosti, uključujući odgovarajuće mere koje su utvrđene u nacionalnom zakonodavstvu ili u nacionalnim programima, kao što su:
- 1.1.kontrola kontaminacije mikotoksinima, teškim metalima, radioaktivnim materijalima;
  - 1.2.kontrola korišćenja vode, organskog otpada i đubriva;
  - 1.3.ispravna i odgovarajuća upotreba proizvoda za zaštitu bilja i biocida i njihova sledljivost;
  - 1.4.opravdano i pravilno korišćenje veterinarskih lekova i aditiva za hranu za životinje te njihova sledljivost;
  - 1.5.priprema, skladištenje i sledljivost sastojaka hrane za životinje;
  - 1.6.ispravno odlaganje uginulih životinja, otpada i stelje;
  - 1.7.mere za sprečavanje unošenja zaraznih bolesti koje se na životinje prenose hranom za životinje i svaka njihova obaveza prijavljivanja nadležnom organu;
  - 1.8. postupci, prakse i metode koje obezbeđuju da se hrana za životinje proizvodi, priprema, pakuje, skladišti i prevozi u skladu s odgovarajućim higijenskim uslovima, uključujući efektivno čišćenje i kontrolu štetočina; pojedinosti koje se odnose na vođenje evidencije.

ANEKS II
Zahtevi za subjekte u poslovanju hranom za životinje, osim za subjekte na nivou primarne proizvodnje hrane za životinje iz člana 5 stav 1

I. DEFINICIJE

Za potrebe ovog Aneksa primenjuju se sledeće definicije:

1. “serija” znači određena količina hrane za životinje koja ima zajednička svojstva kao što su poreklo, vrsta hrane za životinje, vrsta pakovanja, paker, pošaljilac ili etiketiranje, a u slučaju proizvodnog procesa to je jedinica proizvodnje iz pojedinog objekta koji koristi jedinstvene proizvodne parametre ili više takvih jedinica ako se proizvode u neprekinutom nizu i zajedno se skladište;
2. “proizvodi dobijeni od biljnih ulja” znači svi proizvodi dobijeni od sirovih ili otpadnih biljnih ulja dobijenih oleohemijskom ili biodizelskom preradom ili destilacijom, hemijskim ili fizičkim rafinisanjem, osim:
  - 2.1 rafinisanih ulja,
  - 2.2 proizvoda dobijenih iz rafinisanih ulja, i
  - 2.3 aditiva za hranu za životinje;
3. “mešanje masti” znači proizvodnja dopunske krmne smeše ili u slučaju svih sastavnih delova iz istog unosa kako je definirano posebnim propisom o katalogu hraniva, koji su dobijeni od iste biljne ili životinjske vrste, krmiva, i to mešanjem sirovih ulja, rafinisanih ulja, životinjskih masti, otpadnih ulja od subjekata u poslovanju hranom koji su obuhvaćeni Uredbom br. 11/2011 o higijeni prehrambenih namirnica ili od njih dobijenih proizvoda za proizvodnju mešanog ulja ili masti, uz izuzetak:
  - 3.1 isključivog skladištenja uzastopnih serija, i
  - 3.2 isključivog mešanja rafinisanih ulja;

4. "rafinisano ulje ili mast" znači ulje ili mast koje je prošlo postupak rafinisanja kako je definirano posebnim propisom o katalogu hraniva.

II. OBJEKTI I OPREMA

1. Objekti za preradu i skladištenje hrane za životinje, oprema, kontejneri, sanduci, vozila i njihova neposredna okolina moraju biti čisti i moraju se sprovoditi programi za kontrolu štetočina.
2. Projektovanje, dizajn, konstrukcija i veličina pogona i opreme moraju biti takvi da:
  - 2.1. omogućuju odgovarajuće čišćenje i/ili dezinfekciju;
  - 2.2. na najmanju moguću meru svedu rizik od greške te da onemoguće kontaminaciju, unkrсну kontaminaciju i uopšte svaki štetan efekat na sigurnost i kvalitet proizvoda. Mašine koje dolaze u dodir s hranom za životinje nakon svakog vlažnog čišćenja se moraju osušiti.
3. Objekti i oprema koja se upotrebljava za mešanje i/ili proizvodnju moraju se na odgovarajući način i redovno proveravati u skladu s napisanim postupcima koje prethodno utvrdi proizvođač.
  - 3.1. Sve vage i merni uređaji koji se upotrebljavaju u proizvodnji hrane za životinje moraju odgovarati rasponu masa ili volumena koji se mere i moraju biti umereni.
  - 3.2. Sve mešalice koje se upotrebljavaju u proizvodnji hrane za životinje moraju odgovarati rasponu masa ili volumena koji se mešaju i pomoću njih se mogu proizvoditi odgovarajuće homogene mešavine i homogena razređenja. Subjekti u poslovanju hranom za životinje pokazuju efikasnost mešalica u odnosu na homogenost.
4. Objekti moraju imati odgovarajuće prirodno i/ili veštačko osvetljenje.
5. Uređaji za odvod otpadnih voda moraju odgovarati namenjenoj svrsi; moraju biti projektovani i konstruisani tako da se izbegne kontaminacija hrane za životinje.
6. Kvalitet vode koja se upotrebljava u proizvodnji hrane za životinje mora biti odgovarajuć; cevovodi za vodu moraju biti izrađeni od inertnog materijala.

7. Odpadne vode, otpad i kiša odvođe se tako da ne utiču na opremu i sigurnost i kvalitet hrane za životinje. Kvarenje i prašinu treba nadzirati kako bi se sprečila invazija štetočina.
8. Prozore i druge otvore treba, kad je to potrebno, zaštititi od štetočina. Vrata se moraju dobro zatvarati i kad su zatvorena moraju onemogućiti ulazak štetočinama.
9. Plafoni i gornji delovi moraju se projektovati, izvesti, konstruisati i dovršiti tako da se spreči akumulacija prljavštine te smanji kondenzacija, rast nepoželjne vlage i otpadanje čestica koje mogu uticati na sigurnost i kvalitet hrane za životinje.
10. Objekti koji sprovode jednu ili više od sledećih aktivnosti kako bi stavili na tržište proizvode namenjene za upotrebu u hrani za životinje, moraju biti odobreni u skladu s članom 12 ove Uredbe:
  - 10.1. prerada sirovog biljnog ulja osim onih pod okriljem ove Uredbe;
  - 10.2. oleohemijska proizvodnja masnih kiselina;
  - 10.3. proizvodnja biodizela;
  - 10.4. mešanje masti.

III. OSOBLJE

Subjekt u poslovanju hranom za životinje mora uključiti dovoljno osoblja koji imaju veštine i kvalifikacije potrebne za proizvodnju proizvoda o kojima je reč. Mora se sastaviti organogram u kojem se navode kvalifikacije (npr. diplome, stručno iskustvo) i odgovornosti nadzornog osoblja i on mora biti na raspolaganju nadležnom organu odgovornom za inspekciju. Sve osoblje mora biti nedvosmisleno obavešteno o svojim dužnostima, odgovornostima i ovlašćenjima, što je posebno važno za postizanje željenog kvaliteta proizvoda kad dođe do kakve promene.

IV. PROIZVODNJA

1. Mora se imenovati kvalifikovana osoba odgovorna za proizvodnju.
2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju osigurati da se različite faze proizvodnje sprovode u skladu s prethodno pisanim postupcima i uputstvima čiji je cilj definisati, proveriti i prevladati kritične tačke u proizvodnom procesu.
3. Ako je potrebno, moraju se preduzeti tehničke ili organizacijske mere kako bi se izbegla ili na najmanju moguću meru svela svaka unakrsna

- kontaminacija i sve greške. Moraju postojati dovoljna i odgovarajuća sredstva za sprovođenje provere tokom proizvodnje.
4. Mora se pratiti prisustvo zabranjenih i nepoželjnih supstanci i drugih kontaminanata koji su opasno zdravlje ljudi i zdravlje životinja i uspostaviti odgovarajuće strategije nadzora kako bi se rizik sveo na najmanju moguću meru.
  5. Otpad i materijal neprikladan kao hrana za životinje treba izolirati i identifikovati. Svaki takav materijal koji sadrži opasan nivo veterinarskih lekova, kontaminanata ili drugih zagađivača treba na odgovarajući način odložiti i ne upotrebljavati kao hranu za životinje.
  6. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju preduzeti odgovarajuće mere kako bi osigurali sledljivost proizvoda.
  7. Objekti koji mešaju masti i stavljaju na tržište proizvode za korišćenje u hrani za životinje moraju držati sve proizvode namenjene hrani za životinje fizički odvojene od proizvoda namenjenih za druge svrhe osim ako su ti drugi proizvodi u skladu sa:
    - 7.1.zahtevima ove Uredbe ili članom 5(2) Uredbe br. 11/2011 o higijeni prehrambenih namirnica,i
    - 7.2.Aneksom II Uredbe 43/2013 o utvrđivanju maksimalno dozvoljenih količina određenih kontaminanata u hrani i nepoželjnih supstanci u hrani za životinje.
  8. Na etiketi proizvoda mora biti jasno naznačeno jesu li namenjeni za hranu za životinje ili za druge svrhe. Ako proizvođač naznači na etiketi da određena serija proizvoda nije namenjena korišćenju u hrani za životinje ili hrani, tu etiketu subjekat u kasnijoj fazi lanca ne sme naknadno menjati.
  9. Na etiketi hraniva u skladu s posebnim propisom ostavljanju na tržište i korišćenju hrane za životinje trebalo bi upotrebljavati oznake navedene posebnom propisu o katalogu krimiva, ako su one dostupne.

V. KONTROLA KVALITETA

1. Kada je to potrebno, mora se imenovati kvalifikovana osoba odgovorna za kontrolu kvaliteta.
2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje, kao deo sistema kontrole kvaliteta, moraju imati pristup laboratoriji s odgovarajućim osobljem i opremom.
3. Mora se izraditi i sprovesti pisani plan kontrole kvaliteta koji mora sadržati provere kritičnih tačaka u proizvodnom procesu, postupcima uzorkovanja i njihovoj učestalosti, metodama analize i njihovoj učestalosti, usklađenosti sa specifikacijama – i na odredištu u slučaju neusklađenosti – i to u čitavom postupku od prerade sirovina do gotovih proizvoda.
4. Kako bi osigurala sledljivost, proizvođač mora imati dokumentaciju koja se odnosi na sirovine koje se upotrebljavaju u gotovim proizvodima.

Takva dokumentacija mora biti dostupna nadležnim organima tokom razdoblja koje odgovara roku trajanja s kojim su proizvodi stavljeni na tržište. Osim toga, uzorci sastojaka svake serije proizvoda proizvedenih i stavljenih na tržište ili svakog specifičnog dela proizvodnje (u slučaju kontinuirane proizvodnje) moraju se uzeti u dovoljnoj količini postupkom koji prethodno odredi proizvođač i moraju se čuvati kako bi se osigurala sledljivost (u redovnim razmacima u slučaju proizvodnje isključivo za vlastite potrebe proizvođača). Uzorci se moraju zapečatiti i označiti radi lakše identifikacije; moraju se skladištiti pod uslovima koji sprečavaju svaku nenormalnu promenu u sastavu uzorka ili bilo kakvo falsifikovanje. Moraju biti dostupni nadležnim organima tokom razdoblja koje odgovara roku trajanja s kojim je hrana za životinje stavljena na tržište. U slučaju hrane za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane, proizvođač hrane za životinje mora čuvati samo uzorke gotovog proizvoda.

VI. DIOXIN MONITORING FOR OILS, FATS AND DERIVED PRODUCTS

1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje koji stavljaju na tržište masti, ulja ili od njih dobijene proizvode koji su namenjeni korišćenju u hrani za životinje, uključujući krmne smeše analiziraće te proizvode u akreditovanim laboratorijama na zbir dioksina i dioksinu slične PCB-e u skladu s posebnim propisom o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za službenu kontrolu hrane za životinje.

2. Za dopunu HACCP plana subjekta u poslovanju hranom za životinje, analize iz tačke 1 sprovode se najmanje sledećom učestalošću (ako dalje nije navedeno, serija proizvoda za analizu ne sme preći 1000 tona):

2.1 Subjekti u poslovanju hranom za životinje koji prerađuju sirova biljna ulja i masti:

2.1.1 100 % serija proizvoda dobijenih od ulja i mastibiljnog porekla, osim:

2.1.1.1 glicerina,

2.1.1.2 lecitina,

2.1.1.3 guma,

2.1.1.4 proizvoda navedenih u 2.1.2.;

2.1.2 kisela ulja od hemijskog rafinisanja, sapunski talozi, upotrebljavano sredstvo za filtriranje, upotrebljavana zemlja za beljenje i ulazne serije sirovog kokosovog ulja analiziraju se i dokumentuju kao deo sistema HACCP-a

2.2 subjekti u poslovanju hranom za životinje koji proizvode životinjsku mast, uključujući prerađivače životinjske masti:

2.2.1 jedna reprezentativna analiza godišnje na 5 000 tona s najmanje jednom reprezentativnom analizom životinjskih masti i od njih dobijenih proizvoda koji pripadaju materijalu kategorije 3, kako je propisano posebnim propisom o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog porekla i od njih dobivene proizvode koji nisu namenjeni ishrani ljudi ili iz objekta odobrenog u skladu s članom 5 Uredbe br. 11/2011 o higijeni hrane životinjskog porekla.

2.3 subjekti u poslovanju hranom za životinje koji proizvode riblje ulje:

2.3.1 100 % serija ribljeg ulja ako je proizvedeno:

2.3.1.1 od proizvoda dobijenih od ribljeg ulja osim rafinisanog ribljeg ulja;

2.3.1.2 u ribogojilištima koja nisu pod nadzorom, neodređenog porekla ili iz Baltičkog mora,

2.3.1.3 od ribljih nusproizvoda iz objekata koji proizvode ribu za ishranu ljudi koji nisu odobreni u EU-u,

2.3.1.4 od oslića (blue whiting) ili velike haringe;

2.3.2 100 % izlaznih serija proizvoda dobijenih od ribljeg ulja osim rafinisanog ribljeg ulja;

2.3.3 jedna reprezentativna analiza na 2 000 tona za riblje ulje koje nije navedeno u podtački 2.3.1.;

2.3.4 riblje ulje dekontaminisano službeno odobrenim postupkom iz posebnog propisa o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje i posebnog popisa o utvrđivanju kriterijuma prihvatljivosti za postupke detoksifikacije koji se primenjuju na proizvode namenjene hrani za životinje analizira se i dokumentuje kao deo sistema HACCP-a.

2.4 Oleohemijska industrija koja stavlja na tržište hranu za životinje:

2.4.1 100 % ulaznih serija životinjskih masti koje nisu navedene u tački 2.2. ili 2.8., ribljeg ulja koje nije navedeno u tački 2.3. ili 2.8., otpadnih ulja i masti od subjekata u poslovanju hranom obuhvaćenih područjem primene Uredbe br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda i mešavina masti i ulja;

2.4.2 100 % serija proizvoda dobijenih iz ulja i masti stavljenih na tržište kao hrana za životinje osim sledećeg:

2.4.2.1 glicerina,

2.4.2.2 čistih destilovanih masnih kiselina nastalih cepanjem,

2.4.2.3 proizvodima navedenim u 2.4.3.;

2.4.3 sirove masne kiseline nastale cepanjem, masne kiseline esterifikovaneglicerolom, mono i digliceridi masnih kiselina, soli masnih kiselina i ulazne serije sirovog kokosovog ulja analiziraju se i dokumentuju kao deo sistema HACCP-a.

2.5 Biodizelska industrija koja stavlja na tržište hranu za životinje:

2.5.1 100 % ulaznih serija životinjskih masti koje nisu navedene u tački 2.2. ili 2.8., ribljeg ulja koje nije navedeno u tački 2.3. ili 2.8., otpadnih ulja i masti od subjekata u poslovanju hranom obuhvaćenih područjem primene Uredbe br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda i mešavina masti i ulja;

2.5.2 100 % serija proizvoda dobijenih iz ulja i masti stavljenih na tržište kao hrana za životinje osim sledećeg:

2.5.2.1 glicerina

2.5.2.2 lecitina

2.5.2.3 guma

2.5.2.4 proizvoda navedenih u (2.5.3.);

2.5.3 kisela ulja od hemijskog rafinisanja, sapunski talozi i sirovo kokosovo ulje analiziraju se i dokumentuju kao deo sistema HACCP-a.

2.6 objekti za miješanje masti:

2.6.1 100% ulaznih serija sirovog kokosovog ulja, životinjskih masti koje nisu navedene u točki 2.2. ili 2.8., ribljeg ulja koje nije navedeno u točki 2.3. ili 2.8., otpadnih ulja i masti od subjekata u poslovanju s hranom obuhvaćenih područjem primene Uredbe br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda, mešavina masti i ulja te proizvoda dobivenih od ulja i masti osim sledećeg:

2.6.1.1 glicerina

2.6.1.2 lecitina

2.6.1.3 guma

2.6.1.4 proizvoda navedenih u (2.6.3.);

2.6.2 kisela ulja od hemijskog rafinisanja, sirove masne kiseline nastale cepanjem, čiste destilirane masne kiseline nastale cepanjem i sapunski talozi analiziraju se i dokumentiraju kao dio sustava HACCP-a

2.6.3 100 % serija mešavina masti i ulja namenjenih za hranu za životinje. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje nadležnom tijelu daje izjavu o alternativu koju je izabrao;

2.7 Proizvođači krmnih smeša za životinje koje proizvode hranu osim onih iz tačke 2.6.:

2.7.1 100 % ulaznih serija sirovog kokosovog ulja, životinjskih masti koje nisu navedene u tački 2.2. ili 2.8., ribljeg ulja koje nije navedeno u tački 2.3. ili 2.8., otpadnih ulja i masti od subjekata u poslovanju s hranom obuhvaćenih područjem primene Uredbe br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda i mešavina masti i uljate proizvoda dobijenih od ulja i masti osim sledećeg:

2.7.1.1 glicerina

2.7.1.2 lecitina

2.7.1.3 guma

2.7.1.4 proizvoda navedenih u 2.7.2;

2.7.2 kisela ulja od hemijskog rafinisanja, sapunski talozi, upotrebljavano sredstvo za filtriranje, upotrebljavana zemlja za beljenje i ulazne serije sirovog kokosovog ulja analiziraju se i dokumentuju kao deo sistema HACCP-a.

2.7.3 1 % serija proizvedene krmne smeše koja sadrži proizvode iz podtačaka 2.7.1. i 2.7.2.

2.8 Uvoznici koji stavljaju na tržište sledeću hranu za životinje:

2.8.1 100 % uvezenih serija sirovog kokosovog ulja, životinjskih masti, ribljih ulja, otpadnih ulja i masti od subjekata u poslovanju hranom, mešanih masti i ulja, tokoferola dobijenih od biljnih ulja i tokoferil acetata dobijenog od njih te proizvoda dobijenih od ulja i masti osim sledećeg:

2.8.1.1 glicerina

2.8.1.2 lecitina

2.8.1.3 guma

2.8.1.4 proizvoda navedenih u 2.8.2.;

2.8.2 kisela ulja od hemijskog rafinisanja, sapunski talozi i sirovo kokosovo ulje analiziraju se i dokumentuju kao deo sistema HACCP-a.

3. Ako je moguće dokazati da je homogena pošiljka veća od najveće veličine serije u skladu s tačkom 2. i da je bila uzorkovana na reprezentativan način, tada se smatra da su rezultati analize odgovarajuće uzetog i zapečaćenog uzorka prihvatljivi.

4. Ako subjekt u poslovanju hranom za životinje dokaže da je serija proizvoda ili svi sastojci serije iz tačke 2. koji ulaze u njegovu delatnost već bila analizirana u ranijoj fazi proizvodnje, prerade ili distribucije, subjekt u poslovanju hranom za životinje oslobođen je obaveze analiziranja te serije.

5. Svaka isporuka proizvoda iz tačke 2. mora biti ispraćena dokazom da su ti proizvodi ili sastojci bili analizirani ili su podneti za analizu u akreditovanoj laboratoriji iz tačke 1, osim serija proizvoda navedenih u tački 2.1.2., 2.2.1., 2.3.3., 2.3.4., 2.4.3., 2.5.3., 2.6.2., 2.7.2. i 2.8.2.

Dokaz o analizi nedvosmisleno povezuje dostavu i testiranu seriju ili serije. Ta povezanost opisuje se u postojećem dokumentovanom sistemu sledljivosti u prostorijama dobavljača. Posebno treba naglasiti da kada se dostava vrši iz više od jedne serije ili sastavnice, dokumentovani dokaz koji treba dostaviti odnosi se na sve sastavnice dostave. U slučaju kad se testiranje sprovodi na izlaznom proizvodu, dokaz da je proizvod analiziran je analitički izveštaj. Svakoј dostavi proizvoda iz tačke 2.2.1. ili 2.3.3. potrebno je priložiti dokaz da su ti proizvodi u skladu sa zahtevima iz tačke 2. podtačke 2.2.1. ose 2.3.3. Ako je potrebno, dokaz o analizi koja uključuje dostavljenu seriju ili serije mora biti poslat primaocu kada subjekat primi analizu ovlašćenih laboratorija.

6. Ako su sve ulazne serije proizvoda navedene u tački 2.7.1. koje ulaze u proizvodni proces bile analizirane u skladu sa zahtevima ove Uredbe i ako se može dokazati da proizvodni proces, rukovanje i skladištenje ne povećavaju kontaminaciju dioksinom, subjekat u poslovanju hranom za životinje oslobođen je obaveze analize izlaznog proizvoda te ga umesto toga analizira u skladu sa sistemom HACCP-a.

7. Kada subjekat u poslovanju hranom za životinje zatraži od laboratorije da izvrši analizu, kako je navedeno u tački 1, on će uputiti laboratoriju da obavesti nadležni organ o rezultatima analize u slučaju prekoračenja nivoa dioksina koji je utvrđen u tačkama 1. i 2. odeljka V Aneksa II Uredbe (VRK) br. 43/2013 o utvrđivanju maksimalno dozvoljenih količina određenih kontaminanata u hrani i nepoželjnih supstanci u hrani za životinje.

Mora se pružiti dokaz da laboratorija vrši analize u skladu s posebnim propisom o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za službenu kontrolu hrane za životinje.

VI. SKLADIŠTENJE I TRANSPORT

1. Proizvedena hrana za životinje mora se držati odvojeno od hraniva i aditiva za hranu za životinje kako bi se izbegla svaka unakrsna kontaminacija s proizvedenom hranom za životinje. Mora se koristiti odgovarajuće pakovanje.
2. Hrana za životinje mora se skladištiti i prevoziti u odgovarajućim kontejnerima. Kontejneri se skladište u za to predviđenim i prilagođenim prostorijama koja ispunjavaju načela dobre skladišne prakse i u koja imaju pristup samo osobe ovlašćene od strane subjekta u poslovanju hranom za životinje.
3. Hrana za životinje mora se skladištiti i prevoziti tako da se lako identifikuje kako bi se izbegla svaka zamena ili unakrsna kontaminacija te sprečilo kvarenje.
4. Kontejneri i oprema koja se upotrebljava za transport, skladištenje, prenos, rukovanje i merenje hrane za životinje moraju biti čisti. Treba uvesti programe čišćenja i na najmanju moguću meru smanjiti tragove deterdženata i dezinficijensa.
5. Svako kvarenje treba smanjiti na najmanju moguću meru i držati pod nadzorom kako bi se sprečila invazija štetočina.

6. Kad je potrebno, temperature treba održavati na najmanje mogućem nivou kako bi se izbegla kondenzacija i kvarenje.
7. Kontejneri koji se koriste za skladištenje ili prevoz mešavina masti, ulja bilnog porekla ili od njih dobijenih proizvoda namenjenih korišćenju u hrani za životinje ne smeju se koristiti za prevoz ili skladištenje drugih proizvoda, osim ako su ti proizvodi u skladu sa zahtevima:

7.1 ove Uredbe ili člana 5(2) Uredbe 11/2011 o higijeni prehrambenih namirnica, i

7.2 Aneksa II Uredbe (VRK) 43/2013 o utvrđivanju maksimalno dozvoljenih količina određenih kontaminanata u hrani i nepoželjnih supstanci u hrani za životinje.

Oni se čuvaju odvojeno od svih drugih pošiljaka, ako postoji rizik od kontaminacije. Ako ovakva odvojena upotreba nije moguća, kontejnere je potrebno efikasno očistiti tako da se uklone svi tragovi proizvoda, ako su ti kontejneri prethodno bili korišćeni za proizvode koji ne ispunjavaju zahteve:

7.3 ove Uredbe ili člana 5(2) Uredbe 11/2011 o higijeni prehrambenih namirnica, i

7.4 Aneksa II Uredbe (VRK) 43/2013 o utvrđivanju maksimalno dozvoljenih količina određenih kontaminanata u hrani i nepoželjnih supstanci u hrani za životinje.

Životinjske masti iz kategorije 3, kako je propisano posebnim propisom o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog porekla i od njih dobivene proizvode koji nisu namenjeni ishrani ljudi, koje su namenjene korišćenju u hrani za životinje skladište se i prevoze u skladu s tom Uredbom.

VII. VOĐENJE EVIDENCIJA

1. Svi subjekti u poslovanju hranom za životinje, uključujući i one koji su samo trgovci koji nikad ne drže proizvode u svojim objektima, moraju voditi evidenciju s odgovarajućim podacima koji sadrže pojedinosti o kupovini, proizvodnji i prodaji radi efektivnesledljivosti od prijema do isporuke na konačno odredište, uključujući izvoz.
2. Subjekti u poslovanju hranom za životinje, osim onih koji su samo distributeri i koji nikad ne drže proizvode u svojim objektima, moraju voditi evidenciju koja sadrži:
  - 2.1 dokumentaciju koja se odnosi na proizvodni proces i nadzor. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju imati sistem dokumentacije oblikovan tako da definiše kritične tačke u proizvodnom procesu, osigura njihovo prevladavanje te

odredi i sprovede plan kontrole kvaliteta. Rezultati relevantnih provera moraju se čuvati. Ta se dokumentacija mora držati tako da je moguće slediti proizvodni proces svake serije proizvoda koja se stavi u opticaj te utvrditi odgovornost ako dođe do reklamacija;

2.2 dokumentaciju koja se odnosi na sledivost, posebno:

2.2.1 za aditive za hranu za životinje:

2.2.2 vrstu i količinu proizvedenih aditiva za hranu za životinje, odgovarajuće datume proizvodnje i, kad je to potrebno, broj radnog naloga (serijski broj) ili broj šarže proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,

2.2.3 naziv i adresu objekta u koji su aditivi za hranu za životinje isporučeni, vrstu i količinu isporučenih aditiva i, kad je to potrebno, broj radnog naloga (serijski broj) ili broj šarže proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje;

2.3 za proizvode obuhvaćene posebnim propisom o određenim proizvodima koji se koriste u ishrani životinja:

2.3.1 vrstu proizvoda i proizvedenu količinu, odgovarajuće datume proizvodnje i, kad je to potrebno, broj radnog naloga (serijski broj) ili broj šarže proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,

2.3.2 naziv i adresu objekata ili korisnika (objekata ili poljoprivrednih gazdinstava) kojima su aditivi za hranu za životinje isporučeni, zajedno s pojedinostima o prirodi i količini isporučenih proizvoda i, kad je to potrebno, broj radnog naloga (serijski broj) ili broj šarže proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje;

2.4 za premikse:

2.4.1 ime i adresu proizvođača ili dobavljača aditiva za hranu za životinje, vrstu i količinu upotrebljenih aditiva i, kad je to potrebno, broj radnog naloga (serijski broj) ili broj šarže proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,

2.4.2 kad je to potrebno, datum proizvodnje premiksa i broj serije,

2.4.3 naziv i adresu objekta u koji je premiks isporučen, datum isporuke, vrstu i količinu isporučenog premiksa i broj serije kad je to potrebno;

2.5 za krmne smeše/hraniva:

2.5.1 ime i adresu proizvođača ili dobavljača aditiva/premiksa, vrstu i količinu upotrebljenog premiksa i broj serije kad je to potrebno,

2.5.2 ime i adresu dobavljača hraniva i dopunske krmne smeše i datum isporuke,

2.5.3 vrstu, količinu i sastav krmne smeše,
vrstu i količinu hraniva ili proizvedene krmne smeše s datumom proizvodnje te imenom i adresom kupca (npr. poljoprivredno gazdinstvo, drugi subjekti u poslovanju hranom za životinje).

VIII. REKLAMACIJE I OPOZIV PROIZVODA

1. Subjekti u poslovanju hranom za životinje moraju uspostaviti sistem za evidenciju i postupanje u slučaju reklamacija.
2. Prema potrebi, uspostavljaju sistem za hitno opozivanje proizvoda s tržišta. Pisanim postupkom moraju odrediti mesto za opozvaneproizvode.
Ti se proizvodi, pre nego što se opet puste u promet, moraju podvrgnuti ponovnoj proveru kvaliteta.

ANEKS III

DOBRA HRANIDBENA PRAKSA

I. PAŠA

Ispašu na pašnjacima i poljima treba obaviti na takav način da se na najmanju moguću meru svede kontaminacija hrane životinjskog porekla fizičkim, biološkim ili hemijskim zagađivačima.

Kada je to potrebno, poštuje se odgovarajuće razdoblje mirovanja pre nego što se stoci dopusti ispaša na pašnjaku, poljoprivrednim kulturama i ostacima poljoprivrednih kultura i između rotacija ispaše kako bi se smanjila biološka unakrsna kontaminacija od stajskog đubriva, kad postoji mogućnost takvog problema, i osiguralo da se poštuje razdoblje obustave za primenu hemijskih sredstava u poljoprivredi.

II. ZAHTEVI KOJI SE ODNOSU NA ŠTALU I OPREMU ZA ISHRANU

Objekat za držanje životinja mora se projektovati tako da se može odgovarajuće čistiti. Objekat za držanje životinja i oprema za ishranu moraju se temeljno i redovno čistiti kako bi se smanjio rizik zagađenja. Sredstva za čišćenje i dezinfekciju moraju se upotrebljavati u skladu s uputstvima i čuvati na udaljenosti od hrane za životinje ili područja za hranjenje.

Mora se uspostaviti sistem nadzora nad štetocinima kako bi se nadzirao pristup štetocina objektu za držanje životinja te tako smanjila mogućnost kontaminacije hrane za životinje i stelje ili objekata.

Objekti za držanje i oprema za ishranu moraju se održavati čistima. Treba uspostaviti sisteme za redovno uklanjanje stajskog đubriva, otpadnih materija i drugih mogućih izvora kontaminacije hrane za životinje.

Hranu za životinje i stelju u objektima treba često mijenjati da ne popljesni.

III. ISHRANA

1. Skladištenje

Hrana za životinje mora se skladištiti odvojeno od hemijskih sredstava i drugih proizvoda koji su zabranjeni u ishrani životinja. Skladišni prostori i kontejneri moraju biti čisti i suvi i, kada je to potrebno, moraju se sprovoditi odgovarajuće mere kontrole štetocina. Skladišni prostori i kontejneri moraju se redovno čistiti kako bi se izbegla nepotrebna unakrsna kontaminacija.

Seme se mora skladištiti na propisan način, tako da nije dostupno životinjama.

Medicirana hrana za životinje i hrana za životinje namenjena različitim kategorijama ili vrstama životinja mora se skladištiti tako da se smanji rizik od zamene i da se takvom hranom ne hrane životinje kojima ona nije namenjena.

2. Distribucija

Sistem distribucije hrane za životinje na gazdinstvu mora osiguravati da se odgovarajuća hrana šalje na željeno odredište. Tokom distribucije i hranjenja, hranom za životinje mora se postupati se tako da se izbegne kontaminacija iz kontaminiranih skladišnih prostora i opreme. Hranom za životinje mora se postupati odvojeno od medicirane hrane za životinje kako bi se sprečila kontaminacija.

Oprema za hranjenje i prevozna sredstva za hranu za životinje na gazdinstvu moraju se povremeno čistiti, posebno kad se upotrebljavaju za isporuku i distribuciju medicirane hrane za životinje.

IV. HRANA ZA ŽIVOTINJE I VODA

Voda za piće ili za akvakulturu mora biti odgovarajućeg kvaliteta za životinje kojima je namenjena. U slučaju kada postoji zabrinutost zbog kontaminacije životinja ili životinjskih proizvoda putem vode, moraju se preduzeti mere za procenu i smanjivanje opasnosti na najmanju meru.

Oprema za hranjenje i navodnjavanje mora se projekovati, izraditi i postaviti na takav način da se kontaminacija hrane za životinje i vode svede na najmanju meru. Kad je to moguće sistemi za vodu redovno se čiste i održavaju.

OSOBLJE

Osoba odgovorna za hranjenje i držanje životinja mora biti za to osposobljena te imati odgovarajuće znanje i veštine

ANEKS IV POGLAVLJE 1

1. Aditivi za hranu za životinje odobreni na osnovu posebnog propisa o dodacima hrani za životinje:

1.1 nutritivni aditivi: svi aditivi u skupini,

1.2 zootehnički aditivi: svi aditivi u skupini,

1.3 tehnološki aditivi: „antioksidanti” prema posebnom propisu o dodacima hrani za životinje: samo oni s fiksnim najvećim sadržajem,

1.4 senzorni aditivi: „bojila” prema posebnom propisu o dodacima hrani za životinje: karotenoidi i ksantofili.

Proizvodi obuhvaćeni posebnim propisom o određenim proizvodima koji se koriste u ishrani životinja:

1.5 belančevine dobijene od mikroorganizama koji pripadaju skupini bakterija, kvasaca, algi, nižih gljiva: svi proizvodi u skupini (osim podskupine “Kvasovi koji se kultivisu na supstratima životinjskog ili biljnog porekla”), nusproizvodi proizvodnje aminokiselina fermentacijom: svi proizvodi u skupini.

POGLAVLJE 2

1. Aditivi za hranu za životinje odobreni na osnovu posebnog propisa o dodacima hrani za životinje:

1.1 zootehnički aditivi: „ostali zootehnički aditivi” prema posebnom propisu o dodacima hrani za životinje:

1.2 antibiotici: svi aditivi,

1.3 kokcidistatici i histomonostatici: svi aditivi,

1.4 pospešivači rasta: svi aditivi,

1.5 nutritivni aditivi:

1.6 vitamini, provitamini i hemijski slične materijeprema a posebnom propisu o dodacima hrani za životinje: A i D,

1.7 „mešavina elemenata u tragovima” prema posebnom propisu o dodacima hrani za životinje: Cu i Se.

POGLAVLJE 3

1. Aditiviodobreni u skladu s posebnim propisom o dodacima hrani za životinje:

2. Zootehnički aditivi:ostali zootehnički aditivi”prema posebnom propisu o dodacima hrani za životinje:

2.1 antibiotici: svi aditivi,

2.2 kokcidijostati i histomonostati: svi aditivi, pospešivači rasta: svi aditivi.

ANEKS V
POGLAVLJE I
Spisak odobrenih subjekata u poslovanju hranom za životinje (pogledati tabelu)
POGLAVLJE II

Broj odobrenja mora imati sledeću strukturu:

1. slovo „α” ako je subjekat u poslovanju hranom za životinje odobren;
2. oznaka ISO države;
3. nacionalni identifikacioni broj s najviše osam alfanumeričkih oznaka.

1	2	3	4	5
Identifikacioni broj	Delatnost	Naziv subjekta	Adresa	Napomena
(1) Naziv subjekta Naziv hrane za životinje				
(2) Adresa subjekta u poslovanju hranom za životinje				